

Gadens ekko i hjemmet: Forældreskab i et udsat boligområde

Et kvalitativt kriminologisk studie af forældreskab i Grønlandskvarteret (Aalborg) med særligt fokus på forældrenes forestillinger om og erfaringer med GT-banden, samt dets påvirkning på forældreskab og hverdagslivet.

Specialeafhandling i Kriminologi af Astrid-Marie Hvid Jensen og Tugce Gül Özkan

Specialevejleder: Annick Prieur Jensen

Antal anslag: 191.133

MSc i Kriminologi, Aalborg Universitet, forår 2025

GAI-erklæring:

ChatGPT er brugt som et sparringsværktøj til at udforme titlen for dette speciale. Det er dog ikke et direkte citat fra AI-værktøjet, men ChatGPT har igennem forslag kommet med inspiration og sparring til den endelige titel. Udover dette har ChatGPT ikke været brugt til udformningen af specialet.

Indholdsfortegnelse

Abstract.....	4
Forord	5
Indledning.....	6
Problemfelt	7
Forskningsoverblik: Et blik på dansk og international forskning.....	9
Forskningsoverblik: Den danske forskning	11
<i>Boligområdet: Identitet og sociale misforståelser i udsatte boligområder.....</i>	<i>11</i>
<i>Veje til Respekt: Et ungeperspektiv.....</i>	<i>13</i>
Forskningsoverblik: International forskning.....	17
<i>Nabolaget: Forældreskab og opdragelse i udsatte (amerikanske) kontekster.....</i>	<i>17</i>
<i>The Code of The Streets: Når gadens uorden bliver til lov.....</i>	<i>21</i>
Problemformulering: Forældrene i Grønlandskvarteret.....	23
Metode.....	25
<i>Kvalitativ og induktiv metode: En åben vej til viden</i>	<i>25</i>
<i>Grønlandskvarteret: Særlige etiske overvejelser i et sensitivt felt.....</i>	<i>26</i>
<i>Rekruttering: Vejen til feltet.....</i>	<i>30</i>
<i>Præsentation af informanterne.....</i>	<i>32</i>
<i>Det semistrukturerede interview: En balance mellem struktur og fleksibilitet.....</i>	<i>33</i>
<i>Interviewsituationen: Et særligt fokus på sproglige og etniske forskelle.....</i>	<i>34</i>
<i>Transskribering</i>	<i>37</i>
<i>Kodning.....</i>	<i>38</i>
Metodisk diskussion.....	39
Teori	43

<i>(Territorial) stigmatisering: Goffman (2009) og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen (2021)...</i>	43
<i>Sociale bånd: Hirschi (2002)</i>	44
<i>Code of the Streets: Anderson (1999)</i>	45
<i>Copingstrategier: Romero et. al (2022).....</i>	46
Analyse del 1.....	48
<i>Forestilling 1: I siger det er bandebørn, men det er det ikke [...] (Bilag 2).....</i>	49
<i>Forestilling 2: De vil have fat i de der unge drenge (Bilag 1).....</i>	53
<i>Forestilling 3: A bullet doesn't have eyes (Bilag 1).....</i>	56
Analyse del 2.....	58
<i>Påvirkning 1: En stigmatiseret kategorisering af familierne.....</i>	58
<i>Påvirkning 2: Jeg skal vide, hvem der skal med (Bilag 1).....</i>	71
<i>Påvirkning 3: De gule veste - Kollektive ressourcer i kvarteret.....</i>	78
Diskussion: Analysens overførbarhed	81
Konklusion.....	83
Litteraturliste	85

Abstract

When The Echo of The Streets Resonates at Home: Parenting in a high-risk neighbourhood (2025) is a qualitative criminological study based on semi-structured interviews with five informants from the neighbourhood Grønlandskvarteret in Aalborg, Denmark. The study aims to explain how the presence of a local gang (GT-banden) affects families in the area, and how parents adapt different parental strategies in order to protect their children.

To answer these questions, we have divided the analysis into two parts. The first part examines the parents' conceptions about and experiences with the local gang and crime in their area. This part focuses solely on the empirical data generated from the interviews in order to respect and emphasise the voices of the parents. In this part we identify three common conceptions about the gang. The first conception focuses on the fact that not all of our informants recognise the local gang as a gang. Furthermore, this part illustrates that our informants do not physically fear the young members of the local gang. The second conception revolves around the parents' fear of gang recruitment. The parents are worried that the gang is actively recruiting new members and that their children will take part in the gang and criminal activities. Moreover, the two ethnic minority mothers fear that their sons will be identified as part of the gang by outsiders, including the police, due to their ethnic characteristics. Lastly, we have identified a common fear amongst the informants. They all express how the conflict with another local gang may claim innocent victims who were simply at the wrong place at the wrong time.

In the second part of the analysis, we examine how the different conceptions affect the parents in their everyday life by introducing *Social Bond theory* (Hirschi 2002) *Stigma theory* (Goffman 2009), *The Code of the Streets* (Anderson 1999) and *coping strategies* (Romero et. al 2022) along with existing research to support our analytical claims. In this part of the analysis, we argue that the ethnic minority informants face a two-sided worry: Having to protect their children from gang involvement whilst also having to protect them from discriminating and stigmatising behaviour from the outside world. In order to do so they use surveillance and communications as key parental strategies, and they teach their children to ignore discriminating behaviour and instead deal with the stress of this behaviour behind closed doors. Additionally, we argue that our informants control their children's social bonds by managing friendships and ensuring school attendance in order to prevent recruitment and victimisation. Lastly the study shows how the parents utilise collective resources in the neighbourhood to increase surveillance and strengthen the children's social bonds to conventional society.

Forord

Vi vil gerne rette en særlig tak til vores informanter – jeres erfaringer og indsigter har været afgørende for specialet. Ligeledes en stor tak til vores specialevejleder, Annick Prieur, for faglig sparring og motivation. Slutteligt skal også lyde en tak til vores familier, som gennem hele processen har været en uundværlig moralsk støtte.

Indledning

Bander. En simpel googlesøgning tilbyder et utal af resultater om emnet, og ord som bandepakke, bandekonflikt og bandekriminalitet, er efterhånden blevet en integreret del af det danske sprog. I de seneste år har flere store medieproduktioner forsøgt at kaste lys over den ellers lukkede underverden, som banderne er en del af. Særligt dokumentaren *Den Sorte Svane* viser, hvordan bandegrupperinger og deres medlemmer ikke blot er en isoleret størrelse, men opererer i samarbejde med andre, på overfladen, lovlydige aktører (TV 2 2024). Forskningen peger ligeledes på, hvordan bander er et komplekst begreb uden en entydig definition (Jacobsen 2012: 14). I den danske forskningslitteratur ses en særlig interesse for at undersøge de individuelle og samfundsmæssige strukturer, som gør, at særligt unge mænd drages mod de fællesskaber, som de kriminelle grupperinger tilbyder. Mens den internationale forskning ligeledes søger at afdække dette, har den samtidig et fokus på, hvordan forældreskab påvirkes af kriminalitet i udsatte boligområdet (Balvig, Holmberg & Soei 2017, Balvig, Holmberg & Soei 2023, Ceballo & Mcloyd 2002, Cuartas 2018, Fuglsang & de Place 2024, Furstenberg 1993, Jacobsen 2012, Jarrett 2000, Jensen & Pedersen 2012, Klement, Kyvsgaard & Pedersen 2010, Lindstad 2012, Pedersen & Lindstad 2011, Pedersen 2014 og Tillyer, Ray & Hinton 2018). Det gør sig dog gældende for både den danske og internationale forskning, at det er en særdeles begrænset mængde af forskning, som søger at forstå, hvordan de kriminelle grupperinger påvirker boligområderne omkring dem. Det er derfor til stadighed relevant for den kriminologiske forskning at undersøge, ikke blot, hvad der driver de unge mænd til at søge mod de kriminelle grupperinger, men ligeledes også, hvordan de kriminelle grupperinger påvirker samfundet omkring dem (Jarrett 2000: 67-84).

I dette speciale udforsker og analyserer vi, hvilke konsekvenser det har for et boligområde, når en bande har geografisk tilknytning dertil. Med et lokalt forankret fokus på Grønlandskvarteret i Aalborg afdækker vi, hvordan bandegrupperingen GT-banden påvirker forældreskab og hverdagsliv i kvarteret. Specialets ramme er fire kvalitative interviews som i samspil med eksisterende kriminologisk forskning og teori tilbyder en forståelse for, hvordan forældrenes forestillinger om og erfaringer med bandekriminalitet danner rammerne for konkrete bekymringer og handlinger i hverdagslivet. Specialet åbner derved op for at forstå, hvilke konsekvenser det har for familier, når bandegrupperinger er til stede i udsatte boligområder. Et perspektiv som i den danske kriminologiske forskning endnu er ringe udforsket.

Problemfelt

Social- og Boligministeriet udgiver hvert år en liste over parallelsamfund og forebyggelsesområder i Danmark (Social- og Boligministeriet 2024a). Listen dækker over de boligområder, som opfylder en række betingelser, der gør, at de ifølge ministeriet er særligt udsatte. For forebyggelsesområderne gælder, at områderne på listen har mere end 1000 beboere, og at andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande bosat i området er mere end 30 procent (Social- og Boligministeriet 2024a: 1). Udover disse skal området opfylde minimum to af følgende fire betingelser:

- 1. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, overstiger 30 pct. (toårigt gennemsnit).*
- 2. Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 2 gange landsgennemsnittet (toårigt gennemsnit).*
- 3. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.*
- 4. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive uddannelsessøgende) er mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.*

(Social- og Boligministeriet 2024a: 1).

Som beskrevet i indledningen fokuserer vi i dette speciale på forebyggelsesområdet Grønlandskvarteret i Aalborg. Specifikt for boligområdet er, at *31,7 procent* af områdets beboere i alderen 18-64 år er uden for arbejdsmarkedet, *1,27 procent* er dømt for enten overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven og *40,9 procent* er indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig baggrund. Ydermere er andelen af beboerne i alderen 30-59 år, der ikke har højere uddannelse end grunduddannelse *56,2 procent*. Slutteligt er den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år *64,3 procent* sammenlignet med den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen (Social- og Boligministeriet 2024a: 1 og 3). Grønlandskvarteret befinder sig altså på listen over forebyggelsesområder, fordi der er mere end *30 procent* af dets beboere i alderen 18-64 år, der ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, og den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området er mindre end *65 procent* af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen. Placeringen på listen har konsekvenser for Grønlandskvarteret og de andre

forebyggelsesområder. Der er særlige restriktioner for boligselskaberne, som udlejer de almene boliger i forebyggelsesområderne. Det betyder, at boligselskaberne skal give fortrinsret til nye lejere, som er under uddannelse eller en del af arbejdsmarkedet, og at kommunerne ikke kan anvise en beboer til en lejlighed i området, hvis personen overtræder en række krav. Blandt andre, at personen ikke må være dømt for en straffelovsovertrædelse og ikke er blevet løsladt fra en af kriminalforsorgens institutioner inden for seks måneder (Social- og Boligministeriet 2024b).

Udover at Grønlandskvarteret kategoriseres som et forebyggelsesområde, er det særlige for dette område også, at en lokal bande har taget navn efter områdets torv: Grønlands Torv. Den kriminelle gruppering er blevet officielt klassificeret som en bande af Nordjyllands Politi, grundet en igangværende konflikt med bandegrupperingen A12 fra Nørresundby. Konflikten har, ifølge politiet, ført til flere voldelige overfald. I daglig tale omtales gruppen som GT-banden eller GT-gruppen og har ophold i og omkring Grønlandskvarteret (Beltøft 2024). Alene navnet indikerer altså, at gruppen har en tilknytning, både fysisk og symbolsk til området, og at de anser dette område som værende deres (Bengtsson 2012: 172). I forskningsøjemed er området derfor interessant at undersøge, fordi en bande har synlig tilknytning til området, og at der ligeledes er et politisk fokus på området grundet befolkningssammensætningen (Social- og Boligministeriet 2024a).

I specialets problemformuleringsafsnit vil feltet for forskningen blive præciseret, men først vil vi præsentere udvalgte dele af forskningslitteraturen, som har til formål at belyse den allerede eksisterende viden om forældreskabet i udsatte boligområder.

Forskningsoverblik: Et blik på dansk og international forskning

Der eksisterer omfattende dansk og international forskning om bandekriminalitet, boligområder og forældreskab. Den danske forskning gør særlig brug af kvantitativ metode til at undersøge hvilke faktorer, der har betydning for om unge mænd bliver en del af kriminelle grupperinger (Balvig, Holmberg & Soei 2017, Balvig, Holmberg & Soei 2023, Fuglsang & de Place 2024, Jørgensen et. al 2011, Klement, Kyvsgaard & Pedersen 2010, Lindstad 2012, Pedersen & Lindstad 2011 og Pedersen 2014). Der er en særdeles begrænset mængde af kvalitativ forskning, særligt feltarbejde, som undersøger bandekriminalitet, og som har adgang til informanter fra de lukkede miljøer, som kriminelle grupperinger ofte er (Bengtsson 2012, Kalkan 2021a, Kalkan 2021b og Petersen 2015). Det er dog her væsentligt at nævne, at sociologen Hakan Kalkan har lavet et vidtrækkende feltarbejde, som bidrager med omfattende empirisk materiale fra flere års feltarbejde på Nørrebro. Empirien danner grobund for analyser af miljøerne på Nørrebro, og årsagerne til at unge drages imod og fastholdes i dem (Kalkan 2021a og Kalkan 2021b).

Det gør sig gældende for både den kvalitative og kvantitative forskning på området, at forskningen fokuserer på, hvem der bliver tiltrukket af de kriminelle grupperinger og hvorfor, men ikke hvilken betydning de kriminelle grupperinger har for de lokalområder, som de opholder sig i og identificerer sig med (Bengtsson 2012, Lindstad 2012, Jørgensen et al. 2011, Kalkan 2021a, Kalkan 2021b, Klement, Kyvsgaard & Pedersen 2010, Pedersen 2014, Pedersen & Lindstad 2011 og Petersen 2015). Den er dog til stadighed relevant for dette speciale, fordi det er de dynamikker og årsager, som forældrene forsøger at modvirke i deres hverdag for at undgå, at deres børn bliver en del af kriminelle grupperinger.

For at få et indblik i, hvordan familier påvirkes af boligområdet og kriminalitet i området, er det nødvendigt at søge mod international forskning, hvor særligt nordamerikansk forskning undersøger boligområdets indflydelse på familier. Flere kvalitative studier undersøger, hvordan forældre i boligområder præget af fattigdom og kriminalitet forsøger at skærme deres børn mod dette og give dem muligheden for et anderledes liv, end hvad livet i boligområderne tilbyder. Den nordamerikanske forskning fokuserer i høj grad på boligområder, hvor beboerne i overvejende grad er afrikansk-amerikanske og eneforsørgere, sidstnævnte er typisk mødre (Ceballo & Mcloyd 2002, Cuartas 2018, Furstenberg 1993, Jarrett 2000 og Tillyer, Ray & Hinton 2018).

I det følgende forskningsoverblik præsenterer vi udvalgte dele af den danske forskning, som særligt kan bidrage til at forstå og belyse de problematikker, som forældrene oplever at stå

overfor, når en bande har geografisk tilknytning til deres boligområde. Den danske forskning bliver ikke præsenteret til fulde i dette problemfelt, men bliver inddraget i analysen, hvor det findes relevant for at understrege forældrenes oplevelser og erfaringer. Dernæst præsenteres et udvalg af international forskning, som søger at forstå, hvordan forældre navigerer i boligområder præget af fattigdom og kriminalitet (Ceballo & Mcloyd 2002, Cuartas 2018, Furstenberg 1993, Jarrett 2000 og Tillyer, Ray & Hinton 2018). Slutteligt bliver vores problemformulering introduceret.

Forskningsoverblik: Den danske forskning

Boligområdet: *Identitet og sociale misforståelser i udsatte boligområder*

Mens den internationale forskning hovedsageligt beskæftiger sig med opdragelsespraksisser i udsatte boligområder uden nødvendigvis at adressere bandeaktivitet direkte, er der i dansk kontekst en stigende interesse for at undersøge, hvordan boligområdet spiller en rolle i unges tilknytning til kriminelle grupperinger, afvigende adfærd og kriminalitet. Den internationale forskning ser i højere grad på forældreskab som en individuel proces påvirket af omgivelsernes generelle sociale uorden, hvor den udvalgte danske forskning belyser, hvordan lokale kontekster med konkret bandeaktivitet kan forme unges tilknytning til bandegrupperinger.

I artiklen *Udsatte Boligområder og Forebyggelsesområder* (2024) beskriver Fuglsang og de Place, hvordan boligområdets fysiske, sociale og strukturelle forhold har en afgørende betydning for unges risiko for at blive involveret i kriminelle miljøer. Deres forskning viser, at udsatte boligområder ofte er præget af, i dansk kontekst, høj kriminalitet, isolation fra omkringliggende byområder og begrænsede fritidstilbud, hvilket kan skabe grobund for afvigende adfærd og deltagelse i kriminelle grupperinger. Unge, der vokser op i områder med udbredt narkorelateret og voldelig kriminalitet, og som har relationer til kriminelle personer, er særligt udsatte for at begå kriminalitet eller have afvigende adfærd.

Foruden de strukturelle forhold spiller sociale relationer en central rolle. Hvis en ung omgås jævnaldrende, der har erfaring med kriminalitet eller forbrug af ulovlige rusmidler, øges risikoen for selv at blive involveret i kriminalitet. Med andre ord, er unge bosat i boligområder med øget kriminalitet, herunder bandekriminalitet, altså mere tilbøjelige til at danne relationer til personer, der begår kriminalitet, og derigennem blive introduceret til kriminelle aktiviteter og afvigende adfærd. I udsatte boligområder er der desuden ofte en mangel på fritidstilbud og oplevelsen af, at lokalområdet er utrygt, hvilket kan forstærke denne udvikling. Endvidere kan manglende opsyn fra forældrene, eksempelvis på grund af socioøkonomiske udfordringer eller begrænset kendskab til deres børns færden, medvirke til, at unge søger alternative fællesskaber. Herunder bandemiljøet, hvor de kan finde anerkendelse og social status (Fuglsang & de Place 2024 og Pedersen & Lindstad 2011) .

Artiklen understreger således, at boligområdets strukturelle og sociale forhold er tæt forbundet med unges risiko for at blive involveret i kriminalitet. Disse perspektiver er relevante for nærværende speciale, da de illustrerer, hvordan boligområdets karakteristika ikke blot påvirker

de unges adfærd, men også de bekymringer, som forældrene oplever i deres daglige liv, når en bande har tilknytning til deres lokalområde (Fuglsang & de Place 2024).

Denne forståelse af boligområdets betydning for kriminalitet understøttes yderligere af Tea Torbenfeldt Bengtssons (2012) ph.d.-afhandling, hvor forskeren gennem interviews og observationer over en 14-dages tidsperiode undersøger, hvordan unge opbygger tilhørsforhold til grupperinger. Bengtsson viser, hvordan boligområder ikke blot fungerer som fysiske rammer, men også har en identitetsskabende funktion for de unge, der bor der. Når unge oplever social og økonomisk marginalisering samt et miljø, hvor der eksisterer kriminalitet og bander, kan boligområdet spille en afgørende rolle i deres sociale orientering (Bengtsson 2012: 161-164). Et centralt aspekt af denne tilknytning er identifikationen med et bestemt postnummer eller boligområde. Som Bengtsson beskriver, handler det ikke blot om geografi, men om en følelse af tilhørsforhold, fællesskab og social status. For unge, der vokser op i udsatte boligområder, kan postnummeret blive et symbol på en fælles identitet og en måde at positionere sig socialt i forhold til andre. En af drengene i Bengtssons undersøgelse udtrykker det således:

"Det handler om, hvor du kommer fra, at du har venner udenfor og er stolt af det. Det bliver ligesom et symbol, ik" (Bengtsson 2012: 172). Ved at anvende postnumre symbolsk forsøger de unge ikke blot at markere deres tilhørsforhold, men også aktivt at forbedre deres boligområdes status og gøre op med den på forhånd definerede negative opfattelse af stedet (Bengtsson 2012: 173 og Pedersen 2014: 65-67).

Selvom boligområdet er en væsentlig identitetsmarkør, som har betydning for de unges tilknytning til kriminelle grupperinger, kriminalitet og afvigende adfærd, viser forskning dog ligeledes, at der er udbredte sociale misforståelser om, at kriminalitet og bandekriminalitet er et større problem i udsatte boligområder, end det reelt er. Der er en opfattelse af, at betydeligt flere unge deltager i kriminelle aktiviteter og kriminelle grupperinger i udsatte boligområder end det faktiske antal af unge. Dette viser undersøgelsen *Københavnsprojektet: Forestillinger og virkelighed om skoletrivsel. Et forsøg på at mindske sociale misforståelser og øge skoleglæde blandt elever på skoler i udsatte områder* (Balvig, Holmberg og Soei 2023), hvor forældre til unge fra fire skoler beliggende i udsatte boligområder i København, besvarer et spørgeskema om, hvor udbredt de tror, at vold, hærværk, bandekriminalitet og omgang med bandekriminalitet er på deres barns skole. Undersøgelsen viser, at forældrene fra de udsatte områder overvurderer de unges involvering i kriminalitet. De anslår, at *35 procent* af de unge

har begået vold, mens det faktiske tal er *19 procent*. For hærværk estimerer de andelen til *37 procent*, selvom det reelle tal er *16 procent*. Det samme mønster gør sig gældende for bandekriminalitet og omgang med bander. Forældrene tror, at *27 procent* af de unge er medlem af en bande, mens kun *én procent* af de unge selv angiver dette. Ligeledes mener forældrene, at *29 procent* har omgang med bandekriminalitet, hvorimod kun *tre procent* af de unge bekræfter dette (Balvig, Holmberg og Soei 2023: 30). Et lignende projekt fra 2017 sammenligner bydelene Tingbjerg og Brønshøj, og her ses ligeledes, at der er væsentlige sociale misforståelser blandt forældre, når det kommer til det faktiske antal af unge, som begår kriminalitet eller er med i en bandegruppering (Balvig, Holmberg og Soei 2017: 13-15).

I vores speciale kan vi anvende forskningen om sociale misforståelser som en relevant forklaring på forældrenes bekymringer i hverdagen. Når en lokal bande identificerer sig med boligområdet og aktivt markerer deres tilstedeværelse, kan det forstærke en følelse af utryghed og øge frykten for, at deres børn bliver påvirket af bandens normer og adfærd. Forældre kan opleve, at deres børns sociale relationer styres af den lokale bande, hvor loyalitet til området og dets sociale hierarkier spiller en afgørende rolle (Bengtsson 2012 og Pedersen & Lindstad 2011: 167). Dette kan føre til øget opmærksomhed på børnenes færden, men også en magtesløshed i forhold til at beskytte dem mod de potentielle risici forbundet med at vokse op i et udsat boligområde. Boligområdets dobbelte funktion – både som en social ramme og en identitetsmarkør – gør det derfor nødvendigt at forstå, hvordan det ikke kun former unges tilknytning til grupperinger, men også skaber bekymringer og udfordringer for forældrene i deres hverdagsliv. Derudover kan disse forestillinger om kriminalitet og bandekriminalitet, forstærkes af sociale misforståelser om, hvor stort et problem bandekriminalitet og kriminalitet er i området, hvilket kan øge forældrenes frygt for, at deres børn bliver en del af kriminelle grupperinger. Dette kan føre til, at de i deres hverdag bliver påvirket til at tage særlige foranstaltninger, fordi de forsøger at undgå, at deres børn bliver en del af disse miljøer.

Veje til Respekt: *Et ungeperspektiv*

Et yderligere bidrag til den danske forskning er værket *Veje til Respekt: Om gadens liv på Nørrebro* (2021b). Her undersøger sociologen Hakan Kalkan, hvordan unge i udsatte boligområder lærer sociale normer og værdier gennem deres færden i det offentlige rum. Kalkan har igennem flere års feltarbejde på Nørrebro fået et indblik i de unges liv og færden på gaden, og gennem eksempler fra dette feltarbejde udfolder Kalkan, hvad der tiltrækker de unge ved livet på gaden og kriminalitet. Bogen er inddelt i to dele, hvoraf den ene fokuserer på

veje ind i gaden og den anden på *respekt* (Kalkan 2021b). Modsat den internationale forskning, som præsenteres senere i litteraturgennemgangen, giver Kalkans særlige fokus på de unge et indblik i forældreskabet set fra deres vinkel. I dansk kontekst er det et unikt blik på fortællinger om, hvordan forældre søger at holde deres børn fra gaden, set fra de unges eget perspektiv.

I kapitlet: *Familien - kontra gaden* (Kalkan 2021a: 321-342 og Kalkan 2021b: 113-132) fremhæver forskeren, hvordan de unge forsøger at skjule livet på gaden for deres forældre, og hvordan nogle forældre desperat prøver at holde de unge væk fra det liv og den kriminalitet, som foregår i området. I forlængelse heraf også, hvordan de unge oplever at være begrænset i deres fysiske hjem, og derfor søger mod gaden for at finde ro. Ifølge de unge forsøger forældre i disse områder ofte at beskytte dem mod uønskede påvirkninger ved at indføre forskellige former for social kontrol.

Kalkan viser, at denne kontrol kommer til udtryk på flere måder. Nogle forældre forbyder deres børn at omgås bestemte venner, mens andre anvender sanktioner såsom stuearrest eller vold, hvis de opdager, at deres sønner har overtrådt familiens normer (Kalkan 2021a: 330-333 og Kalkan 2021b: 127). En udbredt metode er også at ringe til deres børn for at tjekke, hvor de er, og hvad de laver. Kalkan beskriver dog, hvordan de unge ofte forsøger at skjule deres færden ved at tisse på deres venner eller lyve om deres opholdssted, hvis de frygter, at sandheden vil være problematisk i forældrenes optik (Kalkan 2021b: 127). Disse fund er i overensstemmelse med den internationale forskning, som peger på, at forældre i disse områder ofte benytter overvågning som en strategi til at beskytte deres børn mod livet på gaden (Furstenberg 1993, Jarrett 2000 og Tillyer, Ray & Hinton 2018).

Enkelte forældre går endnu længere i deres forsøg på kontrol. Et eksempel herpå er Doruks far, der ikke nøjes med at ringe, men aktivt opsøger sin søn i gaderne for at tage ham med hjem. Han har gentagne gange ledt efter Doruk, men uden held, da sønnen altid når at stikke af, inden faren kommer til. Ifølge Kalkan kan farens søgen skyldes, at Doruk og hans venner har begået et tyveri, hvor faren blev nødt til at betale det stjålne beløb tilbage. Det kan dog også være et udtryk for en mere generel bekymring, da Doruks storebror tidligere har oplevet den samme form for opsøgende kontrol fra sin far (Kalkan 2021b: 130).

Kalkan fremhæver desuden, at forældre i udsatte boligområder ofte har begrænset konkret viden om det sociale liv blandt de unge, men at de er bevidste om, hvad gadelivet kan indebære, og hvordan venners indflydelse kan spille en afgørende rolle i deres børns involvering (Kalkan 2021b: 124). Forældrenes frygt kan derfor både være baseret på reel viden om specifikke hændelser – eksempelvis observationer af venner, der har begået noget forkert eller information

fra naboer – men den kan også bero på egne antagelser og forestillinger om, hvad der potentielt kan ske (Kalkan 2021a: 330 og Kalkan 2021b: 125).

Mens forældrene søger at holde de unge hjemme, søger de unge mod gaderne, fordi de oplever at være begrænset i familiens hjem. Tidligere var lejlighederne på Nørrebro så små, at de knap nok kunne rumme en hel familie, hvilket skabte et behov for de unge mænd for at opholde sig udenfor. Selvom boligforholdene med tiden er blevet forbedret gennem renoveringer, beretter flere unge stadig om, at deres hjem føles for trangt, hvilket får dem til at søge mod gaden. Det er dog ikke kun de fysiske begrænsninger, der spiller en rolle, men også fraværet af et socialt rum i hjemmet. Mange af de unge mænds forældre er immigreret eller flygtet til Danmark og fastholder traditionelle værdier, som ikke nødvendigvis stemmer overens med de unges værdier, som er præget af en opvækst i dansk kontekst. Hjemmet har karakter af et kollektivt familiesyn, hvor individets behov kommer i anden række, hvilket begrænser de unges mulighed for privatliv. Flere af de unge fortæller eksempelvis, at de ikke har deres eget værelse eller muligheden for at tage en kæreste med hjem, hvilket de oplever som en begrænsning af deres personlige frihed og identitet. Manglen på et selvstændigt rum i hjemmet er således afgørende for deres valg om at opholde sig på gaden (Kalkan 2021a: 321-325 og Kalkan 2021b: 113-115). Sat i kontekst til vores speciale står forældrene altså over for en udfordring i, at de unge føler sig begrænset i hjemmet, men at gaden udgør en risiko for kontakt med kriminelle grupperinger og kriminalitet.

Forældrenes forsøg på at kontrollere deres børn er et billede på, hvilke foranstaltninger forældre i udsatte boligområder kan gøre sig for at undgå, at deres børn bliver en del af kriminelle grupperinger og begår kriminalitet. Med inspiration fra dette ønsker vi i vores speciale ligeledes at undersøge, hvordan forældrene i Grønlandskvarteret håndterer bekymringer for bandekriminalitet og kriminalitet i deres hverdag for at beskytte deres børn. Som Kalkan viser, er forældrenes overvågning og styring af deres børns færden ikke blot et udtryk for almindelig omsorg, men også en reaktion på en følelse af utryghed og et ønske om at forhindre, at deres børn eksponeres for kriminalitet, afvigende adfærd og kriminelle grupperinger. Når forældre eksempelvis ringer hyppigt til deres børn, holder øje med dem fra vinduer eller begrænser deres adgang til bestemte områder, kan dette ses som strategier til at mindske risikoen for, at deres børn involveres i sociale dynamikker, der kan føre til kriminalitet eller afvigende adfærd. Hvis vores informanter oplever en lignende situation som de forældre Kalkan beskriver, kan vi med

hans perspektiv få en dybere forståelse af, hvordan frygt og usikkerhed i boligområdet påvirker deres hverdag og opdragelsesvalg.

Veje til respekt undersøger kvalitativt, hvad det indebærer at være mand og medlem af en bande. Samtidig søger studiet at nuancere den eksisterende forskning ved at fremhæve bandemedlemmer som hele mennesker, for hvem banden kun udgør et aspekt af en kompleks livsverden. Dette nuancerede blik rejser derved flere relevante spørgsmål, når man taler om bandekriminalitet. For hvordan påvirker det de mennesker, som bor i de lokalområder, hvor banderne har tilhørsforhold? I en dansk kriminologisk kontekst forbliver dette spørgsmål ubesvaret, men i særligt amerikansk forskning undersøger flere forskellige studier, hvordan familier påvirkes af kriminalitet i udsatte boligområder.

Forskningsoverblik: International forskning

Nabolaget: Forældreskab og opdragelse i udsatte (amerikanske) kontekster

Den internationale forskning har primært fokus på de opdragelsesstrategier, som forældre anvender, når de skal opdrage deres børn i socialt og økonomisk udsatte boligområder, særligt i amerikanske urbane kontekster. I denne sammenhæng præsenteres international forskning, hvor fokus ikke ligger på forældreskab i områder med bandeaktivitet, men snarere på, hvordan udsatte boligområder med en høj koncentration af uorden – herunder kriminalitet og normafvigende adfærd – kan påvirke forældres opdragelsesstil. Denne viden er relevant for nærværende speciale, der har til formål at undersøge, hvordan forældrene navigerer i Grønlandskvarteret, samt hvilke erfaringer og refleksioner de gør sig i denne kontekst.

I undersøgelsen *Protecting High-Risk Youth in High-Risk Contexts: Neighborhoods, Parenting, and Victimization* af Marie Skubak Tillyer, James V. Ray og Marissa E. Hinton (2018) undersøges, hvordan forældre kan beskytte deres børn mod kriminalitet og viktimisering i høj-risiko områder præget af kriminalitet. Undersøgelsen kaster lys over den komplekse relation mellem forældreopdragelse og unges risiko for at blive ofre for kriminalitet. Den fokuserer særligt på to aspekter af opdragelse beskrevet som *forældrevarme* og *overvågning*. Begrebet forældrevarme dækker over flere aspekter af opdragelsen, og beskriver forældre, som udviser omsorg og interesse i deres børn, samt bruger verbal kommunikation, fremfor fysisk afstraffelse (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027).

I artiklen præsenteres teorien om kriminalitetsmuligheder, og det foreslås, at forældre kan fungere som beskyttere ved at strukturere deres børns aktiviteter og hjælpe dem med at undgå farlige situationer. Men forskning om effekten af forældrevarme og overvågning har tidligere givet blandede resultater (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2028). Nogle studier har vist, at forældrevarme og overvågning begge spiller en rolle, men det er først i denne undersøgelse, at forskerne udforsker den interaktive effekt af begge faktorer på ungdommens risiko for viktimisering. Derudover undersøges det, hvordan nabolagets tilstand, eksempelvis graden af uorden og kriminalitet, kan påvirke, hvor effektivt forældre kan beskytte deres børn mod viktimisering (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027).

Et af de vigtigste fund er, at det ikke er nok med én enkelt opdragelsesstrategi. Det er i stedet kombinationen af forældrevarme og overvågning, der har den stærkest beskyttende effekt mod viktimisering (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2028-2029). Denne interaktion mellem forældrevarme og overvågning betyder, at unge, der både oplever forældrevarme og bliver

overvåget af deres forældre, er langt mindre tilbøjelige til at blive ofre for kriminalitet. Men forskerne fandt også, at forældrevarme var mest effektiv til at reducere viktimisering i områder med moderat til høj uorden, mens effekten svandt hen i ekstremt uordnede områder, hvor kriminalitet var overvældende (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2029-2030). Undersøgelsens fund kan belyse, hvordan forældre i et område som Grønlandskvarteret, der i en dansk kontekst er et udsat område, navigerer i deres bekymringer for deres børns sikkerhed (Social- og Boligministeriet 2024a: 1 og 3). Forældre i sådanne områder står ofte overfor dilemmaet om, hvordan de bedst kan beskytte deres børn, når deres miljø rummer utallige risici. Undersøgelsen, med fokus på hvordan forældre i høj-risikomiljøer kombinerer forældrevarme og overvågning for at beskytte deres børn, kan bidrage til at belyse, hvordan vores informanter implementerer lignende strategier i deres hverdag for at beskytte deres børn.

Desuden viser undersøgelsen, at forældre i områder med høj uorden kan have svært ved at beskytte deres børn, hvis kriminalitetsmulighederne er altoverskyggende (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2036-2037). Dette er et kritisk perspektiv i forhold til Grønlandskvarteret, hvor bandens tilstedeværelse kan gøre forældrenes indflydelse mindre effektiv, uanset hvor meget forældrevarme og overvågning de udviser. Dette kan føre til en følelse af magtesløshed blandt forældre, der oplever, at de ikke har kontrol over de faktorer, der påvirker deres børns sikkerhed. Derfor kan denne undersøgelse bidrage til vores forståelse af, hvordan forældre i Grønlandskvarteret bekymrer sig om deres børns sikkerhed i et miljø, hvor bandekriminalitet kan overskygge deres opdragelsesstrategier. Undersøgelsen indikerer, at forældre kan være i stand til at beskytte deres børn gennem en balanceret tilgang af forældrevarme og overvågning – men det kræver også en forståelse af, hvordan nabolagets kontekst, samt bandernes tilstedeværelse og kriminalitet, kan svække denne beskyttelse.

Et andet forskningsbidrag er artiklen *How Families Manage Risk and Opportunity in Dangerous Neighborhoods* af Frank F. Jr. Furstenberg (1993). Artiklen er baseret på et års feltarbejde i fem boligområder i Philadelphia, USA, hvor et forskerhold har foretaget interviews og observationsstudier af familier i de forskellige områder. Interviewene omhandler familiernes ressourcer, samt risiko og muligheder i boligområderne (Furstenberg 1993: 233-234). Ud fra det empiriske materiale argumenterer Furstenberg for, at boligområdet har en betydning for, hvordan forældre opdrager og forsøger at beskytte deres børn (Furstenberg 1993: 254). Dette betyder, at forældrene i disse boligområder holder deres børn hjemme, eller har dem under konstant opsyn for at undgå, at de begår kriminalitet eller kommer i kontakt med mennesker, som begår kriminalitet eller har anden afvigende adfærd (Furstenberg 1993: 239).

Dette understøttes af ovenstående forskning, som viser, hvordan forældre i udsatte boligområder bruger overvågning som en strategi til at undgå, at deres børn bliver involveret i kriminalitet (Tillyer, Ray & Hinton 2018). Samtidig peger Furstenberg på, at forældrene i disse områder ofte distancerer dem selv fra boligområdet og opdrager deres børn til at gøre det samme. Forældrene påpeger konstant, at de ikke er som “de andre”, der bor i boligområdet, og at området er en midlertidig løsning. Denne tilgang til området præger de sociale netværk, som eksisterer heri. Forældrene isolerer dem selv og deres børn fra området, hvilket skaber et boligområde, hvor familierne i området ikke stoler på hinanden, og derfor ikke interagerer og udnytter de potentielle ressourcer, der er i området (Furstenberg 1993: 237-239 og 243). Forskningen bidrager til at skabe en forståelse for, hvordan et specifikt boligområde får betydning for forældrenes opdragelse af deres børn, og derved også for hverdagslivet i boligområdet. Vores speciale har dog også fokus på forældrenes bekymringer og forestillinger om (bande)kriminalitet, da disse er med til at forme deres handlinger i hverdagen.

International forskning påpeger vigtigheden af netop denne type kvalitativ forskning, fordi den giver indsigt i familiernes hverdag og oplevelser, og derved kan bidrage til at forbedre familiers muligheder i udsatte boligområder (Jarrett 2000). I kapitlet *Voices from below: The use of ethnographic research for informing public policy* (Jarrett 2000: 67-84) præsenterer Jarrett etnografiske bidrag fra amerikansk forskning, for at understøtte pointen om vigtigheden af etnografisk arbejde. Her belyses, hvordan forældre i udsatte boligområder i USA føler sig nødsaget til at planlægge deres dag efter den kriminelle aktivitet i området. Mere konkret, at de har omfattende viden om, hvornår der handles med euforiserende stoffer og undgår at gå udenfor i disse tidsrum (Jarrett 2000: 72-73). Endnu et eksempel på, at forældrenes adfærd påvirkes af boligområdet er en mor, som siger sit job op, fordi hendes søn viser tegn på afvigende adfærd, og hun derfor føler sig tvunget til at overvåge ham (Jarrett 2000: 74-75). Den præsenterede forskning viser altså, at særligt overvågning er et gennemgående tema for de forældre, som er bosiddende i boligområder præget af kriminalitet. Forældrene bruger overvågning som en måde at undgå, at deres børn bliver udsat for kriminalitet, men også som en måde, hvorpå de kan forhindre, at deres børn begår kriminalitet (Furstenberg 1993, Jarrett 2000 og Tillyer, Ray & Hinton 2018).

Desuagtet at vores forskning er baseret på interviews, og ikke etnografisk feltarbejde, er formålet med dette speciale at indsamle empirisk materiale, som kan bidrage til en forståelse af forældrenes egne oplevelser og erfaringer med at bo i Grønlandskvarteret. Det empiriske

materiale danner grobund for vores analyse og bliver derved et blik på forældrenes erfaringer med emnet.

Den kvantitative forskning på området understøtter de førnævnte fund fra den præsenterede kvalitative forskning. I artiklen *Social Support and Parenting in Poor, Dangerous Neighbourhoods* (Ceballo & McLoyd 2002) præsenteres en sammenhæng mellem et stærkt socialt netværk og opdragelsesstrategier. Forskningen viser, at forældre med et stort socialt netværk er mere tilbøjelige til at være omsorgsfulde og ikke benytte sig af afstraffende opdragelsesmetoder, frem for forældre, der ikke har et stærkt socialt netværk. Boligområdet bliver i denne sammenhæng relevant, fordi et høj-risiko boligområde kædes sammen med et mindre og dårligere socialt netværk (Ceballo & McLoyd 2002 og Furstenberg 1993). Forskning fra Columbia præsenterer lignende resultater i undersøgelsen *Neighborhood crime undermines parenting: Violence in the vicinity of households as a predictor of aggressive discipline* (Cuartas 2018), hvor forældre i udsatte boligområder er langt mere tilbøjelige til at afstraffe deres børn med fysiske genstande. De centrale fund i denne undersøgelse peger på en sammenhæng mellem voldelige og ustabile nabolag og forældres brug af fysisk afstraffelse i opdragelsen. Resultaterne indikerer, at familier bosat i områder præget af høj voldskriminalitet har en større tilbøjelighed til at anvende hårde disciplinære metoder. Det bemærkes dog, at ikke al kriminalitet har samme effekt: mindre alvorlige lovovertrædelser såsom tyveri og narkotikahandel synes ikke at påvirke forældres opdragelsesstrategier i samme grad. Derimod viser studiet, at en stigning i antallet af drab i lokalområdet er signifikant forbundet med en øget anvendelse af fysisk afstraffelse (Cuartas 2018).

Der eksisterer omfattende international forskning på området om opdragelse og udsatte boligområder, særligt i USA, og ovenstående er blot et udvalg af denne forskning. Udvalget har til formål at præsentere, hvordan der i både kvalitative og kvantitative forskningsundersøgelser er fundet sammenhænge mellem boligområdet og forældrenes opdragelsesmetoder. Forskningen viser, hvordan forældre i udsatte områder forsøger at overvåge deres børn, og derigennem beskytte dem – både fra viktimisering, men også fra at begå kriminalitet. Denne overvågning kan have både positive og negative konsekvenser for børnene, fordi det i nogle tilfælde kan afskære dem fra ressourcer og muligheder, som potentielt kan være muligheden for en vej ud af den fattigdom, som livet i de udsatte amerikanske boligområder er præget af (Furstenberg 1993). I dette speciale fokuseres der, modsat den

præsenterede forskning, på forældrenes oplevelser, erfaringer og bekymringer, og det er disse empiriske betragtninger, som bliver genstand for analysen.

The Code of The Streets: *Når gadens uorden bliver til lov*

Den amerikanske sociolog Elijah Anderson har igennem sin forskning ligeledes undersøgt, hvilken betydning boligområdet har for familierne. I *The Code of The Streets* (Anderson 1999) præsenterer Anderson forskning fra boligkvarterer i Philadelphia, Pennsylvania (USA), og teoretiserer boligområdets betydning for familierne. Forskningen centrerer sig om fattige boligområder med indbyggere, der er overvejende afrikansk-amerikanske.

Anderson argumenterer for, at social og økonomisk deprivation skaber et sæt af uskrevne normer og regler, som beboere i området er tvunget til at navigere i – Heraf navnet på Andersons bog om forskningen, *The Code of The Streets* (Anderson 1999). Væsentligt for forskningen er, at respekt spiller en afgørende rolle i disse områder, og at en persons evne til at beskytte sig selv mod områdets vold og ydmygelser gør, at de opnår respekt i boligområdet (Anderson 1999: 117). Volden bliver altså ifølge Anderson en måde at opretholde de uskrevne normer og regler i boligområdet, og ligeledes en måde, hvorpå beboerne kan opnå status og anerkendelse. Anderson knytter også dette til beboernes manglende tillid til politiet, og behovet for selv at kunne varetage situationerne, fordi politiet ikke i tilstrækkelig grad er til rådighed for beboerne i området (Anderson 1999: 118). Regelsættet, som eksisterer i boligområderne, står i kontrast til majoritetssamfundets regelsæt, og beboerne i boligområdet er derfor tvunget til at navigere i to forskellige sæt af regler. Anderson skelner i sin forskning imellem to kategorier af familier: The Decent-oriented og The Streets-oriented (Fremover: Decent -og street familier). Førstnævnte forsøger at fastholde majoritetens normer og værdier og har ofte et håb om, at fremtiden bliver anderledes, hvis de arbejder hårdt for det. Disse forældre forsøger at opdrage deres børn med streng disciplin for at undgå, at de tilslutter sig de kriminelle grupperinger, som eksisterer i området. Hvorimod street familier anskuer vold og hårdhed som en naturlig del af at være i verden. Familierne er præget af økonomisk og social deprivation og til tider også misbrug. De er dysfunktionelle og følger gadens uskrevne regler og normer for at overleve (Anderson 1999: 118-120). *The Code of The Streets* undersøger dermed, hvordan social og økonomisk deprivation, racisme og marginalisering fører til alternative normer og regler, som former hverdagslivet for beboerne i området. Disse områder er præget af vold, og en søgen efter respekt, som har betydning for alle familierne i området, både dem, som begår kriminalitet, og dem som ikke gør (Anderson 1999: 120-121). Andersons forskning er dog sidenhen blevet mødt af kritik, særligt Loïc Wacquant har kritiseret

Andersons analyser for at forsimple informanternes virkelighed og for at være skabt på baggrund af moralske forudindtagetheder (Wacquant 2002). Wacquant argumenterer for, at dikotomien street og decent skaber et unuanceret billede af familierne i området, som ikke efterlader plads til, at informanterne kan tilhøre forskellige kategorier afhængigt af konteksten (Wacquant 2002: 1469). Ifølge Wacquant adapterer Anderson en normativ forestilling om street familier, som er baseret på majoritetens moralske syn på kriminalitet i udsatte boligområder, hvilket samtidig fører til en implicit forståelse af, at boligområdets kriminalitet kan attribueres denne gruppe af street familier (Wacquant 2002: 1469 og 1489).

Trods Wacquants kritik søger vi inspiration i Andersons teori, når vi i vores forskning undersøger, hvordan bandekriminalitet i Danmark påvirker et boligområde, netop fordi den undersøger, hvad der sker, når et boligområde deler geografisk placering med en bandegruppering. Dog lader vi os ligeledes inspirere af Wacquants kritiske tilgang til Andersons analyse, og analysen vil derfor ikke søge at opstille dikotomier, som beskriver forskelle i forældrenes tanker og bekymringer, men nærmere give plads til forskellige perspektiver på og modsatrettede fortællinger om livet i Grønlandskvarteret.

Modsat Anderson har vi ikke fokus på, hvordan bander opstår som et modsvar til social og økonomisk deprivation, men derimod, hvordan familier i boligområdet oplever, at det påvirker hverdagens handlinger, bekymringer og tanker, når de ved, at en bande tager ophold i, og identificerer sig med deres boligområde. Dette er et spørgsmål, som er ringe belyst i den danske forskning, men ligeledes et spørgsmål, som har en særlig kriminologisk relevans, fordi det søger at forstå, hvordan kriminelle grupperinger påvirker samfundet omkring dem, og hvilke konsekvenser det har for familiers hverdagsliv.

Problemformulering: Forældrene i Grønlandskvarteret

Forskningen i ovenstående afsnit er nøje udvalgt, fordi den i samspil med vores egenindsamlede empiri, kan bidrage til et nuanceret indblik i de bekymringer forældrene i Grønlandskvarteret har, og derved understøtte vores analytiske pointer. Ligeledes har det politiske og samfundsmæssige fokus på bandekriminalitet i udsatte boligområder, åbnet op for, at der i forskningen er rum til at undersøge, hvordan bandegrupperinger reelt påvirker det lokalsamfund, som de befinder sig i. Vi har derfor udarbejdet følgende problemformulering:

Hvilke forestillinger om og erfaringer med GT-banden og kriminalitet har forældrene i Grønlandskvarteret, og hvilken betydning har deres forestillinger og erfaringer for deres forældreskab og hverdagsliv?

I dette speciale undersøger vi, hvad der gør sig særligt gældende for familier bosat i Grønlandskvarteret. Målgruppen er derfor forældre bosat i Grønlandskvarteret, som på nuværende tidspunkt har eller har haft børn i området. Kvarteret er beliggende i det sydøstlige Aalborg, og er hjem for 2.414 mennesker (Social- og Boligministeriet 2024a: 3). Området er kendetegnet af lejlighedskomplekser, samt et centralt torv, kaldet Grønlands Torv, hvor også Nordjyllands Politi har en lokalstation. I dette speciale undersøger vi ikke, hvorvidt familierne står i en udsat økonomisk position, og vi fokuserer ligeledes ikke på forældrenes uddannelsesmæssige baggrund, dog er kvarteret, som beskrevet i problemfeltet, på Social- og Boligministeriets liste over forebyggelsesområder, og GT-banden har både geografisk og symbolsk, i form af navn, tilknytning til området (Social- og Boligministeriet 2024a og Beltoft 2024). Grønlandskvarteret er derfor netop præget af de socioøkonomiske faktorer, som forskningen fremhæver som betydningsfulde for, om unge bliver en del af kriminelle grupperinger eller begår kriminalitet (Fuglsang & de Place 2024, Klement, Kyvsgaard & Pedersen 2010, Lindstad 2012, Pedersen & Lindstad 2011 og Pedersen 2014). Det er derfor relevant at undersøge, hvordan forældrene i disse områder navigerer i deres hverdag, og hvilke tanker og bekymringer de gør sig i forhold til, om deres børn begår kriminalitet eller bliver en del af kriminelle grupperinger. Problemformuleringen er ligeledes inspireret af forskningsfeltet *fear of crime*. Forskning og teorier, som undersøger sammenhængen mellem frygt for kriminalitet og konkrete handlinger (Hale 1996: 1-2). Forældrenes forståelse af og forestillinger om GT-banden, er ikke nødvendigvis forbundet til den faktiske risiko for viktimisering, eller at deres børn bliver en del af banden. I dette special fokuserer vi på, hvordan forældrene oplever risikoen og frygten, hvorfor det ikke er relevant, hvad den faktiske risiko

er. Det er derimod deres oplevelser med og forestillinger om GT-banden, som er afgørende for projektet, fordi det er disse, som får betydning for deres forældreskab og hverdagsliv.

Et lokalt forankret speciale åbner samtidigt op for at forstå de særlige forestillinger, bekymringer og handlinger, som er til stede hos forældrene i Grønlandskvarteret grundet bandens tilstedeværelse. Hermed skabes mulighed for at generere empiri og analysere, hvordan forældrene påvirkes af den kriminelle gruppering GT-banden, og hvilken betydning det konkret har for deres hverdag.

Ved at fokusere på forældrenes tanker, bekymringer og handlinger, og udarbejde en analyse funderet i empirien tager vi vores informanternes stemmer seriøst, og giver rum til at forstå deres fortællinger og bekymringer på et dybere niveau, end ved udelukkende at teoretisere og begrebsliggøre dem. Det bidrager til den danske forskning, og til at forstå, hvordan de forældre, som er bosat i særligt udsatte områder, påvirkes af (bande)kriminalitet. Ydermere kan det bidrage til det forebyggende arbejde i områderne (Jarrett 2000). Det forebyggende aspekt bliver ikke belyst i dette projekt, men forældrenes perspektiver og betragtninger er vigtige at anerkende, for at kontekstualisere forebyggende indsatser i udsatte områder, og derved sikre varige forandringer (Bjørge 2016: 5). Ligeledes bidrager specialet til fremtidig forskning i andre lokalområder og til at skabe et forskningslandskab, som søger at forstå, hvilken påvirkning kriminelle grupperinger har på familierne, som deler geografisk placering med dem.

Metode

En præsentation af de særlige etiske overvejelser og refleksioner, som er forbundet til lokalt forankret forskning i Grønlandskvarteret

Kvalitativ og induktiv metode: *En åben vej til viden*

Gennem en kvalitativ og overvejende induktiv tilgang undersøger vi, hvordan forældrene oplever bandernes tilstedeværelse i boligområdet, og tilvejebringer et unikt indblik i de bekymringer, som forældrene oplever i deres hverdag. Derved fremhæves informanternes stemmer, og projektet bidrager med et nyt blik på konsekvenserne af bandekriminalitet.

Den kvalitative forskningsmetode giver en dybdegående forståelse af forældrenes oplevelser og refleksioner over deres hverdag i Grønlandskvarteret. Denne tilgang muliggør en grundig udforskning af, hvordan forældrene navigerer i de sociale dynamikker, der omgiver deres børn, samt hvordan de forsøger at beskytte dem mod potentiel kriminalitet. Ved at benytte en kvalitativ metode skabes en detaljeret ramme for at forstå de sociale processer og personlige refleksioner, som danner grundlaget for vores speciale (Brinkmann & Tanggaard 2020: 13–14).

For at sikre en åben og nuanceret undersøgelse anvender vi en overvejende induktiv tilgang, hvor vi tager udgangspunkt i de fortællinger og erfaringer, som forældrene deler. Vi søger ikke at teste en bestemt teori, men lader derimod empirien forme vores forståelse af feltet. Dette gør det muligt at få indsigt i forældrenes egne oplevelser af at bo i Grønlandskvarteret uden på forhånd at fastlåse analysen i en teoretisk ramme (Antoft & Salomonsen 2007: 41-43). Dog lader vi os også inspirere af den allerede eksisterende forskning på området, fordi den giver os en værdifuld viden om de problemstillinger som forskningen peger på, at forældre i udsatte boligområder oplever. Dette aspekt vil vi komme nærmere ind på i afsnittet om semistrukturerede interviews.

Interviews fungerer som et centralt værktøj, hvor informanterne kan dele deres oplevelser med at opdrage børn i et miljø, hvor der også er en kriminel gruppering til stede. Dette sikrer, at vi får indblik i de komplekse dynamikker og bekymringer, som forældrene forholder sig til i deres dagligdag (Brinkmann & Tanggaard 2020: 29–31). Som forskere søger vi en forståelse af forældrenes oplevelser i boligområdet Grønlandskvarteret. Den lokalt forankrede tilgang åbner op for at generere viden om forældre fra netop dette boligområde (Brinkmann & Tanggaard 2020: 14). Dette perspektiv giver en forståelse for de sociale og følelsesmæssige udfordringer, de står overfor og belyser, hvordan de oplever samspillet mellem boligområdet og bandegrupperingen (Brinkmann & Tanggaard 2020: 31–32).

Disse indsigter er afgørende for specialet, da de bidrager til detaljeret viden om, hvordan bandekriminalitet påvirker vores informanter. Det giver os samtidig mulighed for at undersøge, hvordan forældre navigerer i deres hverdag, og hvordan de forsøger at skabe trygge rammer for deres børn i Grønlandskvarteret. Det lokale perspektiv sikrer, at undersøgelsen ikke blot forholder sig til overordnede samfundsstrukturer, men også afspejler de konkrete udfordringer, som forældrene står overfor i deres nærområde.

Grønlandskvarteret: *Særlige etiske overvejelser i et sensitivt felt*

Kvalitativ forskning er kendetegnet ved en tæt relation mellem forskeren og informanterne, hvor viden skabes i samspil mellem de involverede parter. Denne interaktion gør forskningen sensitiv, da forskeren ikke blot observerer på afstand, men snarere bliver en del af feltet og de sociale dynamikker, der udspiller sig. I dette afsnit præsenteres vores forståelse af sensitive felter, samt en refleksion af, hvad der gør vores felt sensitivt. Vi argumenterer desuden for, hvordan vi kan imødekomme denne sensitivitet, således at vi undgår en stigmatisering af vores informanter (Jacobsen 2018: 32 og Goffman 2009).

Mennesker, der begår kriminalitet, lever i kontrast til majoritetssamfundet og har derfor ofte ingen interesse i at deltage i forskning, som søger at klarlægge disse aspekter af deres liv (Jacobsen 2018: 32). Men sensitive felter omfatter ikke blot felter, som er præget af afvigende adfærd eller kriminalitet, det er ligeledes felter, som er forbundet til særlige magtstrukturer, religion eller lignende, og som af de involverede derfor bliver opfattet som sensitivt. De er kontekstuelle og skabes af såvel samfundsdynamikker som af interne dynamikker mellem informanterne og interviewereren (Jacobsen, Jørgensen & Svendsen-Tune 2002: 236 og Åkerström & Wästerfors 2018: 146).

I nærværende projekt taler vi med forældre, som bor i Grønlandskvarteret. Som forklaret tidligere er Grønlandskvarteret et område i Aalborg, som har fået særlig opmærksomhed, fordi der er en igangværende bandekonflikt mellem to rivaliserende bander i Aalborg. Området er altså tydeligt forbundet med den kriminelle gruppering og kriminalitet, hvorfor der kan eksistere en stigmatisering forbundet med beboerne i området, og derfor en stereotypisk opfattelse af, hvilke mennesker, der bor i området (Goffman 2009 og Jensen, Prieur & Skjøtt-Larsen 2021: 187). Dette kan betyde, at informanterne kan finde det udfordrende at fortælle om forældreskab, og hvordan banden påvirker dette, fordi de frygter at blive identificeret med den kriminelle gruppering og dens kriminelle handlinger. Ydermere vil vi argumentere for, at der eksisterer en territorial stigmatisering af området, hvor området opfattes som værende mere

kriminelt og socialt udsat, end det faktisk er tilfældet (Balvig, Holmberg & Soei 2023: 32 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Informanter kan derfor være tilbageholdende med at dele deres negative oplevelser og erfaringer under et interview, fordi de ikke ønsker at bidrage til den territoriale stigmatisering af Grønlandskvarteret (Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Den kriminelle gruppering og dens tilstedeværelse er central for vores forskning, og derfor nødvendig at nævne under vores interviews med informanterne. Ligeledes er det essentielt at få adgang til både informanternes positive og negative oplevelser af at være forældre i Grønlandskvarteret, for at skabe et nuanceret billede af forældrenes oplevelser og bekymringer.

Disse komplekse udfordringer forbundet til området understreger dog netop også, hvorfor forskning i området er vigtig, fordi det belyser, hvordan et komplekst socialt problem som bandekriminalitet påvirker beboerne i det omkringliggende samfund (Jarrett 2000: 67-84 og Lee & Renzetti 1990: 511). For ikke at skabe yderligere stigmatisering er vi derfor særligt opmærksomme på at italesætte, at interviewet har til formål at undersøge, hvordan GT-banden påvirker deres hverdagsliv, og at de ikke, blot fordi de er bosat i området, bliver forbundet med den kriminelle gruppering. Det er altså vigtigt, at vi under vores interviews er nuancerede i vores italesættelse af området, således at vi både fokuserer på de udfordringer, men også de ressourcer, som kan være i området.

Feltets sensitivitet indebærer ikke kun metodiske hensyn, men rejser også en række etiske overvejelser. I kvalitativ forskning er det velkendt, at processen er værdiladet, og at der kan opstå en række etiske dilemmaer (Brinkmann & Tanggaard 2010: 429). Det er derfor afgørende at håndtere disse overvejelser med omhu for at undgå stigmatisering og samtidig sikre, at informanterne oplever tryghed i forskningsprocessen. Dette gør sig særligt gældende i interviewsituationer, hvor den interpersonelle dynamik ikke alene kan påvirke informanterne, men også kan have indflydelse på den viden, der genereres. Vores forskningsproces kan bidrage til en forståelse af forældrenes livsvilkår i Grønlandskvarteret, men indebærer samtidig et ansvar for, hvordan vi fremstiller og anvender denne viden (Kvale & Brinkmann 2015: 80). I dette studie har vi derfor gjort os nøje overvejelser om centrale etiske principper, som har været retningsgivende gennem hele forskningsprocessen.

Et af de mest fundamentale etiske principper i dette speciale er sikringen af informeret samtykke. Informanterne er tydeligt blevet oplyst om studiets formål, samt at deres deltagelse er fuldstændig frivillig, hvilket betyder, at de til enhver tid har mulighed for at trække sig fra

projektet (Brinkmann & Tanggaard 2010: 89). Det er essentielt, fordi vi som forskere har et ansvar for at sikre gennemsigtighed i vores arbejde, hvorfor vi har været åbne om undersøgelsens formål og omfang, så informanterne forstår rammen for deres deltagelse (Kvale & Brinkmann 2015: 81). Da undersøgelsen berører et sensitivt emne, har det været vigtigt at sikre, at informanterne forstår betingelserne for deres deltagelse, herunder deres ret til anonymitet og fortrolighed. Udover at sikre anonymitet og fortrolighed har vi, for at skabe et trygt interviewmiljø, givet informanterne mulighed for selv at vælge, hvor interviewet skulle finde sted. Alle informanter har valgt, at interviewet skulle finde sted i eget hjem. Endvidere har vi gjort det klart, at der ikke findes rigtige eller forkerte svar, hvilket kan bidrage til at mindske en eventuel usikkerhed. Da undersøgelsen berører forældrenes oplevelser med at bo i Grønlandskvarteret, kan informanterne have en særlig sårbar position. Det kan skyldes deres eventuelle kendskab til banden og den kriminalitet, der er i området, eller andre omstændigheder forbundet til den kriminelle gruppering. Derfor har vi lagt vægt på at beskytte deres identitet gennem pseudonymisering, så de ikke kan genkendes i empirien. Dog er det ikke muligt at anonymisere boligområdet på grund af dets analytiske betydning for studiet. For at minimere risikoen for identifikation har vi desuden anonymiseret omtaler af tredjepart. Som forskere kender vi til vores informanternes identitet, hvorfor fuld anonymisering ikke er muligt, men pseudonymiseringen sikrer, at informanterne ikke kan genkendes i specialet.

Endnu en etisk overvejelse i arbejdet med mennesker i denne forskningssammenhæng, er at anerkende, at de er komplekse individer med følelser og erfaringer, der kræver respekt og etisk omtanke. I denne undersøgelse arbejder vi med forældre, hvor nogle har etnisk minoritetsbaggrund, og hvor interviewene omhandler informanternes børn. Dette stiller særlige krav til vores evne til at navigere i en sårbar kontekst. Det er derfor af stor betydning, at vi som forskere udviser sensitivitet over for kulturelle forskelle og sikrer, at informanterne ikke udsættes for unødigt pres eller ubehag under interviewene. Vi har haft et særligt fokus på at undgå generaliseringer og stigmatisering forbundet med informanternes etniske -og kulturelle minoritetsbaggrund ved at have en åben tilgang og undgå forudindtagede forestillinger om informanternes livsvilkår. Dette kommer blandt andet til udtryk i interviewsituationen, hvor vi arbejder induktivt og nysgerrigt spørger ind til informanternes hverdag. Selvom forskellene træder tydeligst frem i interviews med minoritetsetniske informanter, er den induktive og nysgerrige tilgang gennemgående for alle interviews uagtet informanternes etniske baggrund.

En anden central etisk overvejelse i dette speciale er vores forpligtelse til at sikre, at de analyser og konklusioner, vi præsenterer, har et solidt empirisk grundlag. Vi har derfor været omhyggelige med ikke at forvride eller overdrive informanternes udsagn, så undersøgelsen giver et retvisende billede af informanterne. Vi har arbejdet systematisk for at sikre, at vores analyse er tro mod informanternes oplevelser og udsagn gennem hele forskningsprocessen (Kvale & Brinkmann 2015: 120). Endelig er det afgørende at reflektere over forholdet mellem teori og empiri i vores analyse. I denne undersøgelse anvender vi teoretiske perspektiver til at belyse forældrenes oplevelser af at bo i et boligområde, hvor der er en kriminel gruppering. Vi tager afsæt i informanternes oplevelser og erfaringer, men anerkender samtidig, at vores akademiske forståelse af empirien kan adskille sig fra informanternes egen opfattelse af deres livsvilkår. Dette kan skabe etiske dilemmaer, hvis informanterne ikke kan identificere sig med vores analytiske perspektiver. For at imødekomme dette har vi bestræbt os på at tydeliggøre forskellen mellem vores analytiske ramme og informanternes egne oplevelser. Dette kommer også til udtryk i analysen, hvor første del udelukkende er baseret på empiriske fund. Desuden er empirien tydeligt inddraget i anden del af analysen ved brug af citater og analytiske pointer fra analysens første del, således at det gøres klart på hvilket grundlag, vores analytiske konklusioner er draget. Vi har ligeledes vægtet brede og nuancerede teoretiske tilgange, der inddrager informanternes perspektiver og samtidig sikrer en faglig kvalificeret analyse. Denne metodiske bevidsthed er essentiel for at sikre, at undersøgelsen respekterer informanternes subjektivitet og gennemføres med etisk ansvarlighed (Thagaard 2004: 196-198).

Udover de etiske overvejelser, følger vi selvsagt den gældende GDPR lovgivning (Aalborg Universitet 2025).

Rekruttering: *Vejen til feltet*

Dette afsnit beskriver processen med at rekruttere informanter til specialet samt de udfordringer, der opstod undervejs. For at besvare specialets problemformulering har vi haft fokus på at rekruttere forældre bosiddende i Grønlandskvarteret.

Til trods for, at vi i dette speciale ikke har forsøgt at få kontakt til kriminelle grupperinger, som ofte er lukkede verdener for forskere, så har rekrutteringsprocessen været vanskelig (Jacobsen 2018: 32). Indledningsvist kontaktede vi forskellige gatekeepere, som vi vurderede kunne have en interesse i at assistere os i rekrutteringsprocessen. Dette gjorde vi, fordi vi ikke har kendskab eller adgang til feltet, og derfor søgte hjælp fra personer, som potentielle informanter på forhånd har tillid til (Løken 2021: 52-53). Blandt andet henvendte vi os til lederen af områdets fritidscenter, fordi hun har et indgående lokalkendskab og potentielt kunne facilitere kontakt til relevante informanter. Imidlertid udtrykte hun ikke interesse i at medvirke, da hun fandt undersøgelsen problematisk i forhold til den tætte relation hun har til både unge og forældre i området. Desuden anerkender hun ikke politiets klassificering af gruppen som en bande, hun ser det snarere som en gruppe af unge, der er tætte venner grundet deres tilknytning til området. Hun vurderede derfor, at hun ved at italesætte bandegrupperingen, bidragede til en territorial stigmatisering af lokalområdet, og yderligere stigmatisering af beboerne fra Grønlandskvarteret (Goffman 2009 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). En lignende holdning blev tilkendegivet af en repræsentant fra boligorganisationerne i området, der ligeledes afslog at medvirke, idet hun frygtede, at undersøgelsen kunne bidrage til en uhensigtsmæssig kategorisering af beboerne og boligområdet. Dette til trods for, at Nordjyllands Politi har klassificeret GT-banden som en bandegruppering med tilhørsforhold til Grønlandskvarteret (Beltoft 2024).

Vi oplevede altså en udfordring i at få adgang til felten via gatekeepere, fordi de ønskede at beskytte potentielle informanter og vurderede, at det ikke vil være gavnligt for beboerne i området at deltage i vores forskningsprojekt. Dette kan forstås i lyset af den metodiske litteratur på området, som peger på, at formelle gatekeepere har interesse i at bevare deres position og beskytte informanterne. I dette tilfælde var det afgørende for vores adgang til felten, at gatekeeperne ikke anerkendte bandegrupperingen i området, og derfor ikke vil formidle kontakt til informanterne, fordi dette speciale har særligt fokus på netop bandegrupperingen. Derudover kan deres modvilje mod at italesætte bandegrupperingen i området tyde på, at de oplever et overdrevet fokus på de kriminelle aktiviteter i området, hvorfor de ikke har lyst til at deltage i vores undersøgelse. Dette kan forstås som gatekeeper fatigue, hvor gatekeeperne

ikke ønsker at deltage i forskningsprocesser, fordi de oplever, at skulle facilitere denne adgang i en sådan grad, at det er drænende og går ud over deres position og deres normale arbejdsopgaver i feltet (Løken 2021: 54).

Udover de to ovennævnte gatekeepere kontaktede vi rådmand i Aalborg Kommune, Nuuradiin S. Hussein. På baggrund af sin egen lokale forankring i området, kunne han bidrage med kontaktoplysninger på en person i sit netværk. Dette resulterede i rekrutteringen af én informant. Vi forsøgte herefter at benytte snowball metoden for at få adgang til flere informanter i feltet. Den bredere rekruttering forblev dog udfordrende, fordi informanten ikke havde en interesse i at videreformidle kontakt til andre potentielle deltagere. Dette kan skyldes flere forhold, men vores oplevelse var, at der eksisterer en vis tabuisering omkring deltagelse i undersøgelsen. En mulig forklaring på den vanskelige rekrutteringsproces kan være en generel skepsis over for udefrakommende forskere, som det også fremhæves i metodelitteraturen om adgang til åbne grupper. Når der ikke eksisterer en officiel instans, der kan facilitere kontakt, kan direkte henvendelser til potentielle informanter virke grænseoverskridende eller mistænkelige, hvilket kan påvirke informanternes villighed til at videreformidle kontakt (Jensen 2018: 180-181).

Rekrutteringen af yderligere informanter skete derfor gennem personlige netværk og opslag på sociale medier. Fordelene ved en sådan rekrutteringsproces, hvor adgang både er med og uden gatekeepers deltagelse er, at det sikrer en alsidig gruppe af informanter. Derudover bidrager opslag på sociale medier til at opnå reel adgang til feltet, og sikre frivillig deltagelse. Dette fordi vores informanter selv har taget kontakt til os, og derfor ikke har oplevet, at gatekeepere har en forventning til, at de deltager i projektet (Løken 2021: 54).

Desuagtet, at metodelitteraturen om rekruttering ofte beskriver en snorlige proces, så er dette et eksempel på, at rekruttering og faktisk adgang til feltet er komplekst, og ofte kræver mere end ét forsøg og én indgangsvinkel. Uagtet de oplevede udfordringer med rekruttering af informanter, har vi igennem forskellige veje ind i feltet sikret os en alsidig gruppe af informanter, som nu vil blive præsenteret.

Præsentation af informanterne

Vores empiri består af fire interviews med fem informanter. Tre interviews er foretaget med individuelle informanter, disse er også eneforsørgere. Det sidste interview er foretaget med et par, som bor sammen. Informanterne har fået et pseudonym, og det er derfor ikke deres faktiske navne, som optræder i denne præsentation.

Yasmin:

Yasmin er enlig mor til fem børn, hvoraf fire af børnene er hjemmeboende. Yasmins to ældste børn er piger, hvor den ene er 19 år og bor hjemme. Af de tre drenge er to af drengene tvillinger på 13 år og den sidste er 15 år gammel. Hendes etniske oprindelse er somalisk, og hun har boet både i Somalia og London, før hun flyttede til Danmark og kom til lejligheden i Grønlandskvarteret, hvor hun bor nu. Derudover arbejder hun også lokalt i kvarteret (Bilag 1).

Sundus:

Enlig mor til to voksne: en pige og en dreng, hvoraf pigen endnu bor hjemme. Hun har boet i Grønlandskvarteret siden 2006, hvor også hendes børn er opvokset. Sundus er født i Somalia, men har boet i Danmark i 38 år. Hun arbejder ligeledes lokalt i Grønlandskvarteret (Bilag 2).

Karen:

Karen er en etnisk dansk kvinde, som sammen med sine to drenge på 1 og 5 år bor i en lejlighed i Grønlandskvarteret. Hun er selv opvokset i kvarteret, hvor hun har boet sammen med sin mor. Under interviewet var Karen på barsel, men hun startede i job i april (Bilag 3).

Majbritt og Johannes:

Sammen bor Majbritt og Johannes i et hus i Grønlandskvarteret, hvor også deres to børn, en pige og en dreng, er vokset op. De to børn på henholdsvis 22 og 25 år er nu flyttet hjemmefra, men Majbritt og Johannes bor endnu i kvarteret med deres hund. Parret er etniske danskere, og de arbejder begge to i Aalborg (Bilag 4).

Det semistrukturerede interview: *En balance mellem struktur og fleksibilitet*

I interviewene med vores fem præsenterede informanter har vi benyttet os af semistrukturerede interviews til at undersøge deres oplevelser af at bo i boligområdet. Denne interviewform giver en værdifuld balance mellem struktur og fleksibilitet – Vi har en fast ramme i form af en interviewguide, men samtidig mulighed for at dykke ned i uventede og interessante spor, som informanterne bringer op undervejs (Kvale & Brinkmann 2015: 38). Interviewguiden er udviklet med udgangspunkt i dansk og international kriminologisk forskning og fungerer som et kompas, der sikrer, at vi kommer omkring de mest relevante temaer (Bilag 5). Vi ønsker at forstå, hvordan forældrene oplever hverdagen i et område, hvor der også er en bande. Hvilke tanker og bekymringer fylder, og hvordan de håndterer konkrete situationer. Fordelen ved den semistrukturerede interviewform er, at vi ikke blot stiller spørgsmål, men også giver plads til, at forældrene kan udfolde fortællinger på deres præmisser. Dette er afgørende, da vi ønsker at skabe en dybere indsigt i deres virkelighed. Ikke kun som observeret udefra, men som den opleves indefra. Ved at anvende denne tilgang, hvor vi stiller åbne og sonderende spørgsmål, opfordres informanterne til at reflektere over deres erfaringer og beskrive, hvordan de oplever at bo i området (Brinkmann & Tanggaard 2010: 41). Dette forstærkes af, at vi i vores interviews opfordrer informanterne til at komme med konkrete eksempler og fortællinger fra deres hverdag, fordi dette bidrager til et unikt indblik i deres hverdagsliv.

Endvidere er vores interviews inspireret af begrebet active interviewing, som understreger, at interviewsituationen er en dynamisk proces, hvor både forskeren og informanten bidrager aktivt til at skabe den viden, der opstår (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 155-156). Ved at stille åbne spørgsmål giver vi forældrene mulighed for at sætte ord på deres bekymringer, tanker og oplevelser i hverdagen. Vi spørger ligeledes ind til deres viden omkring bandekriminalitet, hvordan de oplever bandeaktivitet i deres område, og hvordan de mener, det påvirker deres familieliv. På denne måde sikrer vi, at undersøgelsen tager udgangspunkt i informanternes egne perspektiver frem for at pålægge dem forudbestemte definitioner (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 156).

Gennem den semistrukturerede interviewguide har vi lagt vægt på at skabe en ramme, der både sikrer struktur i samtalen og samtidig giver forældrene mulighed for frit at dele deres oplevelser og beskrivelser. Dette er ligeledes inspireret af active interviewing (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 157). Vi har således tilrettelagt interviewene, så de ikke blot følger en fastlagt spørgeguide, men også muliggør, at informanterne kan bringe nye temaer op, som de finder vigtige. Dette åbner op for en dybere forståelse af, hvordan de oplever og håndterer de

udfordringer, der følger med at bo i et område, hvor en bande har en synlig tilstedeværelse (Bilag 5). Denne fleksibilitet er også afgørende for den induktive tilgang, da vi netop ikke ønsker at begrænse informanternes beskrivelser til de på forhånd fastlagte spørgsmål og temaer, men i stedet lade deres egne erfaringer være styrende for, hvilke aspekter af problemformuleringen der uddybes (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 157). På den måde sikrer vi, at vores undersøgelse ikke kun stræber efter at bekræfte eksisterende forskning, men også bidrager med nye perspektiver på, hvordan forældre forholder sig til at bo i et område, hvor en bande har geografisk tilknytning til.

Vi er dog opmærksomme på, at forforståelsen baseret på eksisterende forskning har været genstand for kritik, fordi den kan kompromittere forskernes neutralitet. Dog ser vi snarere dette som en fordel. En solid teoretisk og empirisk indsigt i forskningen om udsatte boligområder og opdragelse giver os et stærkere udgangspunkt for at etablere en meningsfuld og tillidsfuld dialog. Når vi møder informanterne med en grundlæggende forståelse af deres udfordringer, skaber det et rum, hvor de føler sig hørt og anerkendt frem for blot at være genstand for en nysgerrig undersøgelse. Dette styrker deres villighed til at dele dybere refleksioner om deres oplevelser og handlemønstre i hverdagen (Brinkmann & Tanggaard 2010: 37). På den måde bliver interviewene ikke blot en teknisk metode til empiriindsamling, men en dynamisk proces, hvor vi får adgang til de nuancerede følelser, bekymringer og håndteringsmetoder, som former forældrenes hverdagsliv (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 157). Gennem åbne samtaler kan vi indfange de komplekse måder, hvorpå de navigerer i et boligområde, hvor bandeaktivitet både er en baggrundsbekymring og en konkret realitet i deres daglige tilværelse. Dette giver os mulighed for at forstå deres perspektiver i dybden og belyse, hvordan de håndterer de udfordringer, der følger med at opfostre børn og skabe tryk i et miljø, hvor der eksisterer en kriminel gruppering.

Interviewsituationen: *Et særligt fokus på sproglige og etniske forskelle*

Følgende afsnit er metodiske overvejelser forbundet til sproglige og etniske forskelle mellem os og informanterne. Afsnittet beskriver kort, hvilke overvejelser, der er gået forud for interviewene, og dernæst inddrages konkrete eksempler på, hvordan det kom til udtryk i interviewsituationerne, og hvordan disse udfordringer blev løst under selve interviewet.

Grundet vores overvejende induktive tilgang til dette speciale, samt en alsidig rekrutteringsproces, har vi ikke på forhånd haft viden om vores informanternes etnicitet eller modersmål. Den semistrukturerede interviewguide er derfor ligeledes udformet med det formål at kunne imødekomme eventuelle sproglige udfordringer imellem os og informanterne. Den er

specifikt struktureret således, at spørgsmålene er så simple og konkrete som muligt, i tilfælde af, at vores informanter har udfordringer med at forstå eller tale dansk (Bilag 5). I praksis oplevede vi, at to ud af fem af informanterne havde andet modersmål end dansk, og vi havde en enkelt informant, som før interviewet gav udtryk for, at hun havde svært ved at formulere sig på dansk, men at hun var flydende i engelsk. Vi gav hende derfor fra start mulighed for at besvare spørgsmålene på engelsk, eller at få oversat spørgsmålene, hvis hun vurderede, at det var nødvendigt. Interviewet forløb dog på dansk, og informanten inddrog engelske ord eller kortere sætninger, hvor hun oplevede at have behov for det, for at kunne udtrykke sig til fulde. Disse er oversat i transskriptionen af interviewet, men situationen kræver ikke nærmere refleksioner omkring oversættelse, fordi det er et begrænset antal ord eller vendinger, som er blevet oversat fra engelsk. Ydermere fordi informanten på dansk fortalte detaljeret om konkrete situationer og bekymringer relateret til emnet. Det er derfor vores opfattelse, at informanten havde et behov for at italesætte, at dansk hverken var hendes første eller andet sprog i tilfælde af, at det under interviewet vil komme til udtryk, men at dette ikke var tilfældet (Bilag 1).

Desuden er de førnævnte etniske minoritetskvinder også muslimer, hvilket kommer til udtryk i deres sprog. Kvinderne brugte arabiske termer forbundet til islam i selve interviewsituationen, eksempelvis *inshallah*, *mashallah* og *bismillah* (Bilag 1 og 2). Ordene bruges ofte i daglig tale, og kan bruges i forskellige kontekster, både til at udtrykke et ønske om at noget kommer til at ske, eller taknemmelighed for, hvad man er blevet givet. I bilagene findes den konkrete danske oversættelse af ordene, men det er her vigtigt at tilføje, at den præcise betydning af ordene afhænger særligt af konteksten (Bilag 1). Ordene er for os forskere velkendte ord, hvilket bidragede til en øget forståelse mellem os og informanterne, fordi vi udviste forståelse for betydningen af disse termer ved at reagere passende på dem. En reaktion, som ofte kræver, at man gentager ordet, når én i samtalen har sagt det (Bilag 1). Disse udvekslinger bidrog i interviewsituationen til at mindske barriere mellem os og informanterne, og understreger samtidig, at interviewsituationen er en dynamisk proces, hvor relationen mellem informanten og os, som interviewerne, er under konstant udvikling, og derved også et udtryk for en udveksling af viden og identitet (Jacobsen, Jørgensen & Svendsen-Tune 2002: 236 og Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 155-156).

Det er dog ikke kun sprogligt, at vi oplevede en barriere mellem os og informanterne, men også i forhold til vores og informanternes etnicitet. I følgende afsnit præsenteres ét konkret eksempel på, hvordan en informant direkte italesatte vores forskellige etniciteter, og særligt fokuserede på forskellen mellem etnisk dansk og ”de andre”. En tilføjelse hertil er, at vores etnicitet er

henholdsvis tyrkisk og dansk. Det betyder, at vi som forskere har to forskellige positioner i felten i kraft af vores etnicitet. I interviewet siger vores informant følgende:

***Yasmin:** Men der er andre ting jeg tænker hele tiden, er [pause] politi. Jeg tror det fordi det er en små område, de er ikke ligesom America [oversat: Amerika], London eller England. Hvis de vil gerne laver om og fighte [oversat: slås] med det her. De kan godt. Det er fordi det er udlændinge, indvandrerbørn. Det er derfor de er ligeglad.*

***Astrid:** Så du føler faktisk, at politiet er ligeglade?*

***Yasmin:** Ja. Fuldstændig. Undskyld jeg siger det.*

***Astrid:** Nej! Du må gerne sige det. Det er helt okay.*

***Yasmin:** For eksempel det er kun danskere. Med det samme de vil lave om. Men det er fordi det er udlændinge børn. De er ligeglad. Det er sådan vi føler.*

(Bilag 1)

Dette er et konkret eksempel på, hvordan interviewsituationen er en aktiv og dynamisk proces, hvor udvekslingen af viden sker gennem samtalen mellem informanten og interviewer, og interviewet derved er et produkt af både interviewer og informantens forståelse af og position i samfundet (Järvinen 2005: 29). Situationen viser, hvordan informanten oplever et tydeligt magtforhold mellem minoritetsetniske og majoritetsetniske borgere i Danmark, men også, at hun har et behov for at undskylde, at hun sætter ord på dette magtforhold. Vores informant positionerer her sin egen sociale identitet, men ligeledes også hendes forståelse af vores sociale identitet (Jacobsen, Jørgensen & Svendsen-Tune 2002: 236 og Järvinen 2005: 30). Undskyldningen kan skyldes tidligere erfaringer med at sætte ord på dette emne, men kan også være et udtryk for, at informanten ikke direkte har lyst til at oprette disse kategorier af ”majoritetsetnisk” og ”minoritetsetnisk” i selve interviewsituationen. I denne situation var det nødvendigt at bekræfte informanten i, at hendes oplevelser er reelle og vigtige. Denne bekræftelse foregik i interviewsituationen på to måder – Både ved at anerkende, at selvom den ene af os er majoritetsetnisk, så er interviewet et udtryk for hendes erfaringer, og der findes derfor ikke forkerte svar. Derudover var der en non-verbal anerkendelse forbundet til, at den

ene af interviewerne er minoritetsetnisk, og derved til dels deler position med informanten. Dette skabte i denne situation en intern forståelse, som gav rum til et åbent og ærligt interview.

Transskribering

I det følgende afsnit beskrives tilgangen til transskriberingsprocessen samt de metodiske overvejelser, der danner grundlag for denne. Begge forskere har deltaget i afholdelsen af interviewene og har ligeledes bidraget til transskriberingen af disse. Denne tilgang sikrer en ligelig arbejdsfordeling, men er samtidig metodisk begrundet, idet vores direkte tilstedeværelse under interviewene muliggør en mere nuanceret og fyldestgørende transskription (Brinkmann & Tanggaard 2010: 43).

Da transskriptionen er en essentiel del af den analytiske proces, har vi etableret et sæt faste standarder for vores transskriberingspraksis. Dette sikrer konsistens på tværs af interviewene og letter den efterfølgende analyse (Kvale & Brinkmann 2015: 239-240). Vi har prioriteret en detaljeret og nærværende transskription, der så vidt muligt afspejler interviewpersonernes beskrivelser af deres hverdagsliv. Dette indebærer en transskriberingspraksis, hvor alle pauser, suk og andre vokale udtryk inkluderes, idet disse elementer kan bidrage til en dybere forståelse af interview konteksten og informanternes oplevelser (Kvale & Brinkmann 2015: 239-240). Specialets fokus på et sensitivt kriminologisk felt, hvor vi undersøger, hvordan forældre i Grønlandskvarteret oplever bandegrupperingens indflydelse på deres hverdag, understreger vigtigheden af en troværdig og transparent transskription. Forældrene kan have vanskeligt ved at udtrykke deres bekymringer, hvilket gør det nødvendigt at bevare interviewets fulde sproglige nuancer. Derudover kan sproglige barrierer spille en rolle, da to af informanterne har en anden etnisk baggrund end dansk. For at imødekomme dette tilstræber vi en gennemskuelig transskriptionspraksis, der reducerer risikoen for misforståelser og forvrængninger.

Kodning

Vi har valgt at benytte en åben kodningsstrategi, som understøtter specialets metodiske tilgang og transskriberingsprocessen. Analysen fokuserer på informanternes beskrivelser og erfaringer fra hverdagen i Grønlandskvarteret. Denne tilgang forudsætter et fortolkende og åbent udgangspunkt hos os som forskere, idet det empiriske materiale behandles med henblik på at frembringe nye indsigter. I den åbne kodningsproces dannes koder ud fra de enkelte interviews, hvorefter der foretages en systematisk sammenligning af ligheder og forskelle på tværs af interviews for at identificere de fremtrædende temaer i materialet (Bryman 2012: 557). Det skal understreges, at denne metode kræver en særlig omhu, da der under kodningsprocessen kan opstå en risiko for tab af væsentligt indhold. Vi har derfor ligeledes fokus på de empiriske forskelle, der er i materialet, for at undgå en strømning af empirien, som ikke stemmer overens med virkeligheden. Disse empiriske forskelle og uregelmæssigheder præsenteres således også i analysen for at skabe gennemsigtighed i forskningen (Bryman 2012: 575).

I vores studie foretages kodningen manuelt. Begge gruppemedlemmer gennemgår to interviews, hvorefter den anden forsker gennemlæser de samme interviews med henblik på at validere og supplere kodningsresultaterne. Ved at begge parter gennemgår samtlige interviews sigter vi mod at opnå den bedst mulige kvalitet og pålidelighed i kodningsprocessen, til trods for de iboende udfordringer, som denne metode kan medføre.

Metodisk diskussion

En diskussion af kvalitetskriterierne for specialets forskningsgrundlag (intern validitet og reliabilitet)

I vores speciale har vi arbejdet overvejende induktivt, hvilket har givet os mulighed for at lade informanternes fortællinger forme vores forståelse af problemfeltet. Samtidig har vi inddraget enkelte deduktive elementer i form af en interviewguide baseret på eksisterende forskning og teori. Denne kombination har gjort det muligt at sikre en vis tematisk retning i interviewene, uden at det har begrænset informanternes mulighed for at bringe nye og uforudsete emner i spil. Vi har tilpasset interviewguiden til den enkelte informant og stillet opfølgende spørgsmål, når samtalen bevægede sig uden for de foruddefinerede emner. Det har bidraget til at fastholde en åben og udforskende tilgang, som er afgørende for at sikre, at informanternes egne oplevelser og forståelser fremstår autentisk og ikke blot som bekræftelser af teoretiske antagelser (Kvale & Brinkmann 2015: 270–273 og Brinkmann & Tanggaard 2020: 662). Desuden har vi i analysens første del bevidst valgt at gengive forældrenes forestillinger om og erfaringer med bandekriminalitet uden at anvende teoretiske perspektiver. Denne tilgang er valgt for at vise respekt for informanternes fortællinger og give dem plads til at stå for sig selv, uden at de straks bliver fortolket gennem et teoretisk filter. Herved sikres det, at deres stemmer fremstår ufortolkede og i respekt for deres egne formuleringer. Dette er med til at højne den interne validitet, som i kvalitative forskningsprojekter netop betegnes ved, hvorvidt undersøgelsen giver et sandfærdigt og nuanceret billede af informanternes perspektiver (Kvale & Brinkmann 2015: 318 og Riis 2018: 359). Først i analysens anden del bringer vi relevante teoretiske perspektiver i spil, hvilket både understøtter den metodiske tilgang og markerer en tydelig adskillelse mellem empiri og teori. Denne opbygning styrker troværdigheden, fordi vores fortolkninger bygger på det empiriske materiale, men samtidig udnytter relevant kriminologisk teori til at analysere sammenhængene i det empiriske materiale og give en dybere forståelse af baggrunden for fortællingerne. På denne måde respekterer vi ligeledes det etiske hensyn om ikke at tale på vegne af informanterne (Analyse del 1 og 2).

Endnu et væsentligt bidrag til den interne validitet er vores transskriberingspraksis. Ved at anvende en detaljeret og direkte transskription, hvor vi medtager pauser, suk og øvrige vokale udtryk, har vi bestræbt os på at gengive interviewene så tro mod virkeligheden som muligt. Dette har været særligt vigtigt i vores speciale, da vi har talt med forældre i et udsat boligområde om et sensitivt emne. I denne kontekst er det afgørende, at informanternes

usikkerhed, tøven eller følelsesmæssige udtryk ikke går tabt i oversættelsen fra tale til tekst. Dertil kommer, at to af vores fem informanter ikke har dansk som modersmål, hvilket øger risikoen for sproglige misforståelser. Ved at fastholde en konsekvent og transparent transskriberingspraksis har vi forsøgt at reducere denne risiko og styrke validiteten af vores fortolkninger og analytiske pointer (Kvale & Brinkmann 2015: 239-240).

Derudover har vi i interviewsituationen været opmærksomme på, hvordan kulturelle og religiøse udtryk indgik i samtalen. De muslimske informanter, Sundus og Yasmin, anvendte udtryk så som *inshallah* og *mashallah*. Disse udtryk er for os forskere velkendte, hvorfor vi kunne reagere genkendende og passende på sådanne udtryk. Dette skabte en tillidsfuld relation og bidrog til en mere åben og tryk samtale, hvilket styrker troværdigheden af de udsagn, der fremkom under interviewene. Desuden har vi som forskere været bevidste om, hvordan vores egne positioner og sociale identiteter kunne påvirke forskningssituationen. I flere tilfælde blev forskelle mellem "danskere" og "udlændinge" eksplicit italesat af informanterne, hvilket viser, at de tillagde vores baggrunde betydning.

Vi anerkender, at kvalitative interviews er samproduktioner af viden, hvor relationen mellem interviewer og informant har afgørende betydning (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 155-157). Særligt i interviewet med Sundus erfarede vi, at det var udfordrende at få hende til at fortælle detaljeret om hendes bekymringer vedrørende hendes søn. Dette vidner om, at vi, til trods for den åbne og nysgerrige tilgang til interviewet, ikke til fulde formåede at få adgang til hendes bekymringer. Dette præsenteres dog ligeledes i analysen, for at skabe gennemsigtighed i empiriindsamlingen. Ved løbende at forholde os reflektivt til vores egne forståelser og til de potentielle magtrelationer, der har formet samtalerne, har vi bestræbt os på at sikre, at de fortolkninger, vi laver i analysen, er tro mod informanternes oplevelser og beskrivelser.

Analysens gennemsigtighed bidrager ligeledes til specialets reliabilitet. Reliabilitet i ordets klassiske forstand beskriver, hvorvidt forskningsresultaterne kan genfindes, hvis undersøgelsen gentages under lignende betingelser. I den kvalitative forskning vil vi dog argumentere for, at begrebet snarere omhandler en systematisk empiriindsamling kombineret med gennemsigtighed i forskningsprocessen, som muliggør en faglig vurdering af forskningsprojektet. Dette fordi den kvalitative forskningsproces og empiri-generering snarere anskues som et samspil mellem informant og forsker, hvorfor magtdynamik og andre sociale strukturer også spiller en rolle (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 155-157). Dermed er reliabilitet i vores speciale ikke forstået som mekanisk reproducerbarhed, men som metodisk integritet og tydelighed, hvilket er afgørende i kvalitativ forskning. Selvom projektet rummer metodiske

udfordringer, som kan påvirke dets reproducerbarhed, svækker det ikke resultaternes værdi eller gyldighed. Tværtimod er det netop karakteristisk for kvalitativ forskning, at målet ikke er generaliserbarhed i klassisk forstand, men en nuanceret og kontekstnær forståelse (Riis 2018: 345, 352-353).

I specialet har vi benyttet semistrukturerede interviews, hvilket indebærer både styrker og begrænsninger i forhold til reliabilitet. En af styrkerne ved denne metode er, at den skaber rum for fleksible og dybdegående samtaler, hvor vi kan stille opfølgende spørgsmål og tilpasse samtalen til den enkelte informant. Denne fleksibilitet har dog også betydet, at spørgsmålene ikke er blevet stillet identisk hver gang – hverken i formulering eller rækkefølge – hvilket kan udfordre sammenligneligheden mellem interviews. For at imødekomme denne udfordring har vi udarbejdet en interviewguide med faste temaer, som har fungeret som en strukturel ramme under alle interviews. Dermed har vi sikret, at de centrale emner blev behandlet på tværs af informanterne, trods den forskelligartede spørgeteknik (Bilag 5). Ydermere er alle fire interviews blevet foretaget af den samme primære interviewer, hvilket har bidraget til en ensartet tilgang og reduceret variation i interviewstilen. Tilgangen til interviewene har bidraget til at øge konsistensen i processen, hvilket bidrager til at styrke reliabiliteten, som i den kvalitative forskningen beskriver, hvordan undersøgelsen er pålidelig og konsistent.

En metodisk begrænsning, som kan udfordre fremtidig forskning med afsæt i dette speciale, er, at interviewsituationen er inspireret af active interviewing, hvor viden ikke blot indsamles, men skabes i interaktionen mellem interviewer og informant (Åkerstrøm & Wästerfors 2018: 155-157). Dette betyder, at undersøgelsens resultater er tæt forbundet med den konkrete relationelle kontekst, hvori de er blevet til. En sådan tilgang, hvor intervieweren ikke blot er en neutral empiri-indsamler, men aktivt medskaber af viden, gør det vanskeligt at reproducere undersøgelsen i klassisk forstand, da viden altid vil være situeret og afhængig af de sociale og kommunikative dynamikker i selve interviewet. Dog har vi i metodeafsnittet grundigt og reflekteret redegjort for vores metodiske valg og overvejelser, hvilket styrker undersøgelsens gennemsigtighed og reliabilitet, fordi det gør det muligt at vurdere forskningsprocessen (Riis 2018: 353-354). Gennem hele forskningsprocessen har vi arbejdet systematisk og bevidst med at dokumentere vores tilgang. Vi har tydeligt beskrevet vores brug af semistrukturerede interviews, den induktive tilgang og vores forståelse af interviewsituationen som en aktiv og relationel proces. Vi har arbejdet med metodisk transparens gennem blandt andet refleksioner over interviewerens rolle, håndtering af sproglige og kulturelle forskelle og en gennearbejdet praksis for transskription og kodning. Denne form for gennemsigtighed og refleksiv praksis gør det muligt for andre at følge vores fremgangsmåde og vurdere undersøgelsens pålidelighed.

I diskussionen om kvalitetskriterier i den kvalitative forskning er det ligeledes relevant at diskutere specialets overførbarhed. Dette gøres efter analysen, hvor en diskussion med udgangspunkt i projektets analytiske pointer præsenteres.

Teori

En præsentation af den udvalgte teori som i samspil med empiriske fund og eksisterende forskning understøtter specialets analytiske pointer

(Territorial) stigmatisering: Goffman (2009) og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen (2021)

Som det er beskrevet i specialets metodeafsnit har tidligere forskning i Grønlandskvarteret vist, at der eksisterer overdrevne og stigmatiserende forestillinger om området (Balvig, Holmberg & Soei 2023: 32 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Vores empiriske fund viser ligeledes, at forældrene i området både forholder sig til de konkrete udfordringer der er ved bandens tilstedeværelse i området, men også til stigmatiserende og overdrevne fortællinger, som de oplever eksisterer, om kvarteret, og særligt dets minoritetsetniske beboere. I lyset heraf vil vi derfor anvende Goffmans stigmatteori til at forklare og analysere, hvordan forældrene håndterer oplevelsen af at blive udsat for stigmatiserende adfærd, og hvordan det påvirker deres forældreskab og hverdagsliv.

I sin teori om stigma forklarer Goffman, hvordan stereotyper opstår igennem en konstrueret teori om andres identitet. Han argumenterer for, at individet udformer forestillinger om, hvorfor andre individer er unormale og kan være farlige, og at disse opfattelser danner grobund for en særligt negativ holdning til og opførsel overfor de personer, som passer ind i de stereotype forestillinger (Goffman 2009). Ifølge Goffman leder dette til, at personer med særlige kendetegn, derfor bliver stigmatiseret, og vil opleve at blive mødt med stereotype forestillinger og behandlet anderledes. Denne stigmatisering betyder, at nogle individer samler sig i fællesskaber med andre, som oplever samme form for stigmatisering, eksempelvis fællesskaber baseret på etnicitet. Disse fællesskaber kategoriserer Goffman som grupper af sociale afvigere. De sociale afvigere skaber et fællesskab, som modsvar til den stigmatisering, de oplever fra majoritetssamfundet. I disse fællesskaber kan de indtage en position, som ikke er mulig for dem i majoritetssamfundet og kan herigennem opnå en følelse af at være lige så gode eller sågar bedre end, hvad majoritetssamfundet opfatter som "normalt" (Goffman 2009).

I vores speciale kan teorien bidrage til at forklare, hvordan særligt de minoritetsetniske forældre oplever, at deres børn stigmatiseres og forbindes med GT-banden, og senere, hvordan de konkret forsøger at håndtere denne stigmatisering gennem både overvågning, copingstrategier og ved at kontrollere de unges sociale bånd (Hirschi 2002, Romero et. al 2022 og Tillyer, Ray og Hinton 2018). Teorien bidrager ligeledes til at skabe en forståelse for, hvordan individer og familier i området kategoriseres, som værende street eller decent (Anderson 1999), og hvordan

disse overdrevne forestillinger om kvarteret og stigmatiseringen af de unge kan lede til en øget frygt hos forældrene, som de skal navigere i, i deres hverdag (Goffman 2009 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021).

Sociale bånd: *Hirschi (2002)*

Travis Hirschis teori om sociale bånd argumenterer for, at de stærke relationer et individ etablerer til samfundet danner grobund for et liv uden kriminalitet og afvigende adfærd. På denne måde udfordrer teorien traditionelle tilgange ved at fokusere på de elementer, der fastholder individer i lovlydig adfærd, snarere end at forklare kriminalitetens oprindelse. Ifølge Hirschi (2002) ligger magten ikke i de kræfter, der direkte fremkalder afvigende adfærd, men i de fire fundamentale elementer, som binder individet til konventionelle normer: tilknytning, forpligtelse, involvering og tiltro. Dette teoretiske udgangspunkt understøttes ligeledes af Robert L. Akers teori om social læring. Akers argumenterer blandt andet for, at kriminel adfærd er tillært, og at personer med en omgangskreds, som har overvejende afvigende adfærd, gør, at individets risiko for selv at tillære sig kriminelle egenskaber og afvigende adfærd øges. I specialet kan dette teoretiske perspektiv derfor bidrage til at forstå, hvordan og hvorfor forældrene forsøger at kontrollere, hvilke personer deres børn er sammen med, og dermed undgå, at de tillærer kriminelle egenskaber eller anden afvigende adfærd (Akers 2009 og Hirschi 2002).

Hirschi begynder med tilknytning, der refererer til den følelsesmæssige forbindelse et individ knytter til nære relationer – særligt forældre, venner og lærere. Denne følelsesmæssige binding er central for internaliseringen af samfundets normer og værdier, idet individet er motiveret for ikke at skuffe nære relationer (Hirschi 2002: 83–86). Det næste element, forpligtelse, handler om den investering individet foretager i sin fremtid gennem uddannelse, karriere og andre sociale roller. Når mange ressourcer er lagt i opbygningen af en stabil og konventionel livsbane, bliver de potentielle omkostninger ved at træde uden for normerne betydeligt større, hvilket bidrager til at holde afvigende adfærd i skak (Hirschi 2002: 162–163).

Involvering refererer til den aktive deltagelse i strukturerede og meningsfulde aktiviteter. Ved at afsætte tid til skole, sport og andre organiserede fritidsinteresser begrænses muligheden for at engagere sig i kriminalitet, idet den strukturerede tidsbeskæftigelse forhindrer, at der opstår ledige perioder, hvor afvigende adfærd kan udvikle sig og tillæres gennem sociale interaktioner. En pointe som ligeledes kan understøttes af Akers' teori om social læring (Akers 2009 og Hirschi 2002: 187–190). Til sidst omfatter tiltro den grad af tillid, individet har til

samfundets institutioner og retssystemet. Når denne tillid er stærk, internaliseres samfundets normer som en del af individets eget moralske kompas, hvilket gør det mindre tilbøjeligt til at handle afvigende (Hirschi 2002: 198).

I dette speciale anvendes Hirschis teori om sociale bånd som et analytisk værktøj til at belyse, hvordan forældres bekymringer i udsatte boligområder manifesterer sig gennem bestræbelser på at styrke deres børns tilknytning til samfundet. Teorien danner rammen for at forstå, hvordan de fire nøgleelementer – tilknytning, forpligtelse, involvering og tiltro – fungerer i praksis. Ved at fremme stærke relationer til både nære sociale netværk og samfundets institutioner, søger forældrene at beskytte børnene mod potentielle kriminelle påvirkninger. Specialet vil således undersøge, hvordan disse strategier udspiller sig i hverdagen, og hvordan de bidrager til at fastholde konventionelle normer og værdier, som modvirker risikoen for, at deres børn engagerer sig i afvigende adfærd.

The Code of The Streets: *Anderson (1999)*

Som beskrevet tidligere præsenterer Elijah Anderson i sin teori *The Code of The Streets* to begreber, som beskriver, hvordan familier tilpasser sig livet i et nordamerikansk boligområde præget af høj kriminalitet og ustabilitet. Anderson skelner imellem *Decent Familier* og *Street Familier*, og beskriver, hvordan deres accept af gadens lov er afgørende for, om de er enten såkaldt decent eller street (Anderson 1999: 118-121). Ifølge Anderson kan familier altså vælge at navigere på to forskellige måder, når kriminalitet og afvigende adfærd er en del af hverdagen i udsatte boligområder. Andersons teori er netop relevant i dette speciale, fordi den påpeger, hvordan man som forældre i et udsat boligområde står overfor udfordringer om, hvordan man skal opdrage sine børn til at håndtere og undgå kriminalitet. Modsat Anderson som i sin teori kategoriserer familierne i kategorierne decent og street, skelner vi i vores analysen ikke mellem to adskilte måder at håndtere boligområdets kriminalitet på. Vi undersøger nærmere, hvilken påvirkning det har på forældrenes opdragelse, at de kategoriserer dem selv og andre familier i området, og lærer deres børn at undgå bestemte grupper og individer. Dette gøres i samspil med Goffmans stigmatteori, som ligeledes beskriver, hvordan stereotypiske opfattelser kan bidrage til særlig opførsel overfor bestemte grupper eller individer. Samtidig kan teorien forklare, hvordan forældre i høj-risiko områder også er tvunget til at forholde sig til de uskrevede normer og regler, som eksisterer i kraft af bandens tilstedeværelse. Vores empiri viser nemlig netop, at de unge skal navigere i fællesskaber, hvor nogle individer udviser afvigende og kriminel adfærd – Og samtidig, hvordan forældrene er bevidste om dette, og derved i kraft af

sociale bånd forsøger at kontrollere deres børns relationer til områdets andre familier (Hirschi 2002).

Copingstrategier: *Romero et. al (2022)*

Som Anderson beskriver står forældre i udsatte boligområder overfor en udfordring, når de skal navigere i, hvordan deres børn skal opdrages til at håndtere mødet med gadens kriminalitet og uorden. Grønlandskvarteret er ligeledes objekt for overdrevne og stigmatiserende forestillinger om området, hvorfor vores informanter fra kvarteret står overfor en dobbeltsidet udfordring – De skal både håndtere konkrete udfordringer ved bandens tilstedeværelse samtidig med at de skal håndtere overdrevne forestillinger om kvarteret og stereotypiske forestillinger om særligt minoritetsetniske familier (Goffman 2009 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021). For at belyse denne udfordring og forældrenes håndteringsmetoder benytter vi undersøgelsen: *Coping (Together) With Hate: Strategies Used by Mexican-Origin Families in Response to Racial–Ethnic Discrimination* (Romero et. al 2022). Undersøgelsen er et forskningsprojekt, som undersøger, hvordan unge og forældre med mexicansk oprindelse håndterer oplevelser med racemæssig og etnisk diskrimination. Tidligere forskning har primært betragtet coping som en individuel proces, men dette studie tager udgangspunkt i, at coping også kan være en fælles og relationel strategi, især i familier, hvor diskrimination påvirker flere medlemmer på tværs af generationer (Romero et. al 2022: 3 og 5). Gennem kvalitative fokusgruppeinterviews med 17 unge i alderen 11-14 år og deres forældre undersøger forskerne de måder, hvorpå familier navigerer i oplevelser med diskrimination - både individuelt og i fællesskab. Ved at analysere deltagernes fortællinger identificeres en række copingstrategier, der både afspejler individuelle reaktioner og mere indbyrdes afhængige processer i familien (Romero et. al 2022: 5).

Til trods for, at dette studie nærmere er et forskningsprojekt end en decideret teori, anvender vi i analysen copingstrategierne til at forklare, hvordan vores minoritetsetniske informanter opdrager deres børn til at håndtere netop stigmatisering (Goffman 2009). Studiet præsenterer fem copingstrategier, hvoraf vi i dette speciale gør brug af to af de fem, hvorfor kun disse vil blive præsenteret i nedenstående afsnit.

Strategien *Reframe (with pride) and ignore* beskriver, hvordan forældre opfordrer deres børn til at ignorere diskriminerende og racistisk adfærd, og fremfor at konfrontere denne adfærd i stedet fokusere på, hvordan de er opdraget til ikke at udvise lignede adfærd. Ligeledes dækker denne strategi over at vende stigmatiserende kommentarer til noget positivt, og være stolte af deres oprindelse. Et eksempel på dette er, at forældre fortæller deres børn, hvor gavnligt det er

at være tosproget, og at de skal være stolte over både at tale spansk og engelsk, fordi det vil være gavnligt for dem i fremtiden. På denne måde, vendes en racistisk kommentar rettet mod børnenes sprog til noget positivt, og deres etnicitet bliver genstand for stolthed (Romero et. al 2022: 7).

Den, i artiklen, tredje strategi omhandler måden hvorpå forældre og unge får afløb for deres frustrationer over den stigmatiserende adfærd, som de møder i deres dagligdag. Strategien *Talk it out* beskriver, hvordan forældre og unge letter deres hjerte ved at tale med andre af samme etnicitet om deres oplevelser. Ved at tale om begivenheder får de støtte og modtager forstående omsorg, hvilket hjælper dem med at tackle situationen. Denne strategi er også en, som forældrene opfordrer deres børn til aktivt at bruge. Forældrene forsøger at få deres børn til at fortælle og tale om ubehagelige situationer, således at det kan håndteres i familien, og børnene har et sted at gå hen med deres oplevelser, potentielle vrede og afmagt over den adfærd, som de møder grundet deres etnicitet (Romero et. al 2022: 8).

I det videre arbejde anvender vi de to copingstrategier som en teoretisk analytisk ramme til at forstå og beskrive de forældre, vi har undersøgt i Grønlandskvarteret. Strategierne dækker over forskellige måder, hvorpå familier forholder sig til racemæssig og etnisk diskrimination, både individuelt og i fællesskab. Strategierne anvendes i samspil med de ovenstående teorier, med særligt fokus på Anderson, som netop beskriver, hvordan forældre håndterer afvigende adfærd og kriminalitet i et udsat boligområde (Anderson 1999: 118-121).

De præsenterede teorier kobles med det allerede præsenterede litteratur på området omkring opdragelse i et særligt udsat område. Her lægges særligt vægt på forskningen omkring overvågning, forældrevarme og sociale misforståelser (Balvig, Holmberg og Soei 2023 og Balvig, Holmberg og Soei 2017, Furstenberg 1993, Jarrett 2000 og Tillyer, Ray & Hinton 2018). Disse bruges til at understøtte vores egne empiriske fund og analytiske konklusioner, og derved besvare problemformuleringen, som søger at udforske de bekymringer og forestillinger forældrene har om kriminalitet og GT-banden, samt hvilken påvirkning deres forestillinger og erfaringer har på forældreskab og hverdagsliv i kvarteret.

Analyse del 1

En analyse af forældrenes forestillinger om og erfaringer med GT-banden og kriminalitet i Grønlandskvarteret

For at kunne besvare om og hvordan GT-banden har indflydelse på forældrenes hverdagsliv, er det nødvendigt først at forstå, deres forestillinger om og erfaringer med kriminalitet, og mere specifikt GT-banden. I dette speciale er vores fokus på forældrene, hvorfor skellen mellem deres forestillinger om og erfaringer med kriminalitet og bandekriminalitet ikke er relevant. Hvorvidt der er tale om forestillinger baseret på erfaringer med og bekymringer for GT-banden eller individuel kriminalitet bliver derfor ikke udforsket yderligere i dette speciale. Det centrale er, at vores informanter oplever det som bandekriminalitet, og at det er disse erfaringer og forestillinger, som er med til at forme deres bekymringer, og dermed deres hverdagsliv og forældreskab (Hale 1996: 1-2).

Den næstfølgende del af analysen er bygget op omkring tre centrale forestillinger, som er identificeret, fordi de er gennemgående for empirien. Dog kan der være afvigelser fra enkelte informanter, men disse vil ligeledes blive præsenteret. Dette gøres med henblik på at skabe en forståelse for, hvordan disse forestillinger differentierer fra hinanden, men også hvordan de har centrale elementer til fælles. Et analytisk fokus på både modsætninger og ligheder i det empiriske materiale understreger, hvordan forældrenes forestillinger og erfaringer er komplekse og unikke, og dermed, hvordan der kan eksistere modsætninger. Både mellem informanterne, men også i informanternes individuelle fortællinger. Ved i første del af analysen udelukkende at fokusere på empirien, ønsker vi at udvise respekt for de fortællinger og erfaringer, som vores informanter har bidraget med, og ligeledes skabe en gennemsigtighed i analysen, så det bliver tydeligt, ud fra hvilke forestillinger og erfaringer, at vi drager vores analytiske konklusioner i anden del af analysen.

Forestilling 1: *I siger det er bandebørn, men det er det ikke [...]* (Bilag 2)

I lyset fra det store vindue sidder Sundus. Hendes hår er dækket af et tørklæde, og på bordet foran hende står et glas med vand. Hun har inviteret os inden for i sit eget hjem, og vi sidder nu alle tre omkring spisebordet, hvor vi så småt er begyndt at tale om vores projekt. Sundus kender alt til at være begravet i et projekt, både hendes søn og datter har gået på universitet, og hun fortæller stolt om, hvordan de altid har fokuseret på deres skole, og nu begge to har et arbejde. Vi lader optagelserne begynde og beder Sundus om at præsentere sig selv. Allerede i præsentationen begynder hun at tale engageret om GT-banden, eller rettere, hun forklarer, hvorfor hun ikke mener, at der overhovedet er en bandegruppering med det navn:

Jeg kan ikke sige GT-bande. Det er det jo heller ikke. Jeg synes, hvis det er bande, det kunne bare være [...] ligesom Hells Angels eller sådan Bandidos, og alt det andet. Men dem her [...]. Det er børnene, som er født i området, som vokser sammen. Og så når de vokser sammen, så bliver de bare en gruppe venner. Jeg kan ikke se, at de er bande de børn der.

(Bilag 2)

Gennem hele interviewet bliver det tydeligt, at Sundus' forestilling er, at banden ikke eksisterer. Hun beskriver de unge som drenge mellem 17 og 25 år, der spiller "machos" (Bilag 2), og illustrerer livligt med sine egne arme, hvordan de går i fitness og løfter vægte for at få store muskler og se farlige ud (Bilag 2). Det bliver her også tydeligt, at Sundus har et faktisk kendskab til de unge, som hun beskriver. Hun fortæller os følgende:

De fleste af dem jeg kender. Og når jeg møder dem på gaden og i området, så står de og snakker med mig. Sådan meget, høfligt og respekt, og når jeg spørger dem, "er i sådan?". Så siger de, "nej, Sundus, vi er det jo ikke. Vi er bare venner og vi hjælper jo hinanden" [...].

(Bilag 2)

Her sker der dog noget som, i analytisk øjemed, er interessant. Sundus afslutter ovenstående med:

Hvis det skulle være det der bandemiljø. Kriminelle. Jo vi er kriminelle. Vi er, øhm. Hader hinanden i Vejgaard og i Vangen i Nørresundby og sådan noget. Men vi er ikke som folk de tror.

(Bilag 2)

Dette bliver et konkret eksempel på, hvordan Sundus' forestillinger ikke er strømlinede fortællinger, men derimod fortællinger, som indeholder modsætninger, og, til en vis grad, selvmodsigelser. Sundus anerkender ikke gruppen af unge drenge som en bande, tværtimod lægger hun særligt vægt på at beskrive dem som børn, og som en gruppe af høflige og søde venner, der altid hjælper hinanden. Dog anerkender Sundus, at de unge begår kriminalitet, og hun opstiller et "os" og "dem", i form af at nævne to andre boligområder i Aalborg. Hvoraf Vangen er det boligområde, som huser bandegrupperingen A12 – Den bandegruppering, som GT-banden, ifølge politiet, har en aktiv konflikt med. Indirekte anerkender hun altså, at de unge danner en form for gruppering, som defineres ud fra deres had til Vejgaard og Vangen. Hun definerer dog ikke dette som en bandegruppering, fordi gruppen ikke stemmer overens med hendes egne forestillinger om bandekriminalitet. Sundus' forståelse af en bande er baseret på rockergrupperinger såsom Hells Angels og Bandidos, som har synlige, visuelle identifikationsmarkører, og ofte også et klubhus (Bengtsson 2012: 161-164). Dette har de unge i kvarteret ikke, og derfor opfatter Sundus dem ikke som en bandegruppering, men nærmere som en gruppe af venner. Endnu et eksempel herpå er, at Sundus har været bekymret for sin egen søn og har haft en opfattelse af, at han var en del af noget. Hvad præcist kunne, eller ville, hun ikke uddybe, men Sundus var bekymret nok til at få ham til at flytte væk fra Aalborg og starte på en frisk i en anden by (Bilag 2). Eksemplet vil blive udfoldet og analyseret senere i specialet, men her er det relevant for at understrege, hvordan Sundus ikke anerkender GT-banden som en kriminel gruppering, men til trods for dette er bekymret for sin egen søns deltagelse i kriminalitet med områdets andre unge, og ligeledes bevidst om, at der bliver begået kriminalitet, og at der er et rivaliserende forhold til andre områder i Aalborg.

Sundus balancerer i sine fortællinger mellem at beskytte de unge mod usande, stigmatiserende forestillinger og med at åbne op for forestillinger om og erfaringer med kriminalitet i området – Balancen mellem disse to kan forklares med, at Sundus i interviewet var tøvende med at fortælle om konkrete negative erfaringer med GT-banden og kriminalitet i området, fordi hun er bevidst om de overdrevne forestillinger, der eksisterer i områder, og derfor ikke vil bidrage til disse (Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021). I analysens anden del vil vi bruge dette til at undersøge, hvordan det snarere er Sundus' erfaringer med stigmatisering og sociale misforståelser, der former hendes bekymringer om bandekriminalitet, og dermed også påvirker hendes hverdagsliv (Balvig, Holmberg & Soei 2023 og Goffman 2009), men først vil vi belyse,

hvordan de resterende informanternes forestillinger om og erfaringer med bandekriminalitet kommer til udtryk i interviewene.

Ligesom Sundus er Yasmin af somalisk oprindelse. Hun har boet både i Somalia og England, før hun endte i lejligheden i Grønlandskvarteret, hvor vi nu sidder overfor hende. Hun skænker tre kopper somalisk te og begynder så sin fortælling. Modsat Sundus anerkender Yasmin hurtigt, at GT-banden eksisterer i området, men hendes forestillinger om banden bærer ligeledes præg af, at hun har kendskab til de unge. Hun fortæller:

[...] jeg kender dem. Der er også nogle af dem jeg snakker med, fordi jeg kender deres mor. Og jeg snakker med dem og siger det her det bare, hvis du vil gerne tjene penge, du kan gå ud og arbejde. Hvorfor ødelægger du din fremtid? Så du går i fængsel, du kan ikke få et godt arbejde [...]. De [unge medlemmer af GT-banden] siger okay, jeg vil, okay. Så de siger okay, det ved jeg godt.

(Bilag 1)

Yasmin ved altså hvem disse unge er og er ikke bange for at tage kontakt til dem. Hun beskriver i forlængelse af ovenstående, at det er høflige og gode drenge, som hilser pænt på hende, og gerne hjælper med at bære poser op, når hun kommer hjem fra indkøb. Der eksisterer dermed ikke en forestilling hos hverken Sundus eller Yasmin om, at de unge drenge er farlige individer i sig selv. Det er derimod de unges konflikter med personer fra andre områder, som skaber farlige situationer, og gør de to mødre bekymret (Bilag 1 og 2).

I vores interview med parret Majbritt og Johannes er kendskabet til de unge anderledes. Parret har ikke kendskab til, hvem de unge som begår kriminalitet er, og derfor har de heller ikke eksempler på konkrete interaktioner med unge fra grupperingen. De oplever at være splittet i deres forestillinger om bandekriminalitet, fordi det billede de ser i medierne ikke stemmer overens med deres virkelighed i kvarteret (Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Johannes forklarer:

Jamen det er man jo lidt blandet i, når man nu hører og læser om skyderier og bandekonflikter og sådan nogle ting, for så er det jo svært at sige, at benægte, at det findes, øhm, men altså ja, jeg kan jo sige, at jeg går tur med min hund hver dag, og også nede forbi Grønlands Torv, og jeg har aldrig nogensinde følt mig utryk eller noget. Eller, nej, det har jeg ikke. Aldrig. Og heller ikke selvom jeg går om aftenen [...].

(Bilag 4)

Da vi spørger dem, om de vil reflektere nærmere over deres forestillinger om bandekriminalitet falder snakken hurtigt på parrets venner, som ofte drillende omtaler kvarteret som "bandeland", og siger, "at man skal se sig over skulderen, hvis man handler [...] på Grønlands Torv" (Bilag 4). Dette stemmer overens med Sundus' fortællinger om, at der eksisterer forestillinger uden for kvarteret, som ikke stemmer overens med de forestillinger og erfaringer beboerne i kvarteret selv har. Som hun beskriver det: "[...] vi er ikke som folk de tror" (Bilag 2, Goffman 2009 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187).

Den udvalgte empiri belyser, hvordan mødet med andre forestillinger præger informanternes egne forestillinger om bandekriminalitet, og hvordan der hos vores informanter er forskellige holdninger til, hvorvidt der er en bande eller ej, men at alle informanterne fortæller om, at der i området bliver begået kriminalitet. I forlængelse heraf eksisterer der ikke en forestilling om, at de unge mænd fra GT-banden i sig selv er farlige, og nogle, som man burde være bekymret for, når man bevæger sig i kvarteret (Bilag 1, 2 og 4). En forestilling, som dog bliver udfordret af den unge mor Karen, som aktivt undgår større grupper af unge i kvarteret, fordi hun frygter for, hvad de vil gøre, og ligeledes hellere ringer til naboen, når mørket har lagt sig, end tager sine børn med ud, hvis hun skal handle (Bilag 4).

Med undtagelse af Karen udtrykker informanterne ikke en direkte bekymring for GT-bandens medlemmer, og Sundus anerkender ikke banden overhovedet. Dog aner vi en ambivalens, fordi Sundus har sendt sin søn væk. I næste del af analysen præsenteres en forestilling, som tager udgangspunkt i, at informanterne udtrykker en reel bekymring for, at bandegrupperingen aktivt rekrutterer de unge til grupperingen, og at unge drages mod bandemiljøet, fordi det tilbyder et fællesskab i området (Bengtsson 2012: 161-164, Fuglsang & de Place 2024 og Pedersen & Lindstad 2011: 166-167).

Forestilling 2: *De vil have fat i de der unge drenge (Bilag 1)*

Yasmin er ikke tilbageholdende med at kalde gruppen af unge for en bande, og hun omtaler igennem hele interviewet denne gruppe af unge drenge som GT-banden. Vi spørger hende nærmere ind til hendes kendskab til den kriminelle gruppering og kriminalitet generelt.

Her sætter hun ord på netop dette:

Jeg ved, at de sælger stoffer. Og så [...] vil de gerne have fat i de der unge drenge fra 12 til 15. Det er dem, der skal hjælpe dem med at sælge de her stoffer [de unge drenge skal hjælpe GT-banden]. Fordi det er ikke dem, der sælger, altså dem der producerer det her, de kommer meget op [opnår højere status]. Det er altså ikke dem, der står på gaden, der sælger. Det er vores drenge, der står på gaden og sælger. Og det er meget farligt, fordi der er andre bander, altså i Nørresundby, den der hedder A12. De simpelthen hader hinanden. Og der var også en episode, et skyderi her. Så man er så bekymret og så bange.

(Bilag 1)

Yasmin forestillinger om GT-banden er altså, at de sælger euforiserende stoffer og er ansvarlige for andre kriminelle aktiviteter. Og ligeledes vidner det om, at hun er bevidst, eller har en forestilling, om, at det der foregår i området er forbundet til GT-banden. Samtidig belyser dette også, hvordan Yasmin har en forestilling om, at de yngre drenge er i fare for at blive en del af grupperingen, fordi GT-banden aktivt rekrutterer nye medlemmer. Yasmins forestilling bygger på erfaring fra særligt én episode (Bilag 1 og Kalkan 2021a: 330 og Kalkan 2021b: 125). Under interviewet fortæller Yasmin lavmælt, hvordan hendes søn efter en tur i Lidl [supermarkedet på Grønlands Torv] kommer hjem og fortæller, at en person fra GT-banden har bedt ham holde vagt på parkeringspladsen. Følgende er Yasmins beskrivelse af situationen:

Yasmin: *Ja. Der var en episode, hvor min søn og tre af dem gik i Lidl. Også der kom en af GT-drengene, som sagt hvis du står her og skriver nummerplader på alle de biler, der kommer ind, så de får 100 kroner per time.*

Astrid: *Okay. Så de skulle holde vagt.*

Yasmin: *De skulle holde vagt.*

Astrid: Og kom din søn hjem og fortalte dig det?

Yasmin: Ja. Han kom hjem og fortalte mig det.

(Bilag 1)

Denne forestilling om og erfaring med, at banden aktivt forsøger at hverve nye medlemmer bliver til en aktiv bekymring hos Yasmin, som påvirker opdragelsen af hendes børn og deres fælles hverdag. Dette vil i analysens anden del blive undersøgt nærmere.

Lignende forestillinger præsenteres af Karen, som sammen med sine to små drenge bor i kvarteret. Karens ældste søn går i den lokale børnehave, og stoltheden over hendes to små drenge er ikke til at undgå at se i lejligheden, hvor billeder af begge børn pryder væggen i stuen. Ligesom Yasmin er Karen bekymret for, at hendes sønner en dag får kontakt til og bliver en del af den kriminelle gruppering i området. Karen fortæller, hvordan hun oplever, at hendes søns adfærd har ændret sig, efter han er begyndt i børnehave:

[...] Ellers så snakker han totalt nedladende, jeg vil ikke lege med dig, jeg elsker dig ikke mere. Lige så grim i sproget han kan være, lige så kærlig kan han også være. Det er bare de der dårlige vaner han har fået. Han er en medløber. Det er også det, der gør mig lidt nervøs, når han bliver lidt ældre. Så ender han bare med at blive medløber [...].

(Bilag 3)

Citatet er et eksempel på, hvordan Karens forestilling er baseret på idéen om, at banden rekrutterer medlemmer, og at hendes søn risikerer at blive offer for rekruttering, fordi han er “en medløber” (Akers 2009, Pedersen 2014: 65-67 og Pedersen & Lindstad 95, 97-98). Selvom hun ikke direkte nævner banden i dette eksempel, så er det tydeligt igennem interviewet, at Karen forbinder den kriminelle aktivitet i kvarteret med GT-banden, og særligt med de minoritetsetniske unge (Balvig, Holmberg & Soei 2023: 32). Igennem interviewet beskriver Karen disse som “udlændinge” (Bilag 3), og det kommer til udtryk, at hendes forestilling er baseret på, at det er denne gruppe af unge som begår kriminalitet og er en del af grupperingen. Hun nævner også, at hendes søns sprog skyldes, at han går i børnehave med minoritetsetniske børn (Bilag 3).

Forestillingen om, at banden forsøger at rekruttere nye medlemmer bliver også en del af samtalen under interviewet med Majbritt og Johannes.

Johannes sidder tilbagelænet i sin stol, og forsøger at komme på konkrete eksempler på bekymringer forbundet til kriminalitet, da Majbritt afbryder ham med en historie fra dengang deres søn gik i folkeskole:

Ja, øhm. Det var, at der var en i den klasse. De var ligesom to spor. Og vores dreng han gik i klasse med en, hvis storebror var involveret i noget. Vi fik ikke sådan helt af vide, andet end at lillebroren havde været med på et tæskehold.

[...]

det kan jeg huske, [...] at det blev jeg sådan lidt forskrækket over på det tidspunkt. At [...] det var sådan ligesom naturligt, at han. Det blev sagt som om at selvfølgelig var han med der på det tæskehold [...].

(Bilag 4)

Fortællingen illustrerer, hvordan Majbritt har oplevet, at der har været en forestilling om, at det er en selvfølge, at den yngste bror deltager i den ældres brors kriminelle aktiviteter. Til trods for, at dette ikke direkte er en forestilling om, at man skal beskytte sine børn mod rekruttering, så er det en fortælling som understreger forestillingen om, at de unge kan blive en del af den kriminelle gruppering, hvis deres familie eller venner er involveret.

Lignende kommer til udtryk hos Sundus, når hun fortæller om de unge som begår kriminalitet:

Men jeg kender min søn, hvordan han er. Han er meget ærlig og meget hjælpsom. Hvis en kommer, og siger, ”vil du ikke hjælpe mig og gøre sådan og sådan og sådan”. Han tænker jo ikke, han tror folk er som ham. Så gør han det. Så tænker han, jeg kender ham godt. Jeg skal bare gøre det her.

(Bilag 2)

For at samle op, eksisterer der altså to sideløbende forestillinger, som er forbundet til at blive en del af den kriminelle gruppering. Den ene er, at banden aktivt rekrutterer, fordi de vil have de unge til at hjælpe dem med kriminelle aktiviteter, og den anden er, at de unge bliver involveret, fordi de i deres omgangskreds har venner, som begår kriminalitet, og at disse aktivt opsøger hjælp til kriminelle handlinger eller aktiviteter.

Forestilling 3: *A bullet doesn't have eyes (Bilag 1)*

De to ovenstående afsnit beskriver konkrete forestillinger om og erfaringer med de unge fra Grønlandskvarteret og den kriminelle gruppering GT-banden. Vores informanter udtrykker forskellige forståelser for, hvorvidt det er en bande, og fire ud af fem informanter fortæller direkte, at de ikke er bekymrede for at møde grupperingens individer i kvarteret. Den tredje og sidste forestilling er en forlængelse af forestillingen om fysisk at frygte GT-bandens tilstedeværelse. Den deles af alle fem informanter og handler om risikoen for at blive et tilfældigt offer i konflikten mellem de to bandegrupperinger i Aalborg.

Vi starter hos Johannes og Majbritt. Der har ikke været de store bekymringer at spore hos parret, og de fortæller, at de altid har stolet på, at deres børn kan træffe de rigtige beslutninger ud fra det, som de er blevet givet med hjemmefra. Derfor har interviewet også båret præg af fortællinger om enkeltstående episoder som ikke nødvendigvis har formet forældrenes forestillinger om og opfattelser af bandekriminalitet (Bilag 4). Men som vi skal til at runde af, sker der noget hos Johannes som, efter en fortælling om en skudepisode i midtbyen, åbner op for en aktuel bekymring:

Men kan sige, hvis man endelig skulle sige, hvad jeg tænker om det, så er det da måske, eller det er jo naturligt, at man tænker, når de begynder at skyde, så er der risiko for, at det kan ramme, hvad hedder det, uskyldige eller uvedkommende til den årsag til at man skyder. Og så har jeg da sådan, på en eller anden måde tvunget mig selv til at tænke, at det er sgu nok farligere i virkeligheden og blive ramt af en bil i trafikken. Eller der er nok større sandsynlighed for, at man bliver ramt af en bil i trafikken og på den måde kommer til skade eller ligefrem dør, end det vil være at blive ramt af en vildfaren kugle. Men, fordi, sådan tror jeg, at sandsynligheden den er. Så, på den måde har det jo så alligevel haft en påvirkning, hvordan man tænker om sit liv, kan man sige.

(Bilag 4)

Selvom Johannes i eksemplet efterrationaliserer sin bekymring med, hvad den faktiske risiko for dette er, så træder det tydeligt frem, at det bekymrer ham, at skyderier kan have tilfældige ofre, og at det også kan blive dem selv eller deres børn, selvom ingen af dem har været eller er involveret med den kriminelle gruppering. Denne bekymring for at blive et tilfældigt offer ses også hos både Sundus og Yasmin:

Yasmin: Men så siger jeg hvad så hvis de kommer og de begynder at skyde hinanden. Jeg kommer fra Somalia og jeg har set det. Jeg har sagt til ham [Yasmins søn] "a bullet doesn't have eyes" [oversat: En patron har ikke øjne]. Hvis de begynder at skyde, så [...] og ja.

(Bilag 1)

Sundus: Jeg tænker jo, med knivstikkeri eller skyderier. Det er grimt her i byen. [...] Så begynder jeg som mor at være bange, og jeg har kun en dreng. Jeg vil hellere betale mange penge. Han skal bare ikke bo i Aalborg. Jeg var meget. Hvad skal jeg sige. Utryg.

(Bilag 2)

Karen deler lignende forestillinger om at blive et tilfældigt offer for volden. Hendes fortællinger adskiller sig dog fra de andre informanter, fordi hun i højere grad forbinder det direkte til bandegrupperingen frem for konflikten. Hun forestiller sig, at grupperingen er uforudsigelig, og at hun derfor kan blive offer for en kriminel handling:

Ja. Man kan ikke vide, om de har en dårlig dag, også tænker, det kan være hende der har et eller andet, vi lige skal have. Eller noget. Det hører man jo også tit om inde i Aalborg, hvor der er nogle som bliver overfaldet, hvis de lige skal have en telefon eller have et eller andet.

(Bilag 3)

De udvalgte fortællinger fra empirien klarlægger, hvordan alle informanterne har en forestilling om, at der er en risiko for at blive et tilfældigt offer for bandekonflikten, og bandegrupperingens kriminelle handlinger. Der opstår altså en bekymring hos forældrene, som er baseret på, at de ikke kan beskytte deres børn så længe konflikten er igangværende og grupperingen er en realitet i området.

I næste del af analysen vil vi klarlægge, hvordan de tre ovenstående forestillinger bliver et udtryk for konkrete bekymringer og handlinger i forældrenes hverdag. Derved besvarer vi problemformuleringens andet del, som søger at forstå, hvordan informanternes forestillinger om og erfaringer med GT-banden og kriminalitet i området påvirker deres forældreskab og hverdagsliv. Dette gøres ved at præsentere tre påvirkninger, som er baseret på analytiske pointer fra analyse del 1 og understøttet af den udvalgte teori.

Analyse del 2

En analyse af hvordan forældrenes forestillinger og erfaringer påvirker forældreskab og hverdagsliv i Grønlandskvarteret

Påvirkning 1: *En stigmatiseret kategorisering af familierne*

Forældrenes bekymringer for deres børns fremtid udgør en central problemstilling i det empiriske materiale. I de hjem, vi har besøgt i Grønlandskvarteret, træder det tydeligt frem, hvordan både subjektive erfaringer og bredere sociale dynamikker påvirker deres forestillinger om opvækst og identitet. To forældre har et nært og nuanceret kendskab til de unge i området og beskriver dem ofte som søde og hjælpsomme, men alligevel oplever de en gennemgående frygt for, at kriminalitet og stigmatiserende fortællinger om lokalområdet kan sætte spor i deres børns livsbaner (Bilag 1, Bilag 2 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Denne del af analysen tager udgangspunkt i forældrenes forestillinger om, hvem der begår kriminalitet i området, samt hvorvidt de opfatter de involverede unge som en egentlig bande, som det præsenteres i analyse del 1. Med afsæt i disse opfattelser analyseres, hvordan forældrenes forståelse af kriminalitet og bandeproblematikker former deres daglige bekymringer og påvirker deres handlinger i hverdagen.

Et eksempel på, hvordan forældrenes opfattelser af kriminalitet og bandeproblematikker former deres bekymringer og handlemønstre, ses i fortællingen om Yasmin, en mor med somalisk baggrund, der bor med sin familie i Grønlandskvarteret. Hun udtrykker en særlig bekymring for, at hendes sønner – trods ingen direkte involvering – alligevel kan blive trukket ind i den virkelighed, som GT-banden symboliserer i området. Selvom hun kender flere af de unge og oplever dem som respektfulde og hjælpsomme, ryster det ikke hendes frygt for, at de omkringliggende konflikter kan få konsekvenser for sønnernes fremtid. Under vores interview med Yasmin kommer to forskellige bekymringer til udtryk i forhold til hendes sønners involvering med grupperingen. Yasmin er bekymret for, at hendes drenge bliver medlemmer af GT-banden, men hun er ligeledes bekymret for, at hendes sønner, grundet deres etnicitet, bliver identificeret som en del af gruppen af andre udenforstående. Hun frygter både at politiet laver denne identifikation, men også, at den eksisterer som en mere generel struktur i samfundet (Bilag 1).

Det er netop i denne sammenhæng, at de teoretiske perspektiver fra Goffman og Anderson kan bidrage til en dybere forståelse af Yasmins frygt og dermed også hendes handlinger. Goffmans stigmatteori illustrerer, hvordan personer, der afviger fra de normative idealer hurtigt påføres en negativ etiket. Denne mærkning er ikke blot en ydre proces. Den trænger ind i individets

selvopfattelse gennem dagligdags interaktioner. Når unge i området, uanset om enkelte imødekommende træk kan ses, samlet set opfattes og behandles som medlemmer af en stigmatiseret gruppe, skabes der en selvopfyldende profeti. I den virkelighed, Yasmin er en del af, kan denne negative etiket indprente sig dybt hos hendes børn, hvis dagligdags møder er med til at cementere idéen om, at de tilhører en bestemt, uønsket social kategori – en identitet, der er svær at undslippe, når den først er internaliseret. Og som kan bidrage til, at børnene søger mod grupper med andre sociale afvigere, hvor de kan få den anerkendelse, som ikke er tilgængelig for dem i majoritetssamfundet – eksempelvis GT-banden (Goffman 2009 og Pedersen & Lindstad 2011: 166-168).

Samtidig bidrager Anderson med en teoretisk ramme, der tydeliggør, hvordan de sociale strukturer, der udspringer af stigmatiseringen, fører til en opdeling i måder forældrene håndterer dette på. Ifølge Anderson findes der en distinktion mellem decent familier og street familier. Decent familier er ikke nødvendigvis defineret af trygge eller privilegerede vilkår, men kendetegnes ved, at forældrene bestræber sig på at skabe rammer og strukturer, som stemmer overens med det normative samfund. De forsøger at beskytte deres børn mod kriminalitet, misbrug og de uformelle regler og forventninger, som præger gademiljøet. Omvendt er street familier ofte præget af sociale belastninger som misbrug, ustabilitet og manglende ressourcer, og de accepterer i højere grad gadens lov, hvor vold og hårdhed opfattes som nødvendige og naturlige elementer i livet og som en vej til respekt i lokalområdet (Anderson 1999: 118-121). I et miljø som Grønlandskvarteret, hvor GT-banden aktivt symboliserer de kriminelle og afvigende tendenser, bliver disse skel særligt tydelige. Her bliver stigmatiseringen ikke blot en teoretisk størrelse, men en konkret og mærkbar del af hverdagen, som former både den sociale sammenhængskraft og børns identitetsdannelse. Opdelingen mellem decent og street familier er hos Anderson forankret i hans empiri og beskriver to familieformer med forskellige strategier og værdier i mødet med et udfordret bymiljø. I vores empiri ser vi ikke nødvendigvis denne opdeling manifesteret i praksis, men vi anvender de to kategorier analytisk til at belyse, hvordan stigmatisering medvirker til at skabe en oplevet sondring mellem "de ordentlige" og "de problematiske" familier i Grønlandskvarteret, samt hvordan forældrene håndterer mødet med kriminalitet og afvigende adfærd i hverdagen. Disse kategorier eksisterer ikke nødvendigvis i deres rene form, som Anderson beskriver, men de opleves som reelle af de involverede (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009). Informanterne opfatter alle sig selv, som det Anderson vil kategorisere som decent, og det bliver tydeligt, at kriminaliteten tilskrives andre familier eller unge i området, hvorfor de kan beskrives som street. Dette er dog ikke ensbetydende med, at disse familier i praksis begår

kriminalitet eller accepterer de uskrevne love og den adfærd, som GT-banden symboliserer. Disse familier kan være uvidende om børnenes kriminalitet eller fortvivlede over dette, og i samme grad som vores informanter, forsøge at modvirke, at deres børn får kontakt til GT-banden. Et ræsonnement som forstærkes af eksisterende dansk forskning på området, som peger på, at forældre hvis børn begår kriminalitet ligeledes aktivt forsøger at afværge, at de får tilknytning til lokale bandegrupperinger og har afvigende adfærd (Kalkan 2021b: 124 og 130). Et eksempel på dette kan ses i interviewet med Karen. Karen beskriver, hvordan hun ser visse familier – særligt “udlændinge” (Bilag 3) – som værende kriminelle per definition, mens Yasmin oplever, at hendes familie bliver stemplet og hendes børn anskuet som kriminelle udelukkende på baggrund af stereotype forestillinger om minoritetsetniske drenge. Det er således i mødet med omverdenens blikke – naboer, myndigheder, lokalsamfund og mediebildet – at denne oplevelse af en skarp opdeling mellem "de gode" og "de dårlige" familier bliver virkelig og betydningsfuld (Balvig, Holmberg & Soei 2023: 32, Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187 og Kalkan 2021a: 210-218).

Yasmin oplever, at hendes familie bliver stemplet, ikke på baggrund af deres handlinger, men som følge af deres etniske baggrund og bopæl i Grønlandskvarteret. De stigmatiserende fortællinger om GT-banden og forestillingerne om bandekriminalitet påvirker dermed både hendes hverdag og forældreskab. Særligt frygten for, at hendes sønner – selv uden nogen form for involvering – alligevel kan blive opfattet som kriminelle eller potentielle medlemmer af GT-banden, fører til en række bevidste handlinger og aktive beslutninger. Også Sundus oplever dette, hvilket kan være forklaringen på, at hun konsekvent ikke vil omtale GT-grupperingen som en bande, fordi hun ikke ønsker at bidrage til en stigmatisering af de minoritetsetniske unge i kvarteret (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009). Yasmin fortæller for eksempel, at hendes sønner ikke må færdes i større grupper, da politiet ifølge hende opfatter det som mistænkeligt:

Det fordi politi har så meget imod det. De gider ikke vores unge de skal gå i store grupper.

(Bilag 1)

Denne aktive grænsesætning er blot én af de handlinger Yasmin benytter i forsøget på at beskytte sine børn mod en virkelighed, hun anser som potentielt ødelæggende for deres fremtid. Samtidig afspejler hendes handlinger en særlig form for opdragelse, hvor hun forsøger at ruste sine børn til mødet med både politiet og omverdenens fordomme (Goffman 2009 og Hirschi

2002: 198). Yasmin forklarer, hvordan hun, på baggrund af både positive og negative erfaringer med politiet, vejleder sine sønner, og kvarterets andre unge, i, hvordan de skal agere ved kontakt med myndighederne:

Hvis de [unge] bliver stoppet med politi, vi fortæller dem [de unge] hele tiden, at hvis politimanden stopper dig, du skal stoppe, og hvis han spørger dig CPR-nummer, så skal du give ham. Spørger han dig din adresse, skal du fortælle ham. Du skal ikke spørge. Du kan godt stille nogle spørgsmål, men men [...] der er nogen politi. Det er trist at se, der er nogen politi som ikke er god med vores drenge. Der er nogle politi, der er racister. Der er nogle politi, der behandler dem så dårligt. De kommer til at hade politi.

(Bilag 1)

Yasmins håndtering af disse forhold kan forstås som udtryk for specifikke copingstrategier, som forældre med etnisk minoritetsbaggrund anvender for at ruste deres børn til at navigere i oplevelser med diskrimination og stigmatisering. Den ene strategi, *reframe (with pride) and ignore*, indebærer, at forældrene opfordrer deres børn til at ignorere diskriminerende adfærd. Yasmin lærer sine sønner, at de i mødet med politiet altid skal agere med forsigtighed og høflighed, og at de, uagtet, politiet opførsel, skal besvare politiets spørgsmål med respekt for deres autoritet. Sønnerne lærer altså, at de i mødet med stigmatiserende adfærd fra autoriteter ikke må modsvare det med eksempelvis aggressivitet eller spørgsmål som, af politiet, kan opfattes som provokerende (Romero et. al 2022: 7). Ligeledes trækker Yasmin på strategien *talk it out* (Romero et. al 2022: 8). I stedet for at reagere i mødet med politiet, opfordrer Yasmin sine børn til at kommunikere med hende om deres oplevelser, og på den måde få afløb for deres frustrationer. Dette gør sig generelt gældende for Yasmin opdragelsesstrategi, hvor hun fokuserer særligt på kommunikation og åbenhed. Og på at skabe et rum i familien, hvor der er mulighed for at dele oplevelser med diskrimination og blive mødt med forståelse, støtte og omsorg. På den måde bliver både frygten for bandekriminalitet og erfaringerne med myndigheder en integreret del af hverdagen, hvor bekymringer håndteres gennem konkrete forældrepraksisser (Romero et. al 2022: 7-8). Ved at benytte copingstrategier kan vi derved beskrive, hvordan Yasmins bekymringer ikke kun er baseret på frygten for kriminalitet, eller at hendes sønner bliver en del af GT-banden. Hun er ligeledes bekymret for, at hendes sønner, grundet deres etniske karakteristika og forbindelse til boligområdet, skal blive identificeret som bandemedlemmer, særligt i mødet med politiet.

Efter at have præsenteret Yasmins fortælling om, hvordan stigmatisering i området påvirker hverdagslivet, og hvordan hun opdrager sine børn til at håndtere stigmatisering, rykker vi nu over til en anden forælders perspektiv. Mens Yasmin peger på de overordnede sociale kræfter, der risikerer at fastlåse børn i en uønsket identitetskategori, tilbyder Sundus et billede, der forsøger at anerkende de unges positive sider og samtidig illustrerer en underliggende bekymring for, at små, tilsyneladende uskyldige interaktioner kan få utilsigtede konsekvenser for hendes søn.

Sundus' fortælling er på mange måder parallelt med Yasmins, men med en særlig nuance: Hun afviser idéen om, at de unge udgør en organiseret, klassisk bande – sådan som man eksempelvis kan forestille sig med grupper som Hells Angels. For Sundus er GT-banden ikke en egentlig bande, men derimod en løs sammenslutning af børn og unge, som er vokset op sammen og derfor naturligt indgår i tætte fællesskaber. Denne forståelse er en del af det, der analyseres i forestillingen *"I siger det er bandebørn, men det er det ikke"* (Bilag 2), hvor Sundus forsøger at imødekomme den territoriale stigmatisering af området hun oplever, og i stedet insisterer på et mere nuanceret billede (Analyse del 1 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021). Her bliver det tydeligt, at hendes opfattelse ikke er, at de unge i sig selv udgør en trussel, men snarere, at det er omverdenens kategorisering og stigmatisering, der skaber problemer, og bidrager til, at de unge samler sig i afvigende fællesskaber, hvor de kan opnå anerkendelse og status (Pedersen & Lindstad 2011: 166-168). Forestillingen er dermed ikke kun en beskrivelse af de unges handlinger, men i høj grad også et udtryk for, hvordan beboerne selv oplever at blive placeret i snævre og stereotype forståelsesrammer, som ikke nødvendigvis afspejler deres virkelighed (Balvig, Holmberg & Soei 2023: 32, Goffman 2009 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Alligevel mærker hun en dyb bekymring for, at uformelle sociale interaktioner i hverdagen kan trække hendes søn ind i et miljø, der er forbundet med kriminalitet og afvigende adfærd, og få en negativ betydning på lang sigt (Goffman 2009). Denne dobbelte og til dels selvmodsigende oplevelse kommer tydeligt til udtryk i Sundus' egne ord:

Selvom han ikke var meget med, men alligevel. Venner trækker jo en som er meget ensom

[...].

(Bilag 2)

Med udgangspunkt i Goffmans stigmatteori kan vi se, hvordan selv individer, der udviser positive egenskaber, risikerer at blive fastholdt i en negativ social identitet, hvis de kollektivt tillægges en stigmatiserende etiket. Processen, hvorved selv små daglige interaktioner – som

Sundus beskriver – kan lede til, at hendes søn uforvarende internaliserer en rolle som en del af en gruppe af sociale afvigere, understreger, hvordan den usynlige grænse mellem “os” og “dem” kan få langvarige konsekvenser for identitetsdannelsen. Det er ikke blot de konkrete handlinger, men den sociale diskurs, der understøtter stigmatiseringen og dermed former barnets fremtidige selvopfattelse (Goffman 2009).

Andersons sondring mellem decent familier og street familier kan i den sammenhæng anvendes som et analytisk greb til at forstå, hvordan stigmatisering bidrager til at opretholde forestillingen om to adskilte familietyper – dem, der tilhører det normative fællesskab, og dem, der placeres udenfor. Informanterne beskriver alle, hvordan de accepterer majoritetssamfundets love og regler, og forsøger at opretholde disse i deres forældreskab. De afviser gadens kriminalitet og uorden, og kan derfor beskrives med Andersons begreb decent (Anderson 1999: 118-121). På trods af, at Sundus afviser GT-banden som en organiseret bande, fremkalder den omgivende stigmatisering alligevel en opfattelse af, at en vis negativ adfærd er “naturlig” i området. Dermed bliver hendes bekymring uklar: Selvom hun ikke anerkender de unge som en farlig, organiseret gruppe, frygter hun, at de daglige, små interaktioner kan trække hendes søn ind i netop den sociale kategori, hvor den negative fortælling – som både Goffman og Anderson skitserer – får afgørende betydning (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009). Hendes hverdagsliv blev derfor påvirket af kriminaliteten i området, da hendes søn boede hjemme, fordi hun konstant forsøgte at overvåge og være opmærksom på, hvem han havde tilknytning til. For Sundus blev det afgørende, at hendes søn fik forpligtelser i det konventionelle samfund ved at tage en uddannelse og herefter få et arbejde (Hirschi 2002: 162-163). Hun beskriver i interviewet, hvordan hun har tvunget ham til at fortsætte uddannelsen, og hvordan hun altid har fokuseret på, at han skal komme tidligt hjem og lave sine lektier (Bilag 2). Til trods for, at hun aktivt forsøger at styrke sønnens bånd til det konventionelle samfund, og gennem forældrevarme forsøger at kommunikere vigtigheden af at blive en del af samfundet, få et job og ikke begå kriminalitet, så beskriver hun også, hvordan hun oplever, at hendes søn ikke kommer til hende og fortæller om de ting han laver. Det bliver derfor udfordrende at kommunikere med ham, og hun bliver til sidst så nervøs, at hun får ham til at flytte fra Aalborg (Bilag 2, Hirschi 2002 og Tillyer, Ray & Hinton 2018: 227). Både Yasmins og Sundus’ fortællinger belyser, hvordan forældrene i deres hverdag bliver præget af, at deres børn oplever at blive opfattet ud fra en stigmatiserende og stereotypisk forestilling grundet deres minoritetsetniske karakteristika. Grundet disse forestillinger er mødrene bekymret for, at deres sønner drages mod alternative grupper, herunder GT-banden. Denne bekymring understøttes ligeledes af Goffmans stigmatteori og eksisterende forskning, som peger på, at unge bliver

draget af kriminelle grupperinger, fordi det her er muligt for dem at opnå anerkendelse og status, som de grundet stigmatisering ikke kan få i majoritetssamfundet (Goffman 2009 og Pedersen & Lindstad 2011: 166-168).

De minoritetsetniske forældre skal derfor både håndtere den stigmatisering som de selv, og deres børn oplever, samtidig med, at de skal forsøge at styrke børnenes bånd til det konventionelle samfund for at undgå, at de begår kriminalitet (Hirschi 2002 og Romero et. al 2022). Dette bliver altså på sin vis en paradoksal opgave, fordi de skal styrke de unges bånd til det selvsamme samfund, som de oplever stigmatiserer dem (Bilag 1 og 2).

Karens perspektiv belyser netop den stigmatisering, som vores to minoritetsetniske informanter oplever, blot fra det andet perspektiv. Den belyser, hvordan en stereotypisk opfattelse af bandekriminalitet bidrager til at skabe mere frygt hos Karen, og dermed indirekte skaber en yderligere stigmatisering af minoritetsetniske unge. Hendes beskrivelser er baseret på en generalisering, hvor hun forbinder kriminalitet og vold med bestemte etniske grupper. Med udgangspunkt i etnisk differentiering og en opfattelse af, at “udlændinge” (Bilag 3 og Kalkan 2021a: 210-218) udgør den primære trussel i området, tilskriver hun kriminaliteten i området andre familier, og illustrerer ligeledes, hvordan familier med specifikke etniske karakteristika automatisk tilskrives kriminel og afvigende adfærd. Hendes bemærkning illustrerer denne tendens:

Det er, at mange gange når man hører om noget, så er det altid en udlænding, som har skudt eller taget en kniv. Jeg ved også godt, at en dansker kan gøre det, men det sker bare mindre gange. Nu er det heller ikke så lang tid siden, jeg tror det var sidste år, hvor der var et knivstikkeri på Hellevangen. Det var også udlændinge. Og det der med pistoler derover, det var GT-banden. Men får bare denne her generalisering.

(Bilag 3)

Ved at anvende begreberne stereotyper og stigmatisering fra Goffmans stigmatteori kan Karens udtalelser ses som et udtryk for en dybt forankret mekanisme, hvor bestemte grupper – her identificeret som “udlændinge” (Bilag 3) – automatisk tilskrives særligt negative kendetegn, og derved bliver stigmatiseret. Dette kan lede til, at de stigmatiserede individer samler sig i grupper defineret ud fra deres afvigelse i samfundet, fordi de i disse grupper får en alternativ vej til anerkendelse, som ikke er mulig for dem i majoritetssamfundet (Goffman 2009 og Kalkan 2021a: 217-218). Karens kategorisering sker ud fra en viden om, at GT-banden primært består

af unge med somalisk oprindelse, hvorfor hun automatisk forbinder unge med etnisk-somalisk oprindelse som medlemmer af GT-banden. Dette leder til en øget frygt i mødet med unge med lignende etniske karakteristika. Stigmatiseringen skaber et skarpt os-mod-dem-skel, hvor alt, der adskiller sig fra majoriteten, opfattes som en potentiel trussel. Samtidig forstærker Andersons opdeling af decent versus street familier denne dikotomi, da han fremhæver, at den trygge og ordnede tilværelse hos decent familier kontrasteres mod den uforudsigelige og ofte kriminalitetsprægede virkelighed, der tilskrives street familier. Som Goffman beskriver, kan sociale afvigere opfattes som farlige, hvilket i Karens tilfælde kommer til udtryk gennem hendes bevidste undgåelse af større grupper af unge med etnisk minoritetsbaggrund. Hendes frygt for, hvad disse grupper potentielt kan gøre hende, vidner om, hvordan stigmatisering kan føre til generaliserende forestillinger om fare og afvigelse (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009):

Astrid: Er det sådan, at du undgår større grupper? Altså når du siger grupperinger, så er det vel flere unge?

Karen: Altså ja. 5-8 stykker eller sådan noget. Dem [grupper af minoritetsetniske unge] går jeg helst uden om.

Karens handlinger kan anskues som et udtryk for ønsket om at værne om en decent-tilværelse, hvor tryghed, orden og forudsigelighed er centrale værdier. Ved fysisk at tage afstand fra grupper af unge mænd, som hun forbinder med uforudsigelighed og potentiel fare, trækker hun en skarp grænse mellem det, der kan beskrives decent og street. Denne opdeling bliver en måde at navigere i hverdagen på, hvor bestemte grupper anses som en trussel mod den sociale orden, hun ønsker at beskytte. Karens stereotypiske opfattelse øger altså hendes frygt for specifikke grupper, og påvirker hendes hverdagsliv, fordi hun oplever at være bange i mødet med disse grupper, uagtet om de begår kriminalitet eller ej (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009). Yderligere forstærkes Karens bekymringer af, hvordan GT-banden og bandekriminalitet omtales i medierne generelt. Hun beskriver, hvordan det, ifølge hende, oftere er minoritetsetniske unge, som begår kriminalitet sammenlignet med danske unge, og hvordan hun i medierne altid læser om, at "udlændinge" begår kriminalitet (Bilag 3 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Forskningen peger på, at den skelnen som Karen laver ud fra de unges etnicitet ikke er unik, og at forældre i udsatte boligområder ofte overdriver omfanget af kriminalitet, vold og bandeinvolvering (Balvig, Holmberg og Soei 2023: 32). Dette understøtter Karens opfattelse, idet det giver næring til en bredere generalisering af, at et stort

antal unge er involveret i kriminelle aktiviteter. Denne forskning bidrager dermed til at validere den sociale konstruktion, som Karen baserer sine bekymringer på, selvom det faktiske antal af unge, som deltager i bandekriminalitet er væsentligt lavere end forældrenes opfattelser (Balvig, Holmberg og Soei 2023: 32).

Efterfølgende fremfører Karen en yderligere udtalelse, som gør det klart, at hun ser en direkte sammenhæng mellem hendes søns adfærd og den adfærd hun tillægger unge med særlige etniske karakteristika:

[...] Øhm, fordi nu går han også med mange udlændinge i sin børnehave, og han er bare begyndt at snakke rigtig rigtig grimt. Og nogle gange siger han jeg smadrer dig, og han er ikke engang fem år endnu. Så det prøver jeg allerede at trække ham væk fra nu [...].

(Bilag 3)

Gennem Goffmans forståelse af, hvordan negative etiketter og stigmatiserende processer kan få individer til at internalisere en uønsket identitet, bliver Karens udtalelser en tydelig manifestation af en stigmatiseringsproces. Grundet GT-bandens tilstedeværelse i området kategoriserer Karen grupper af unge, for på denne måde at værne om sin egen trygge tilværelse, og undgå at gadens uorden får en påvirkning på hendes børn.

Udtalelsen tydeliggør hendes frygt for, at en nær social tilknytning til dem, som hun betegner som “udlændinge” (Bilag 3), vil overføre en negativ og stigmatiseret adfærd til hendes søn – en proces, som Goffman beskriver som, at sociale afvigere bliver mærket og dermed bliver en del af en selvopfyldende negativ identitet. Gennem Andersons begreb om decent versus street familier forstærkes opfattelsen af, at forældrenes egen position og tilhørsforhold er med til at definere grænsen mellem en sikker hverdag og et miljø, defineret af utryghed (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009).

Hvor Yasmin og Sundus formulerer deres bekymringer ud fra konkrete erfaringer med de unge i lokalområdet og en erkendelse af, at kriminalitet og afvigelse kan eksistere side om side med hjælpsomhed og høflighed, adskiller Karens perspektiv sig ved at være kategoriske og generaliserende forestillinger (Bilag 1, 2 og 3).

De somaliske mødres kendskab til de unge bidrager dermed til en anden forståelse, mens Karen ikke har et direkte kendskab til de unge, og derfor ikke opfatter dem på samme måde som høflige og venlige. Karen oplever derfor at være bange for grupper af unge mænd, fordi hun frygter at blive udsat for tilfældig vold. Dette adskiller sig fra de somaliske mødre, som beskriver en frygt for, at stigmatisering leder til, at de unge søger tilhold hos GT-bandens, fordi

de kan give dem anerkendelse og en fælles identitet (Bengtsson 2012: 161-164, Bilag 3 og Pedersen & Lindstad 2011: 166-168). Ens for alle vores informanter er, at de tilskriver kriminaliteten i området andre familier. Hvorvidt disse faktisk er ansvarlige for kriminaliteten er ikke afgørende. Det er derimod opdelingen af familierne som bidrager til en yderligere frygt for, hvad der sker i mødet med de familier og unge, som opfattes som afvigende, eller beskrevet med Andersons begreb: street. Samt hvilke konsekvenser det kan have for informanternes familie (Anderson 1999: 118-121). Denne opfattelse kommer tydeligt til udtryk i interviewet med Karen, hvor hun beskriver følgende.

[...] Man har en fordom for udlændinge, fordi de fleste man oplever der gør de der ting, er udlændinge. Så får man jo sådan en generalisering. Selvom det ikke er smart, men sådan er det jo.

(Bilag 3)

Stigmat teorien belyser, hvordan Karens måde at omtale "udlændinge" (Bilag 3) på reproducerer en social praksis, hvor bestemte grupper – på baggrund af etnicitet alene – tilskrives afvigende og farlige karakteristika. Ifølge Goffman opstår stigma, når et individ eller en gruppe afviger fra samfundets normer på en måde, der tilskrives en moralsk værdi. I Karens tilfælde bliver det, at de unge har anden etnisk baggrund i sig selv gjort til et tegn på afvigelse. Det betyder, at de stigmatiseres – ikke nødvendigvis fordi de har begået noget kriminelt, men fordi de tilhører en gruppe, som forbindes med kriminalitet (Kalkan 2021a: 210-218). Denne proces har ifølge Goffman den konsekvens, at individer risikerer at blive behandlet ud fra etiketten snarere end deres faktiske handlinger – og netop dette ses i Karens narrativ (Goffman 2009).

Denne oplevelse af stempling og identitetspåvirkning på individniveau kan med fordel uddybes yderligere gennem Andersons skelnen mellem decent og street familier, som synliggør, hvordan stigmatisering også bliver et redskab til at opdele familier i lokalområdet og ud fra dette undgå mødet med bestemte grupper i hverdagen. Ifølge Anderson handler det ikke kun om individets adfærd, men om den måde, omgivelserne klassificerer og reagerer på visse typer af familier (Anderson 1999: 118-121). Karens forestillinger kan tolkes som en måde, hvorpå hun aktivt forsøger at fastholde sin egen position ved at placere afvigelsen uden for hjemmets og majoritetskulturens grænser. Og derved værne om sin egen tilværelse, og igennem disciplin opretholde majoritetssamfundets regler og normer (Anderson 1999: 118-121 og Bilag 3). Dette kan også ansues som et helt konkret forsøg på at undgå mødet med kriminalitet i hverdagen.

GT-banden har ingen synlige identitetsmarkører, og det er derfor ikke tydeligt, hvilke unge, der er en del af banden, og hvilke der ikke er. Karen føler sig derfor nødsaget til selv at konstruere en beskrivelse af, hvordan gruppens medlemmer ser ud, således hun kan undgå at komme i direkte kontakt med dem i hendes færden i kvarteret, fordi hun frygter, hvad der vil ske i dette møde (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009). En pointe som understøttes, når hun fortæller, at hun ikke ved, om de unge i grupperingerne begår kriminalitet, men at “det er [...] generalisering, jeg har oppe i hovedet” (Bilag 3).

Denne positionering intensiveres yderligere, da Karen beskriver, hvordan hendes søn – der endnu ikke er fem år – har adopteret et aggressivt sprog, som hun forbinder med hans omgang med børn med anden etnisk baggrund i børnehaven (Bilag 3). Hun vælger derfor aktivt at trække ham væk fra disse relationer. Her bliver det tydeligt, hvordan hun forbinder social afvigelse med en form for smitte, hvor kontakt med stigmatiserede grupper anses som en risiko i sig selv. Dette afspejler et centralt element i Goffmans stigmabegreb, hvor stigma ikke blot rammer individet direkte, men også kan overføres gennem association. Karens bekymring handler derfor ikke kun om konkrete hændelser, men om frygten for, at hendes børn bliver identificeret som en del af en bestemt social kategori (Goffman 2009, Pedersen 2014: 65-67 og Pedersen & Lindstad 2011: 95, 97-98). Hendes handlinger er dermed ikke blot individuelle, men forankret i bredere sociale og kulturelle forestillinger om farlighed og afvigelse, som forskning viser ofte fører til en overvurdering af kriminalitet og bandetilknytning i udsatte boligområder (Balvig, Holmberg & Soei 2023: 32 og Prieur & Skjott-Larsen 2021: 187). Disse bekymringer om, at børnene i omgang med særligt stigmatiserede grupper bliver en del af et afvigende miljø, kommer også til udtryk hos Sundus og Yasmin. Kvinderne forbinder ikke gruppen med bestemte etniske karakteristika, men er ligeledes bekymret for, at deres sønner bliver ofre for eller bliver en del af den kriminelle gruppering, når de omgås bestemte personer (Akers 2009 og Hirschi 2002).

Denne tendens forstærker forældrenes forestillinger og viser, hvordan individuelle oplevelser kobles til bredere kulturelle fortællinger om farlighed og afvigelse. Gennem denne linse bliver forældrenes handlinger og bekymringer ikke blot personlige, men socialt og kulturelt betingede.

Karens, Yasmins og Sundus' bekymringer udspringer af direkte oplevelser med deres børns omgangskreds og egne observationer, mens Majbritt og Johannes bevæger sig i en mere refleksiv position. De har ikke selv haft direkte interaktioner med de unge fra GT-banden, men deres forståelser af bandekriminalitet og stigmatisering er alligevel præget af fortællinger, de

har hørt og hændelser, de har været vidne til i deres børns skoleliv. Især én specifik episode fra deres søns skoletid træder frem som et tydeligt eksempel på, hvordan stigmatiserende forventninger kan formidles gennem tilsyneladende uskyldige bemærkninger – og hvordan børn på den måde tidligt kan positioneres som en del af street-kategorien (Anderson 1999: 118-121) .

Fordi der var en lærer, som de havde i de store klasser, og hun fik så arbejde i et fængsel, som fængselslærer. [...] så har de så afsked med hende, og så siger hun så, og det er ikke ham, som har været på det her tæskehold, men en anden dreng, så siger hun “vi ses bip [Majbritt laver lyden bip i stedet for at nævne navnet på drengen]”.

[...]

det kan både have været blevet sagt med et glimt i øjet, men det var også fordi hun jo vidste [...], at sandsynligheden for, at han måske endte der, hvor hun skulle arbejde, var der [...].

(Bilag 4)

Majbritts fortælling om folkeskolelæreren, der i afskedssituationen bemærker, at hun måske vil møde eleven igen i fængslet, fungerer som et klart eksempel på, hvordan stigmatiserende forestillinger kan være med til at fastholde og (re)producere opdelingen mellem decent og street familier. Kommentaren – selv hvis den er sagt med et glimt i øjet – peger på en forventning om, at visse børn vil ende i kriminalitet. Dette viser, hvordan omgivelsernes klassifikationer kan få performative konsekvenser: Det, der italesættes som virkelighed, risikerer at blive til virkelighed. Lærerens kommentar bliver dermed en konkret manifestation af, hvordan nogle børn allerede tidligt forbindes med kriminel og afvigende adfærd, og hvordan forældre som Majbritt og Johannes – selv uden direkte erfaringer med kriminalitet – konfronteres med disse sociale opdelinger som en del af hverdagen i kvarteret (Anderson 1999: 118-121 og Goffman 2009). Samtidig skal særligt de minoritetsetniske forældre forsøge at imødekomme disse forestillinger i opdragelsen af deres børn, og lære dem, hvordan man håndterer mødet med netop disse fortællinger om deres etnicitet (Romero et. al 2022).

Analysen viser, hvordan de minoritetsetniske forældre oplever en dobbeltsidet bekymring, hvor de både skal beskytte deres børn imod stigmatisering, og lære dem, hvordan de skal agere i mødet med diskriminerende adfærd, samtidig med, at de skal beskytte deres børn fra GT-banden, og undgå, at de bliver involveret i denne. Forældrenes frygt er altså ikke kun forbundet med direkte kriminalitetsinvolvering, men ligeledes en frygt for, at deres børn bliver fejlagtigt

identificeret som en del af GT-banden. I næste afsnit vil vi særligt have fokus på netop frygten for kriminalitetsinvolvering.

Ovenstående analyse belyser ligeledes, hvordan forældrene benytter sig af strategier som kommunikation og overvågning, for at undgå, at deres børn kommer i kontakt med GT-banden. Slutteligt peger analysen på, at stereotype og stigmatiserende forestillinger om bandegrupperingen leder til en øget frygt for kriminalitet, og påvirker den daglige gang i kvarteret for både minoritets- og majoritetsetniske forældre (Goffman 2009, Hirschi 2002 og Tillyer, Ray & Hinton 2018).

Påvirkning 2: *Jeg skal vide, hvem der skal med (Bilag 1)*

Forestillingerne fra analysens første del sætter tydelige spor i forældrenes hverdag i Grønlandskvarteret og former både deres bekymringer og de måder, de navigerer i livet med deres børn på. Uanset om GT-banden opfattes som en egentlig bande eller ej, føler forældrene et ansvar for at beskytte deres børn mod negativ påvirkning. Det kommer til udtryk i måden, de regulerer børnenes sociale relationer, sætter grænser og forsøger at guide dem uden om bestemte miljøer (Akers 2009, Hirschi 2002 og Tillyer, Ray & Hinton 2018). Forestillingerne præger dermed både forældrenes beslutninger og deres oplevelse af tryghed i det daglige liv i kvarteret. Yasmin fortæller om en episode, hvor hendes søn, ifølge hende, aktivt blev forsøgt rekrutteret til GT-banden (Bilag 1), og gennem hele interviewet fremstår hun som en mor, der bærer på en dyb og vedvarende uro for sine sønners trivsel og fremtid. Denne bekymring har ikke blot præget hendes syn på lokalområdet, men har i høj grad formet hendes opdragelsesstil og daglige praksis som forælder. Hun beskriver, hvordan hun konsekvent insisterer på at kende til sine børns færden og omgangskreds:

***Yasmin:** Og hvis de skal ud i Kennedy, de skal ikke være ved Kennedy. Det er forbudt. For de ved godt.*

***Astrid:** Kan du fortælle, hvorfor det er forbudt?*

***Yasmin:** Fordi det er der, de sælger stoffer. [...] Hvis de skal i byen og spiser fx, jeg skal vide hvem der skal med, og de skal komme her og hente dem først. Så får de penge af mig. Så skal jeg få at vide hvem de er. Hvis jeg er tilfreds og ved godt, at dem de går med er okay, så det fint. Men ikke en stor gruppe.*

(Bilag 1)

Yasmins ønske om at kende sine børns omgangskredse og sætte klare rammer for, hvor de må færdes, kan forstås gennem Hirschis sociale bånd teori, som forklarer, hvorfor nogle individer vælger at afholde sig fra kriminel adfærd. I Yasmins tilfælde ses særligt betydningen af tilknytning – altså den følelsesmæssige binding mellem barnet og forældrene samt til normbærende personer i deres omgivelser (Hirschi 2002: 83-86). Når Yasmin siger, at hun skal godkende de personer, hendes børn omgås med, handler det om, at hun ønsker at sikre, at de knytter sig til ”gode” drenge, som ikke trækker dem i en kriminel retning (Bengtsson 2012: 161-164). Hun ønsker at beskytte deres sociale bånd, så de fastholdes i et miljø med normer og værdier, der stemmer overens med det lovlydige samfund (Anderson 1999). Samtidig frygter

hun, at et svagt eller forkert bånd – eksempelvis til unge involveret i GT-banden – kan trække hendes sønner i en afvigende retning. Denne form for opdragelsesmæssig kontrol er ikke unik for Yasmin, men genfindes i eksisterende forskning om forældre i udsatte boligområder. Ifølge Kalkan (2021a; 2021b) forsøger forældre at beskytte deres børn mod uønskede påvirkninger gennem overvågning og grænsesætning – eksempelvis ved at forbyde bestemte venskaber, holde opsyn med børnenes færden og kræve løbende kontakt. Denne type kontrol, som også understøttes af international forskning (Furstenberg 1993, Jarrett 2000 og Tillyer, Ray & Hinton 2018), bekræfter, at Yasmins tilgang kan forstås som en bredt anvendt strategi til at forebygge afvigelse i miljøer præget af usikkerhed.

Yasmin er imidlertid bevidst om vigtigheden af at balancere kontrol med frihed. Hun understreger, at hendes børn skal have plads til at udfolde sig, og derfor undgår hun at indføre for restriktive regler. I stedet vægter hun dialog og gensidig tillid højt. Hun prioriterer ærlige samtaler med sine sønner og betoner, hvor vigtigt det er, at de føler sig trygge ved at komme til hende. Yasmin udtrykker stor taknemmelighed for deres åbenhed og møder deres betroelser med anerkendelse:

Jeg sagde til ham, først er jeg meget taknemmelig at han kom til mig og fortalte mig det. Jeg gav ham et kram. Jeg er så glad og stolt af dig, fordi du kommer og fortæller mig det. Hver gang han fortæller mig noget jeg bliver så glad, fordi han stoler på mig [...].

(Bilag 1)

Det er netop også denne forældrevarme, som det betegnes i forskningen, der fremstår som et centralt beskyttende element i Yasmins måde at være mor på. Ifølge Tillyer, Ray og Hinton (2018) har forældre, der kombinerer overvågning med en tydelig følelsesmæssig tilknytning og åben kommunikation, de bedste forudsætninger for at beskytte deres børn mod afvigende adfærd i højrisikomiljøer. Yasmins udtalelser vidner netop om en balanceret forældrerolle, hvor grænsesætning og opsyn ikke står alene, men understøttes af tillid, varme og anerkendelse. Det, at hendes sønner føler sig trygge ved at betro sig til hende, og at Yasmin reagerer med omsorg og stolthed fremfor afstraffelse, styrker relationen mellem dem og skaber et rum, hvor sønnerne ikke kun bliver kontrolleret – men også forstået. Denne kombination af overvågning og følelsesmæssig nærhed fremstår dermed som en vigtig forudsætning for, at Yasmin kan navigere i de risici, der eksisterer i hendes hverdag i Grønlandskvarteret (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027-2030).

Sundus' fortælling illustrerer ligeledes en dybtfølt bekymring for, at hendes søn risikerer at blive trukket i retning af det miljø, der forbindes med GT-banden. Hun beskriver en konstant balance mellem støtte og styring, hvor hun både ønsker at give ham frihed, men samtidig fastholde klare krav om ansvar og tilhørsforhold til normerne. Hendes rolle som mor er præget af et ønske om at være til stede – både som en kærlig støtte og som en, der insisterer på, at han skal holde fast i det rette spor:

Første prioritet, er du går i byen og hygger dig med dine venner, men du skal huske at komme hjem, øhm, tidligt og lave dine lektier og gør klar din ting. Den første ting er din skole, din uni. Det skal ikke gå, du skal være færdig din universitet. Han kunne ikke gøre det uden en mor, der var meget stærk, og sagde "du skal gøre det færdigt". Og bakker ham op med mange ting. Men jeg kunne se til sidst, han havde et ben i hver lejr. En her, og den anden der. Jeg stod i midten og sagde "argh". Jeg var ikke, jeg kunne ikke helt følge med. Jeg sagde "du har færdig med uddannelse?" han sagde: "Jeg er færdig, mama". Så sagde jeg, så søg arbejde i [indsæt by] eller [indsæt by]. Men jeg vil hellere [indsæt by] [...].

(Bilag 2)

Vi har flere gange i analysen påpeget, hvordan Sundus var bekymret for, at hendes søn var en del af et miljø, hvor der blev begået kriminalitet. Undervejs i vores interview forsøgte vi at finde frem til, hvor denne bekymring stammede fra, ved at spørge ind til konkrete hændelser, som havde været med til at forme bekymringerne. Det forblev dog i mere overordnede fortællinger og erfaringer, formentlig, fordi Sundus ikke ønskede at fortælle os om de konkrete oplevelser som formede bekymringerne for hendes søn. Det er derfor ikke muligt for os at konkludere på, hvad der danner baggrund for denne bekymring, blot at det er tydeligt, at den eksisterer (Bilag 2).

Bekymringen kan forstås igennem Hirschi's sociale bånd teori. Han forklarer, hvordan stærke sociale bånd kan forhindre individer i at bevæge sig i en kriminel retning. Teorien opererer med fire centrale elementer: tilknytning, involvering, engagement og tiltro (Hirschi 2002). I Sundus' tilfælde ses særligt tilknytning og forpligtelse som bærende: Hun ønsker, at hendes søn skal bevare en stærk følelsesmæssig relation til hende og til de normative rammer, som uddannelse og arbejde repræsenterer (Hirschi 2002: 83–86 og 162-163). Når hun siger, at han havde "et ben i hver lejr" (Bilag 2), udtrykker hun netop frygten for, at han kan miste balancen og trækkes over i et miljø, der forbindes med kriminalitet og afvigelse – i dette tilfælde GT-banden.

Hendes vedholdende støtte og konstante forventning om, at sønnen “gør det færdigt” (Bilag 2), fungerer som en måde at fastholde hans engagement i samfundsmæssige mål og værdier. Hun forsøger at holde ham involveret i aktiviteter og livsbaner, der binder ham til det sociale system – og væk fra de muligheder og netværk, der forbindes med kriminalitet (Hirschi 2002: 162-163). Denne kombination af grænsesætning og følelsesmæssig opbakning er også centralt i Tillyer, Ray og Hintons (2018) forskning, som viser, at forældre i høj-risikomiljøer bedst beskytter deres børn mod viktimisering og afvigelse, når de kombinerer overvågning med forældrevarme. Sundus’ fortælling demonstrerer netop denne dobbelte strategi: Hun udviser både stærk tilstedeværelse og kontrol, men altid med et afsæt i kommunikation, støtte og tillid. Ligesom Yasmin og Sundus har også Karen gjort sig konkrete overvejelser om sine sønners fremtid. På baggrund af hendes forestillinger om kriminalitet i Grønlandskvarteret, har hun allerede truffet beslutninger, der skal mindske risikoen for, at den ældste søn kommer i kontakt med gruppen. En gruppe hun forbinder med utryghed og afvigelse. Dette bliver tydeligt i interviewet, hvor hun forklarer:

Astrid: Nu har du to drenge, ikke?

Karen: Jo.

Astrid: Nu ved jeg godt, at de er små nu, men gør du dig nogle tanker om, at de skal undgå at komme i kontakt med de her grupperinger?

Karen: Ja altså jeg har meldt min store ind på Friskolen derover. Han skal starte i skole næste år, så jeg håber, at han kommer ind [...].

(Bilag 3)

Karens beslutning om at søge en anden skoleform for sin søn kan forstås i lyset af Hirschis teori, hvor særligt begreberne forpligtelse og involvering er relevante (Hirschi 2002: 162-163 og 187-190). Ved at placere sin søn i en friskole forsøger Karen at skabe en kontekst, hvor han engageres i normbærende institutioner og sociale fællesskaber, som hun opfatter som mere stabile og mindre risikofylde. På den måde forsøger hun proaktivt at styrke hans bånd til det konventionelle samfund, allerede før han træder ind i skolelivet. Hendes handling afspejler en strategi, hvor hun søger at forebygge kontakt med det miljø, hun associerer med kriminalitet,

og dermed beskytte hans fremtidige sociale tilknytning og identitetsdannelse (Hirschi 2002: 162-163 og 187-192).

Udover valget om friskole har Karen – sammen med sin kæreste – truffet endnu en vigtig beslutning om børnenes fremtid: Familien skal flytte væk fra Grønlandskvarteret. Beslutningen er båret af hendes oplevelser med og forestillinger om bandekriminaliteten i området, men også af et ønske om at skabe bedre udviklingsmuligheder for hendes børn. Selvom Karen og Yasmin har forskellige erfaringer og forståelser af GT-banden, er de enige om, at det nuværende miljø udgør en risiko – og at fysisk afstand fra området er nødvendigt for at beskytte deres børn:

***Yasmin:** Og faktisk [...] har vi ledt efter en lejlighed, vi skulle flytte, fordi jeg er bange for min søn. At han kommer i fare eller ikke kun kommer i fare, men også bliver en del af det [GT-banden].*

(Bilag 1)

***Karen:** Altså jeg skal ikke blive boende her. Vi har snakket om at købe et hus lidt uden for Aalborg. Med stor gård eller lignende, hvor vi kan bygge en crossbane til drengene eller et eller andet. Måske få dem til at lege med scooter eller biler. Så vi kan få dem væk fra det der fokus der.*

(Bilag 3)

Hvor Yasmin kæmper med at realisere ønsket om at flytte grundet økonomiske begrænsninger som enlig mor, fremstår det klart, at hendes motivation – ligesom Karens – er forankret i ønsket om at beskytte børnene mod både konkrete farer og de sociale påvirkninger, der forbindes med GT-banden. For Karen indebærer det en fremtid på landet, hvor hendes børn kan få ro, fritidsaktiviteter og afstand fra det miljø, hun oplever som truende (Hirschi 2002).

Sundus deler tilsvarende overvejelser, dog i en anden livsfase. Efter hendes søn færdiggjorde sin uddannelse, har hun opfordret ham til at flytte væk fra kvarteret – ikke fordi han var direkte involveret i kriminalitet, men fordi hun oplevede miljøet som grundlæggende utrygt:

[...] fordi den miljø han voksede op i, det var ikke godt for ham, jo. Det var så utrygt. Så ender det med noget, som er meget bekymrende for mig. Han skulle bare flytte.

(Bilag 2)

På tværs af de tre fortællinger ses en fælles bekymring for miljøets potentielle indvirkning på børns udvikling og tilhørsforhold. Deres ønske om at flytte er dermed ikke blot praktisk, men dybt forankret i et behov for at tage afstand fra den risiko og stigmatisering, som de oplever præger deres børns opvækstbetingelser i Grønlandskvarteret (Goffman 2009, Hirschi 2002 og Jensen, Prieur & Skjott-Larsen 2021).

De beslutninger, som Karen, Yasmin og Sundus træffer om at flytte væk fra Grønlandskvarteret, kan forstås gennem Hirschis teori, hvor særligt elementerne forpligtelse, involvering og tilknytning bliver centrale. Ifølge teorien er individets tilknytning til samfundets normer og institutioner afgørende for, om man udvikler sig i en konventionel eller afvigende retning. De tre mødre udtrykker alle en bekymring for, at det miljø, deres børn vokser op i, kan svække disse bånd og trække dem i en kriminel retning – konkretiseret i frygten for, at børnene bliver involveret i GT-banden eller at de bliver ofre for kriminaliteten (Hirschi 2002: 83-86, 162-163 og 187-190).

Når Karen og hendes kæreste planlægger at flytte, handler det om at skabe et fysisk og socialt miljø, hvor hendes børn kan engagere sig i alternative og strukturerede aktiviteter frem for at blive eksponeret for det, hun oplever som negativt og kriminalitetspræget. Dette kan forstås som et forsøg på at styrke børnenes forpligtelse og involvering i prosociale aktiviteter og fællesskaber, hvilket ifølge Hirschi er med til at forhindre afvigelse (Hirschi 2002: 162-163 og 187-190). Yasmins bekymring knytter sig direkte til det sociale miljøes påvirkning og den risiko, det indebærer for sønnernes tilknytning til lovlydige normer og værdier. Hun oplever, at boligområdets fortælling og stigmatisering kan smitte af på hendes børn, og hendes ønske om at flytte kan derfor ses som et forsøg på at bevare og beskytte de sociale bånd, som hun møjsommeligt har forsøgt at opbygge gennem kontrol og forældrevarme (Hirschi 2002, Goffman 2009 og Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2028-2030). Sundus' beslutning om at få sin søn til at flytte væk efter endt uddannelse vidner ligeledes om en bekymring for, at han kan blive hængende i et miljø, der kan bringe ham ud af balance. Ved at insistere på, at han skal væk fra det utrygge nabolag, forsøger hun at fastholde hans engagement i uddannelse og arbejde og dermed sikre, at han ikke mister forbindelsen til det normative samfund. Dette svarer til Hirschis pointe om, at engagement i konventionelle mål og aktiviteter gør det sværere at afvige, fordi man risikerer at miste noget værdifuldt (Hirschi 2002: 162-163).

På tværs af de tre mødres fortællinger fremstår det altså tydeligt, at ønsket om at flytte ikke blot er et spørgsmål om fysisk afstand, men om social og symbolsk distance til afvigende miljøer, der truer børnenes sociale bånd til det lovlydige samfund. Deres beslutninger bliver således et udtryk for en aktiv forældrestrategi, hvor de søger at beskytte og styrke børnenes

sociale bånd – og dermed mindske risikoen for, at de glider over i en uforudsigelig og kriminalitetspræget tilværelse. Beskrevet med andre ord, forsøger de igennem disse strategier at opretholde den tilværelse, som af Anderson beskrives som decent. En tilværelse, som er præget af stabilitet og en respekt for majoritetssamfundet normer og værdier (Anderson 1999: 118-121, Goffman 2009, Hirschi 2002 og Tillyer, Ray & Hinton 2018).

Påvirkning 3: *De gule veste - Kollektive ressourcer i kvarteret*

Ovenstående del analyserer, hvordan forældrene individuelt påvirkes af bandekriminalitet i området, og hvordan dette manifesterer sig i deres bekymringer og handlinger i hverdagslivet. Under vores interview med informanterne blev det dog tydeligt, at forældrene ikke kun håndterer deres bekymringer for kriminalitet og bandekriminalitet inde for hjemmets fire vægge. De mobiliserer sig ligeledes i grupper og udnytter de kollektive ressourcer, som er i kvarteret. I dette afsnit præsenteres en analyse af ét konkret empirisk eksempel på netop dette.

Både Yasmin og Sundus beretter i deres interviews om, hvordan en gruppe af somaliske forældre i Grønlandskvarteret for år tilbage begyndte at gå skiftevis rundt i kvarteret for at skabe tryghed for kvarterets resterende beboere, men også for at tale med de unge, som går rundt ude i kvarteret om aftenen. Gruppen eksisterer ikke længere, ifølge Sundus, fordi Aalborg Kommunes opsøgende pædagogiske medarbejdere har overtaget denne rolle (Bilag 2). Den er dog stadig relevant at fremhæve her, fordi den er et eksempel på, at det ikke kun er individuelt, at forældrene er påvirket af grupperingens tilstedeværelse, men at der også kollektivt er en enighed om, at det er nødvendigt aktivt at indføre tiltag i hverdagen for at sikre tryghed og ro i kvarteret. Der er en diskrepans mellem beskrivelsen af gruppens formål i de to kvinders interviews, som er relevant at nævne. Yasmin fortæller, at de hilser på de unge, men siger direkte, at de ikke taler med dem. Hvorimod Sundus' fortælling beskriver, hvordan de er mere opsøgende og taler med de unge i området (Bilag 1 og 2). Denne modsætning kan forklares med, at de to kvinder har haft forskellige tilgange til, hvordan og hvilken rolle denne gruppe af forældre skulle spille i kvarteret, og derfor har udført rollen på to forskellige måder. En anden forklaring kan være, at Yasmin beskriver, at de "hilser på de unge" (Bilag 1), og i samme sætning, at de unge er søde og meget gerne vil tale med dem (Bilag 1). Hvorfor hun måske i højere grad forsøger at beskrive, at forældrene ikke nødvendigvis brugte lang tid på at tale med de unge, men at der var tale om kortere interaktioner. Vi vil derfor tage udgangspunkt i, at der har været en interaktion mellem de unge og gruppen af forældre, og derved forsøge at forklare, hvordan forældrene kollektivt håndterer deres forestillinger og bekymringer i hverdagen. For at gøre dette, starter vi ud med Sundus' beskrivelse af forældregruppen. Hun fortæller således:

[...] Vi var 11-12 forældre. Vi går som vagt. Så om aftenen, så går vi rundt i hele kvarteret. Det skulle være synlig, så tager vi sådan en vest. [...], så man kunne se det er forældre, der går rundt. Så når vi mødes med børnene, så vi begynder at spørger, hvad laver I her? Det er

for sent, I skal hjem. Også nogen af dem, så begynder vi at sige, vi ringer hjem. Vi ringer hjem. Og så der har vi aftale med deres forældre, når vi så deres børn render rundt, så ringer vi til dem. [...] Men efter vi har gået i et stykke tid, så området der er ro [...].

(Bilag 2)

Som det er beskrevet i analysens første del eksisterer der en forestilling om, at de unge kan blive tilfældige ofre for bandegrupperingen, men ligeledes, at de kan blive rekrutteret hertil. Disse forestillinger betyder for vores informanter, at de har øget fokus på deres børns færden og omgangskreds. Ovenstående citat er et eksempel på, hvordan forældrene i Grønlandskvarteret i fællesskab skabte øget overvågning i kvarteret for at sikre kontrol med de unge. Ved fysisk at gå rundt i kvarteret om aftenen og tale med de unge, så udvidede forældrene overvågningen til ikke kun at omhandle egne børn, men alle børn i kvarteret (Furstenberg 1993: 239 og Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027-2030). Dette gjorde det muligt for forældrene i kvarteret at have øje på deres børn, også når de ikke selv befandt sig i kvarteret, og gav derved også øget mulighed for at kontrollere hvor, og med hvem, deres børn færdedes (Jarrett 2000: 72-75, Kalkan 2021b: 127 og 130 og Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027-2030). Den kollektive overvågning blev altså ligeledes en måde, hvorpå de unges tilknytning til forældrene i kvarteret blev øget for at undgå, at de kom i kontakt med bandegrupperingen. Omend det ikke nødvendigvis var deres egne forældre, som denne tilknytning blev skabt til, så blev denne gruppe af forældre vigtige omsorgspersoner i de unges tilknytning til det konventionelle samfund, fordi de aktivt udviste omsorg og bekymring for dem (Hirschi 2002: 83-86).

Samtidig vil vi argumentere for, at de ved at tale med de unge forsøgte at udvise øget forældrevarme igennem kommunikation og omsorg. De unge som befandt sig i kvarteret om aftenen blev gennem denne interaktion mindet om, at der er forældre, som bekymrer sig for dem, og der blev udvist omsorg ved aktivt at spørge, hvad de lavede, og hvorfor de ikke var hjemme (Tillyer, Ray og Hinton 2018: 2027). Dette understøttes ligeledes af forskningen på området, som peger på, at forældre som aktivt involverer sig i deres børns liv har mulighed for at beskytte deres børn mod kriminalitet og farlige situationer (Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027).

Forældrenes interaktion med de unge, som befinder sig i kvarteret om aftenen, kan ligeledes forstås igennem Hirschis beskrivelse af forpligtelse, som centralt for at opretholde sociale bånd til det konventionelle samfund. Hirschi beskriver, hvordan mennesker, som oplever at have forpligtelser til samfundet, har mere at miste, og derved holder sig fra at begå kriminalitet. I denne kontekst forsøger forældrene at få de unge til at forpligte sig til det konventionelle

samfund, ved at opfordre dem til at passe deres skole, og være derhjemme i stedet for i kvarteret, når det bliver sent. Den verbale interaktion mellem de unge og gruppen af forældre spiller her en væsentlig rolle, fordi forældrene kan udtrykke deres forventninger til de unge, og de unge oplever derfor, at der er nogen, som har forventninger til, hvor de er, og hvad de laver (Hirschi 2002: 162-163 og Tillyer, Ray & Hinton 2018: 2027). Med andre ord forsøger forældrene i gruppen at styrke de unges forpligtelser til samfundet ved at stille krav til, hvad de bruger deres tid på. I dette tilfælde er det særligt om aftenen, men Sundus beskriver i interviewet lignende kollektive initiativer fra forældrene, som søger at øge de unges bånd til det konventionelle samfund (Bilag 2 og Hirschi 2002: 162-163). Blandt andet har hun hjulpet flere af de unge med at finde et job og har også arrangeret flere foredrag for både de unge og forældrene, som har til formål at hjælpe dels de unge med at vælge deres vej i livet, og dels forældrene med at forstå de unge, og hjælpe dem bedst muligt (Bilag 2).

Ovenstående er ét eksempel på, hvordan forældrene i Grønlandskvarteret påvirkes af deres forestillinger om og oplevelser med bandekriminalitet, og derfor aktivt forsøgte at forhindre, at de unge kom i kontakt med bandegrupperingen eller begik kriminalitet om aftenen. Forældrene blev altså påvirket af deres forestilling om, at de unge bliver rekrutteret til og tiltrukket af GT-banden (Analyse del 1), og de fandt det derfor nødvendigt at mobilisere kollektive ressourcer for at modvirke bandens tiltrækningskraft. Denne gruppe af forældre kan anskues som et forsøg på at skabe øget overvågning i kvarteret, men ligeledes også øge de unges tilknytning til særlige omsorgspersoner, samt deres forpligtelse til majoritetssamfundet. Og derigennem sikre stærke sociale bånd, som er med til at afværge, at de unge begår kriminalitet eller har anden afvigende adfærd (Furstenberg 1993, Hirschi 2002, Jarrett 2000, Kalkan 2021b og Tillyer, Ray og Hinton 2018).

De analytiske pointer, som vi præsenterer i ovenstående, er udformet med udgangspunkt i vores empiriske materiale, og har et særligt fokus på at skabe en forståelse for, hvordan netop vores fem informanter oplever hverdagen i Grønlandskvarteret. Dog understøttes den af eksisterende forskning på området, samt kriminologisk teori, hvorfor det er relevant at diskutere analysens overførbarhed og relevans for fremtidig forskning.

Diskussion: Analysens overførbarhed

En diskussion af de analytiske funds overførbarhed (ekstern validitet)

I kvalitativ forskning handler ekstern validitet – ofte omtalt som overførbarhed – om, hvorvidt studiets fund kan have relevans i andre sammenlignelige kontekster. I kvalitative undersøgelser bestræber man sig ikke på statistisk generaliserbarhed, men snarere på det, der kaldes analytisk generaliserbarhed, hvor indsigterne fra en specifik kontekst kan bidrage til forståelsen af lignende fænomener i andre sammenhænge (Brinkmann & Tanggaard 2020: 16 og Kvale & Brinkmann 2015: 72).

I dette speciale har vi haft til hensigt at tilvejebringe en kontekstnær og dybdegående forståelse af, hvordan forældre i Grønlandskvarteret oplever og forholder sig til en lokal bandes tilstedeværelse i deres boligområde. Den lokale forankring har været central, men samtidig vurderer vi, at vores fund har potentiale til at bidrage med indsigter, der kan være relevante i andre udsatte boligområder, hvor forældre står over for lignende sociale udfordringer. Først og fremmest fordi studiet tager udgangspunkt i et forebyggelsesområde, hvis strukturelle og kontekstuelle omstændigheder er repræsentative for lignende områder på listen over forebyggelsesområder (Social- og Boligministeriet 2024a: 1).

Den analytiske generaliserbarhed handler ligeledes om, at resultater fra kvalitative studier kan anvendes til at udbygge eller videreudvikle teorier ved at sætte dem i relation til tidligere forskning. Det betyder altså, at hvis de empiriske fund kan understøttes af allerede eksisterende forskning, styrkes den analytiske generaliserbarhed (Clark et. al 2021: 62). I vores speciale ser vi, at både national og international litteratur i høj grad bekræfter og nuancerer vores analytiske fund. I forlængelse heraf bekræfter den danske forskning om bandekriminalitet netop, hvordan de udfordringer forældrene står overfor, stemmer overens med forskningens fund i forhold til, hvilke årsager, der gør, at unge bliver en del af de kriminelle miljøer. Her kan blandt andet nævnes sociale relationer og uddannelsesforhold (Jørgensen et. al 2011: 20, Pedersen 2014: 65-67 og Pedersen & Lindstad 2011: 95, 97-98). Specialets fund er dermed relevante ikke blot for at forstå forældrene i Grønlandskvarteret, men ligeledes til mere generelt at belyse, hvordan forældre skal forsøge at modvirke banders tiltrækningskraft på unge. Selvom specialet i høj grad bekræfter den eksisterende forskning på området, er vi også opmærksomme på de begrænsninger, der gør sig gældende i forhold til studiets eksterne validitet. Specialet tager afsæt i et lokalt forankret perspektiv, hvor vi undersøger forældres oplevelser i Grønlandskvarteret i Aalborg. Denne kontekstualisering har stor betydning, da

informanternes erfaringer og forestillinger er tæt knyttet til netop dette områdes sociale og kriminalitetsmæssige dynamikker. Det betyder, at vores empiriske fund i høj grad skal forstås i relation til den konkrete kontekst, og at resultaterne ikke uden videre kan overføres til andre boligområder, som kan være præget af andre former for kriminalitet, beboersammensætninger eller lokale forhold. Vores empiriske grundlag er desuden baseret på fem informanter, hvilket yderligere begrænser mulighederne for den eksterne validitet. Vores analytiske fund skal derfor ikke opfattes som dækkende for alle forældre i Grønlandskvarteret eller lignende boligområder, men snarere som indsigtsgivende og vejledende eksempler på, hvordan forældre kan opleve og håndtere bandegrupperes tilstedeværelse i deres nærmiljø. Desuagtet empiriens størrelse har vi i dette speciale fået baggrund for og indsigt i de udfordringer forældrene oplever at stå overfor, og hvordan de i deres hverdag håndterer disse. Disse fund vil sandsynligvis kunne genfindes i andre områder med tilsvarende problematikker, men vi vurderer, at det vil kræve større studier for at afdække dette nærmere. Dog understøttes særligt de udfordringer, som vores forældre oplever af den danske forskning, hvorfor de sandsynligvis vil være tilsvarende, mens forældrenes håndteringsmetoder kan være flere og anderledes. På baggrund af ovenstående vurderer vi altså, at specialets fund – med forsigtighed – kan have relevans for andre boligområder, hvor en bandegruppering deler geografisk placering med kvarteret. De centrale analytiske fund, som kan have relevans for andre boligområder vil nu præsenteres i en kort afsluttende konklusion.

Konklusion

En konklusion af specialets analytiske fund

I dette speciale har vi, med udgangspunkt i empirisk materiale fra fire interviews med fem forældre fra Grønlandskvarteret, undersøgt følgende problemformulering:

Hvilke forestillinger om og erfaringer med GT-banden og kriminalitet har forældrene i Grønlandskvarteret, og hvilken betydning har deres forestillinger og erfaringer for deres forældreskab og hverdagsliv?

For at besvare denne har vi udformet en todelt analyse, som først søger at afdække forældrenes forestillinger og erfaringer, og dernæst, i analysens anden del, undersøger, hvordan disse påvirker deres forældreskab og hverdagsliv.

Informanternes fortællinger rummer komplekse og refleksive fortællinger om hverdagslivet og forældreskab i Grønlandskvarteret. Selvom de fem informanter har hver deres unikke forestillinger og erfaringer viser analysen, hvordan de alle er blevet konfronteret med GT-bandens tilstedeværelse i kvarteret. I analysens første del bliver det tydeligt, at informanterne ikke nødvendigvis frygter mødet med medlemmer af banden i deres hverdag. To af informanterne beskriver sågar de unge som høflige og hjælpsomme, og taler ofte med dem i håbet om, at samtalen kan få dem til at skifte retning, og vælge en vej uden kriminalitet (Analyse del 1: *Forestilling 1*). Til trods for dette er der alligevel et element af frygt i informanternes fortællingerne, særligt i deres omtale af GT-bandens konflikt med bandegrupperingen A12. Som én af vores informanter beskriver det: "a bullet doesn't have eyes". Sagt med andre ord viser analysen, at vores informanter frygter, at konflikten kan få uskyldige, tilfældige ofre – som befinder sig på det forkerte sted, på det forkerte tidspunkt (Analyse del 1: *Forestilling 1*). Særligt tre af vores informanter udtrykker ligeledes en bekymring for, at GT-banden aktivt forsøger at rekruttere de unge, og at sociale relationer til personer i den kriminelle gruppering kan trække de unge tættere på grupperingen, og dermed tættere på kriminel og afvigende adfærd (Analyse del 1: *Forestilling 2*).

De præsenterede forestillinger og erfaringer med GT-banden og kriminalitet generelt har betydning for informanternes forældreskab og hverdagsliv. Analysens anden del viser, hvordan vores informanternes bekymringer ligeledes er forbundet til etnicitet. De to minoritetsetniske mødre oplever en særlig bekymring for, at deres børn stigmatiseres, og grundet deres etnicitet bliver identificeret som en del af GT-banden – men ligeledes også, at denne stigmatisering vil

bringe dem tættere på banden, fordi de her kan opnå anerkendelse og få adgang til et stærkt fællesskab. Mødrene forsøger derfor at kontrollere børnenes sociale relationer, og bruger overvågning som en opdragelsesstrategi til altid at vide, hvor særligt deres sønner befinder sig. Derudover har de klare regler for, hvordan de unge skal agere i mødet med politiet, her er det relevant at fremhæve, hvordan de opdrages til at ignorere diskriminerende adfærd i øjeblikket, og i stedet opfordres til at fortælle om episoderne derhjemme, for derigennem at få afløb for deres følelser (Analyse del 2: *Påvirkning 1 og 2*). Stigmatiseringen bliver dog ligeledes tydelig hos særligt én af vores majoritetsetniske forældre. Analysen viser, hvordan informanten kategoriserer de unge i kvarteret ud fra deres etnicitet, og forbinder bestemte etniske karakteristika med GT-banden. Denne kategorisering sker, fordi GT-banden ikke har synlige kendetegn, og vores informant derfor selv definerer disse, så hun i hverdagen kan undgå mødet med GT-bandens medlemmer. Dette gør hun, fordi hun frygter, hvilken betydning et møde med banden vil få (Analyse del 2: *Påvirkning 1*). Også denne informant forsøger at kontrollere hendes sønners sociale bånd, fordi hun frygter, at venskaber kan være en vej ind i banden. Et konkret eksempel herpå er, at hun har valgt en alternativ skoleform til sin søn, så han ikke skal gå i den lokale folkeskole. Fælles for informanterne på tværs af etnicitet er, at de oplever det som en nødvendighed at skabe fysisk afstand til kvarteret. De har enten planer eller et ønske om at flytte væk. Et valg som er truffet, blandt andet grundet GT-bandens tilstedeværelse i kvarteret (Analyse del 2: *Påvirkning 2*).

Slutteligt er det væsentligt at nævne, at forældrenes fortællinger ligeledes vidner om kollektive ressourcer i kvarteret. Flere af forældrene fortæller, hvordan de aktivt har medvirket til at skabe trygge fællesskaber for de unge, og to af forældrene beretter om, at de har været en del af en forældregruppe som har gået i kvarteret om aftenen for at tale med de unge, og opfordre dem til at være hjemme fremfor i kvarteret (Analyse del 2: *Påvirkning 3*).

Litteraturliste

- Aalborg Universitet. (2025). *Mini-kursus: Få styr på GDPR som studerende på 12 min*. Sharepoint. <https://aaudk.sharepoint.com/sites/persondata-studerende/SitePages/Minikursus-i-GDPR-for-studerende.aspx> (27-03-2025).
- Akers, R. L. (2009). *A Social Learning Theory of Crime*. I Cullen, F. T., Agnew, R. & Wilcox, P. (red.), *Criminological Theory: Past to Present. Essential Readings*. 7. udgave. 2021. Oxford University Press. USA (s. 101-114).
- Anderson, E. (1999). *The Code of the Streets*. I Cullen, F. T., Agnew, R. & Wilcox, P. (red.), *Criminological Theory: Past to Present. Essential Readings*. 7. udgave. 2021. Oxford University Press. USA. (s. 115-126).
- Antoft, R. H. & Salomonsen, H. (2007). *Det kvalitative casestudium: Introduktion til en forskningsstrategi*. I *Håndværk og horisonter: Tradition og nytænkning i kvalitativ metode*. Syddansk Universitetsforlag. (s. 29– 58).
- Balvig, F., Holmberg, L. & Soei, A. (2017). *Tingbjergundersøgelsen: Om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn og voksne i Brønshøj og Tingbjerg*. AFFORD. (s. 13-15).
- Balvig, F., Holmberg, L. & Soei, A. (2023). *Københavnsprojektet: FORESTILLINGER OG VIRKELIGHED OM SKOLETRIVSEL: - et forsøg på at mindske sociale misforståelser og øge skoleglæde blandt elever på skoler i udsatte områder*. 2 udgave. AFFORD. (s. 30-33).
- Beltoft, P. (2024). *Her er de to nye bander i Nordjylland: Så farlige er de*. TV 2 Nord. 13. august, 2024. <https://www.tv2nord.dk/aalborg/her-er-de-to-nye-bander-i-nordjylland-saa-farlige-er-de> (06-03-25).
- Bengtsson, T. T. (2012). “*Gangster*” – *en ungdomskultur*. I M. H. Jacobsen (red.), *Skyggelandet: Ungdomskultur, kriminalitetskultur og bandekultur i dansk belysning*. Syddansk Universitetsforlag. (s. 161-168).
- Bjergo, T. (2016). *Introduction: A comprehensive model for preventing crime*. I *Preventing crime. Crime prevention and security management*. Palgrave Macmillan.
- Brinkmann, S. & Tanggaard, L (2010). *Metoder: Interviewet: samtalen som forskningsmetode*. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red.), *Kvalitative metoder: en grundbog*, 1. udgave. Hans Reitzels Forlag. (s. 37, 41, 43, 89 og 429).
- Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2020). *Kvalitative metoder: en grundbog*. 3 udgave. Hans Reitzels Forlag. (s. 13-14, 29-32).
- Bryman, A. (2012). *Document as sources of data*. I *Social Research Methods*. OUP Oxford. (s. 557, 575).
- Ceballo, R. & McLoyd, V. C. (2002). *Social support and parenting in poor, dangerous neighborhoods*. I *Child Development*. Vol. 73, 4. udgave. (s. 131–132).

Clark, T., Foster, L., Bryman, A. & Sloan, L. (2021). *Bryman's social research methods*. Oxford University Press. (s. 62, 443-445).

Cuartas, J. (2018). *Neighborhood crime undermines parenting: Violence in the vicinity of households as a predictor of aggressive discipline*. I *Child Abuse & Neglect*. Vol. 76. (s. 388–399).

Fuglsang, T. & de Place, H. P. (2024). *Udsatte boligområder og forebyggelsesområder*. Det Kriminalpræventive Råd.

<https://dkr.dk/flere-/trykke-byer/udsatte-boligomraader> (21-02-2025).

Furstenberg, F. F. (1993). *How families manage risk and opportunity in dangerous neighborhoods*. I W. J. Wilson (red.), *How families manage risk and opportunity in dangerous neighborhoods*. SAGE Publications. (s. 231-258).

Goffman, E. (2009). *Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity*. A touchstone book. Simon & Schuster Inc. New York, London, Toronto. (ebook). (kapitel 1 og 5).

[Stigma : Notes on the Management of Spoiled Identity \(aau.dk\)](#) (21-03-25).

Hale, C. (1996). *Fear of Crime: A Review of The Literature*. I *International Review of Victimology*. Vol. 4. 2. udgave. (s. 1-2).

Hirschi, T. (2002). *Causes of Delinquency*. Transaction Publishers.

Jacobsen, M. H. (2012). 'Bander' - et komplekst begreb og kontroversielt fænomen. I M. H. Jacobsen (red.), *Skyggelandet: ungdomskultur, kriminalitetskultur og bandekultur i dansk belysning*. Syddansk Universitetsforlag. (s. 13- 23).

Jacobsen, M. H. (2018). *Introduktion. Metoder i studiet af kriminalitet*. I M. Hviid Jacobsen (red.), *Metoder i kriminologi: kilder, teknikker og tematikker*. Hans Reitzels Forlag. (s. 32).

Jacobsen, M. H., Jørgensen, A. & Svendsen-Tune, S. (2002). *Sensitiv sociologi: Undersøgelser af udsatte og udstødte mennesker*. I M. H. Jacobsen, S. Kristiansen, & A. Prieur. (red.), *Liv, fortælling, tekst - Strejftog i kvalitativ sociologi*. Aalborg. Aalborg Universitetsforlag. (s. 235-260).

Jensen, S. Q. (2018). Etnografi som kriminologisk metode. I M. H. Jacobsen (red.), *Metoder i kriminologi*. Hans Reitzels Forlag. (s. 173-200).

Jensen, S. Q. & Pedersen, M. L. (2012). "This is a gang" – and I'm in it. I M. H. Jacobsen (red.), *Skyggelandet: Ungdomskultur, kriminalitetskultur og bandekultur i dansk belysning*. Syddansk Universitetsforlag (s. 39-62).

Jensen, S. Q., Prieur, A. & Skjøtt-Larsen, J. (2021). *Living With Stigma: Spatial and Social Divisions in a Danish City*. I *International Journal of Urban and Regional Research*. Vol. 45. 1. udgave. (s. 186–196).

Jørgensen, T. T., Kyvsgaard, B., Pedersen, A-J. B. & Pedersen, M. L. (2012). *Risikofaktorer, effektevalueringer og behandlingsprincipper: en forskningsoversigt: materiale udarbejdet til brug for en tværministeriel arbejdsgruppe om forebyggelse og resocialisering som led i et udredningsarbejde på kriminalforsorgens område*. Justitsministeriets Forskningskontor.

- Järvinen, M. (2005). *Interview i en interaktionistisk begrebsramme*. I M. Järvinen og N. Mik-Meyer (red.), *Kvalitative metoder i et interaktionsistisk perspektiv*. København: Hans Reitzels Forlag. (s. 27-48).
- Kalkan, H. (2021a). *Shababs: Gadekultur, gadens økonomi og respekt - på Nørrebro*. 1. udgave. 1. oplag. Hans Reitzels Forlag. København. (s. 321-342).
- Kalkan, H. (2021b). *Veje til Respekt. Om gadens liv på Nørrebro*. 1. udgave. 1. oplag. Hans Reitzels Forlag. København.
- Klement, C. Kyvsgaard, B. & Pedersen, A-J. B. (2010). *Rocker, bander og risikofaktorer*. Justitsministeriets forskningskontor. Oktober 2010.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview: Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag. (s. 38, 72, 80-81, 120, 239-240, 270-273, 318).
- Lee, R. M. & Renzetti, C. M. (1990). *The Problems of Researching Sensitive Topics: An Overview and Introduction*. I *American Behavioral Scientist*. Vol. 33. 5. udgave (s. 510-528).
- Lindstad, J. M. (2012). *Undersøgelse af Rockere og bandemedlemmers opvækstforhold*. 2. rapport om banderekutteringsprojektet. Justitsministeriets Forskningskontor. November 2012.
- Løken, T. D. (2021). *Rekruttering og deltagelse i kvalitativ forskning: Tjenestemottakere og pårørende som deltakere*. I Bjørkquist, C., Fineide, M.J. og Haug, E. (red.), *Statlig politikk og lokale utfordringer: Organisering av tjenester til personer med rusmiddelproblemer og psykiske lidelser*. Oslo. Cappelen Damm Akademisk. (s. 43-62).
- Pedersen, M. L. & Lindstad, J. M. (2011). *Første led i fødekæden? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper*. Justitsministeriets Forskningskontor. (s. 3, 58-65, 60-177).
- Pedersen, M. L. (2014). *Gang joining in Denmark: prevalence and correlates of street gang membership*. I *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*. Vol. 15. 1. udgave. (s. 55-72).
- Petersen, K. E. (2015). *Stemmer fra en bande: unge bandemedlemmers egne fortællinger om opvækst, hverdagsliv og fremtid*. 1. udgave. DPU. Aarhus Universitet.
- Riis, O. (2018). *Kvalitet i kvalitative studier*. I M. H. Jacobsen & S. Q. Jensen (red.), *Kvalitative udfordringer*. København: Hans Reitzels Forlag. (s. 345-374).
- Romero, M. Y. M., Gonzalez, L. M., Stein, G. L., Alvarado, S., Kiang, L. & Coard, S. I. (2022). *Coping (Together) With Hate: Strategies Used by Mexican-Origin Families in Response to Racial–Ethnic Discrimination*. I *Journal of Family Psychology*. Vol. 36. 1. udgave. (s. 3-12).

Social- og Boligministeriet (2024a). *Liste over forebyggelsesområder pr. 1. december 2024*. Boligudvalget 2024-2025. Bilag 16.

<https://www.ft.dk/samling/20241/almde/bou/bilag/16/2946588.pdf> (21-02-2025).

Social- og Boligministeriet (2024b). *Særlige anvisnings- og udlejningsregler*. Social- og Boligstyrelsen. <https://www.sbst.dk/bolig/udsatte-boligomraader-og-parallelsamfund/saerlige-anvisnings-og-udlejningsregler>. (13-03-2024).

Thagaard, T. (2004). *Systematik og indlevelse: En indføring i kvalitativ metode*. Akademisk Forlag.

Tillyer, M. S., Ray, J. V. & Hinton, M. E. (2018). *Protecting high-risk youth in high-risk contexts: Neighborhoods, parenting, and victimization*. I *Journal of Youth and Adolescence*. Vol. 47. 10. udgave. (s. 2027-2040).

TV 2. (2024). *Den sorte svane*. TV 2 Danmark. Pressekit. <https://omtv2.tv2.dk/presse/pressekit/den-sorte-svane-2024/> (22-05-2025).

Wacquant, L. (2002). *Scrutinizing the Street: Poverty, Morality, and the Pitfalls of Urban Ethnography*. I *American Journal of Sociology*. Vol. 107. 6. udgave. (s. 1486–1501).

Åkerström, M. & Wästerfors, D. (2018). *Kvalitative interviews - praktiske råd og analytiske muligheder*. I M. Hviid Jacobsen (red.), *Metoder i kriminologi: kilder, teknikker og tematikker*. Hans Reitzels Forlag. (s. 146, 155-157).